

„...nedovolí mi svedomie, aby som materiál, o ktorom viem, že nie je dobrý, nechal odhlasovať,“ hovorí poslanec Gabriel Melczer

6

ŽELIEZOVSKÝ SPRAVODAJCA

93701@poBox.sk

Mestské noviny

január 2010, XI. ročník

cena: 0,35 eur

Mesto plánuje postaviť nové bytové domy. Do úvahy prichádzajú aj lokality v Mikuli a vo Svodove. 2

V tohtoročnom rozpočte je vyčlenených 136 tisíc eur na rekonštrukciu MŠ na SNP 9 4

Novoročný pozdrav

Každý človek na tomto svete má svoje predstavy a túžby. Každý si život predstavuje po svojom a svojím spôsobom si svoju vôľu aj uplatňuje. Je prirodzené, že aj my trinásti (dvanásti poslanci a ja) máme rozdielne vôle a názory na prítomnosť a budúcnosť Želiezoviec. Ak by sme boli radovými občanmi nemali by sme s tým žiaden problém, ale ako volení zástupcovia občanov sa musíme stretnúť, dohodnúť a rozhodnúť.

Kto z nás upustí od svojich predstáv, kto z nás si presadí svoju vôľu na úkor vôle iného a za akú „cenu“?

Toto je na úlohe politika to najťažšie, pretože každé riešenie tejto otázky sa dá vždy a všade spochybníť. Po bitke je ľahké byť generálom. Ak sa niekto z nás rozhodne prijať verejnú funkciu politika, nemôže sa vyhýbať zodpovednosti politika a hlásať, že je len hlasom ľudu.

Myslím si, že problém u nás v Želiezovciach nie je v tom, že len niektorí z nás majú pravdu a chcú len to najlepšie, ale v spôsobe, ako si presadzujeme svoju vôľu. Niektorí z nás hrajú s otvorenými kartami, volia čitateľnosť a osobnú zodpovednosť, niektorí zaobalujú svoju vôľu, osobný a skupinový záujem do rôznych záster a pozlátok. Písaný zákon žiadny spôsob prístupu nezakazuje ani neprikazuje, je to na slobodnej vôli a svedomí každého politika. Jedine na občania - voličovi je, aby si vybral toho, kto je jeho srdcu a rozumu blízky.

Táto moja úvaha samozrejme platí pre seriózne prístup politikov a ich dobromyselnú snahu presadiť svoju poctivú, pred voličmi deklarovanú vôľu. Klamstvo a podvod, na ktorý sa skôr alebo neskôr príde, môže byť témou pri inej príležitosti.

→2

Dňa 22. decembra bola slávnostne otvorená mestská núdzová ubytovňa v Želiezovciach. Zrekonštruované priestory polovice prízemia útulku na Železničnej ulici budú slúžiť občanom mesta, ktorí sa ocitli v ťažkej životnej situácii. (Viac na 2. strane) (Foto: šh)

Milí Želiezovčania!

Ako sme odtrhli posledný list z kalendára roku 2009 a prišiel 1. január 2010, podobne ako stá miliónoch ľudí na svete sa na chvíľu zamyslíme. Čo sme dosiahli a čo sme nedokázali vykonať v uplynulom roku. Premýšľame a zaumienime si, čo a ako budeme robiť v práve nastupujúcom roku.

Vyrovnanie sa s minulosťou a budúcnosťou znamená niečo iné pre mladého, iné pre starého. Nádej, dúfanie, skúsenosti, úspech, neúspech sa objavujú v myslení mladých a starých v inakšom pomere. Z týchto myšlienok sa skladá celkový stav spoločnosti.

Dnes nám dáva silu vedomie, že si sami môžeme zvoliť smery budúcnosti a ak máme dosť síl a budeme vytrvalí v práci, nový rok môže byť lepší ako ten predchádzajúci.

→2

Vážení Želiezovčania!

Je pre mňa ťažké sa rozhodnúť, o čom všetkom by som sa mal vo svojom novoročnom príhovore zmieniť. Tak azda len krátko...

Myslím si, že v uplynulom roku sa nám podarilo mnoho pozitívneho, no nepodarilo sa všetko, čo by som si aj so svojimi spolupracovníkmi prial.

Jedna vec ma však teší mimoriadne. Áno, v Sovom dome boli ukončené stavebné práce a zdá sa, že už nič nestojí v ceste vzniku nášho mestského múzea. Viem, v časoch hospodárskej krízy si niektorí povedia, že by sme sa mali sústrediť na dôležitejšie veci. Verte mi však, že aj múzeum je niečím, čo naše mesto pozdvihne. Ako sa hovorí, chlieb síce lacnejší nebude, ale dôležité je aj to, aby sa pozdvihlo niečo v nás, pocit akejsi hrdosť na to, že sme Želiezovčania.

→2

Novoročný pozdrav

I→

Predpokladám, že verejnosť v Želiezovciach už zhruba vie rozlišovať, že kto z nás trinástich má akú vôľu a ako ju presadzuje. Po ovocí poznáš strom, to platí aj u nás. Kto a aký podiel má na výsledkoch volebného obdobia, sa dá pri novozavedenom systéme práce našej samosprávy pohodlne vysledovať. Koho to zaujíma, môže si odpočet výsledkov práce našej samosprávy pozrieť po úsekoch v týchto novinách alebo na internetovej stránke nášho mesta.

Naše trojročné výsledky nepotrebujú už teraz môj komentár. Pre mňa tieto mimoriadne dobré výsledky znamenajú v roku 2010 rutinné dohliadnutie na plynulý chod investičnej výstavby a na zachovanie solídnej úrovne práce drvivej väčšiny „svojprávnych“ pracovníkov mesta, tentoraz už v plnej zostave.

Ako bonus volebného obdobia by bolo potrebné zlepšiť prácu Mestskej polície, zlepšiť údržbu a rutinné opravy mestských budov a zariadení. Každý mestský okrsk a každá nehnuteľnosť má mať jedného gazdu, ktorý sa bude starať tak, ako by to bol jeho vlastný majetok a akúkoľvek škodu platil zo svojho.

V roku 2010 sa chcem predovšetkým venovať zmene nedôstojného postavenia obyvateľov nášho mesta. V tomto našom globalizovanom, odcudzenom svete vidím možnú pozitívnu zmenu vytvorením ostrovčekov spolupracujúcich spoločenstiev v jednotlivých obciach a mestských častiach. Som toho názoru, že naše súčasné odcudzenie pramení z našej bezmocnosti ovplyvňovať zabezpečenie základných potrieb a prostredia v ktorom žijeme. Radový občan a ani naše mesto dnes nevie ovplyvniť zásadné veci, ako je dodávka vody, energie, potravín a ani ich cenu. Nelahko zarobené peniaze, ktoré nám pritečú do našich peňaženiek, sa roztečú ani vieme kam a prečo v takej výške. Toto sa pokúsme zmeniť. Ak si zabezpečíme svoju vodu, svoju energiu, svoje základné potraviny a služby, naše peniaze nebudú tiecť von z mesta, ale sa budú točiť medzi nami. V prípade, že sa nám to podarí, zmení sa postupne aj povedomie občanov. Občan bude môcť žiť s vedomím, že toto je moja ulica, toto je moje hlavné námestie, môj vodohospodár, môj energetik, môj poľnohospodár, môj Mestský úrad, môj mestský policajt, a môj obchodník. Ak by sa nám ešte aj toto podarilo naštartovať, môžem pokojne zavesiť politiku na kliniec. Prajem Vám všetkým láskyplný a úspešný rok 2010.

Pavel Bakonyi

Núdzová ubytovňa otvorená

Dňa 22. decembra bola slávnostne otvorená mestská núdzová ubytovňa v Želiezovciach. Zrekonštruované priestory polovice prízemnia útulku na Železničnej ulici budú slúžiť občanom mesta, ktorí sa ocitli v ťažkej životnej situácii. „Teší nás, že sa túto skvelú myšlienku podarilo zrealizovať, to môžem povedať za celú radu,“ tvrdí predsedníčka rady úseku sociálnych vecí a zdravotníctva Irena Turzová.

Na budove bol vybudovaný zvláštny vchod – bola to podmienka NSK, ktorý spravuje útulok na poschodí. Vedúci útulku Pavel Polka: „Na transformáciu politického systému určitá vrstva ľudí doplatila. Ľuďom, ktorí sa dostali na kolenná, je štát povinný pomôcť. Na to slúži útulok na poschodí, kam má právo prísť každý občan od Pukanca až po Šahy...“ Primátor Pavel Bakonyi dodáva: „Tú sieť je štát zo zákona povinný zabezpečovať. Táto núdzová ubytovňa je však čosi navyše, čo robí mesto... Je mnoho prípadov, keď ľuďom padá dom alebo inak ide o hrozenie života, alebo keď

sa do ťažkej situácie dostane rodina s deťmi. Doteraz sme však pri takýchto prípadoch mali zviazané ruky a nevedeli sme účinne pomôcť. Preto sme pristúpili k tomuto kroku, vďaka ktorému budeme vedieť pomôcť občanom tak, že ich sem umiestnime na dobu, keď ich akútna situácia pomíne.“ Poslanec Peter Martosy pripomenul: „Nie je žiadnym tajomstvom, že životu nebezpečné budovy sa objavujú v každom meste a je potrebné ich sanovať, likvidovať...“

Osoba bude môcť v tejto ubytovni pobudnúť maximálne 1,5 roka, pričom bude platiť 17 eur mesačne, dieťa polovicu. O prijatí občana bude rozhodovať 6-členná komisia, podmienkou bude absolvovanie vstupnej lekárskej prehliadky s negatívnym nálezom, čo sa týka nakažlivých chorôb.

Nie všetkých desať izieb je však zariadených. Je to preto, že sa počíta aj s umiestnením neplatičov z mestských bytových priestorov, s ktorými tu bude umiestnený aj ich vlastný nábytok.

V ostatnom čase bol

znamenajúci pokrok vo vymáhaní nájomného za bytové a nebytové priestory patriace mestu po tom, čo MsÚ pristúpil k hĺbkovej kontrole. V prípadoch, na ktoré existovali súdne rozhodnutia, začal právny zástupca mesta nedoplatky vymáhať exekúciou, v ostatných boli dohodnuté splátkové kalendáre. (V MsZ je pred schválením materiál „Pravidlá postupu pri vymáhaní nedoplatkov za bytové a nebytové priestory vo vlastníctve mesta“).

Pavel Polka však upozorňuje, že v núdzovej ubytovni nájdú dočasný domov len slušní ľudia. „Všade, aj v päťhviezdičkovom hoteli existuje určitý štát, podľa ktorého sa treba správať. Nikoho nebudeme chcieť odtiaľto vyhodiť, človek sa odtiaľto môže vyhodiť sám svojím spôsobom života.“

Na otvorení sa zúčastnil primátor, obaja viceprimátori, niekoľkí poslanci a Ing. Miroslav Opavský, konateľ spoločnosti Espinn, ktorá rekonštrukciu uskutočnila.

(šh)

Milí Želiezovčania!

I→

Milí Želiezovčania! To najlepšie, čo môžem zaželať všetkým občanom nášho mesta, je pokoj a láska. Verím a hlásam, že človek je schopný sa popasovať nielen s mnohými ťažkosťami hospodárstva a krízy, ale je dosť vyspelý aj na to, aby dokázal zničiť aj demokraciu. Je schopný rozmýšľať slobodne a pritom nezíde z cesty. Nie anarchiu považuje za demokraciu a vzájomné osočovanie a špinenie za slobodu. Taktiež dúfam, že v novom roku nás bude sprevádzať vzájomná trpezlivosť, láska a vôľa niečo urobiť.

V tejto nádeji prajem všetkým poctivým ľuďom pokojný, spoločný a osobný úspech plný nový rok, prinášajúci ľudskosť, lásku a šťastie.

Katarína Mocsyová

Vážení Želiezovčania!

I→

A k tomu nám môže dopomôcť naše želiezovské múzeum. Verím, že bude skutočnou ozdobou nášho, žiaľ, zatiaľ nie celkom pekného mesta.

V novom roku želim každému z vás pevné zdravie, veľa šťastia v osobnom i pracovnom živote.

Pavel Polka

LEADER – prvé projekty podporené

TEKOVSKÉ LUŽANY (ik) – Koncom decembra sa konalo zasadnutie združenia Dolnohronské rozvojové partnerstvo, miestnej akčnej skupiny (MAS) v rámci programu Leader. Predseda združenia Marián Kotora informoval prítomných o udalostiach ostatného obdobia, medzi inými aj o vyhlásení prvej projektovej výzvy. Zareagovali na ňu dve obce - Hontianska Vrba, ktorá žiadala nenávratný finančný príspevok na multifunkčné ihrisko a Hronovce, ktoré plánujú v rámci projektu zmodernizovať svoje autobusové zastávky. Keďže oba projekty prešli potrebnou kontrolou a pre nedostatok času viac projektov podaných nebolo, vďaka čomu bolo dostatok prostriedkov v rámci prvej projektovej výzvy na uspokojenie oboch žiadostí, na zasadnutí predsedníctva boli v oboch prípadoch schválené žiadosti o pridelenie nenávratných finančných príspevkov. Na rokovaní bolo oznámené, že kancelária miestnej akčnej skupiny bude zriadená v Želiezovciach, v budove MsÚ a zatiaľ v nej budú pracovať dve pracovníčky – projektová manažérka a administratívna pracovníčka. Začiatkom roka zorganizuje predsedníctvo seminár pre členov MAS o možnostiach podávania žiadostí o nenávratný finančný príspevok.

Rozpočet schválený

Na 34. riadnom zasadnutí Mestského zastupiteľstva v Želiezovciach, ktoré sa konalo 15. decembra v obradnej sále MsÚ, poslanci schválili IV. zmenu programového rozpočtu mesta, i návrh rozpočtu na roky 2010 – 2012, pričom zobrali na vedomie odborné stanovisko hlavnej kontrolórky. Zároveň zobrali na vedomie predložené návrhy a schválili aj rozpočty oboch základných škôl na roky 2010 – 2012 i Mestskej knižnice. Neschválili zvýšenie úverového limitu termínovaného úveru v Dexia banke Slovensko ani ručenie úveru blankozmenkou a naopak – schválili štatút Mestského múzea a pamätnej izby Franza Schuberta, VZN o určení výšky dotácie na prevádzku a mzdy na žiaka základnej umeleckej školy, dieťa materskej školy a školských zariadení so sídlom na území Mesta Želiezovce, návrh plánu kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra mesta na I. polrok 2010, VZN o ochrane vonkajšieho ovzdušia a o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia prevádzkovateľmi malých zdrojov znečisťovania ovzdušia (VZN o ochrane ovzdušia). MsZ potom zobralo na vedomie návrh pravidiel postupu Mesta Želiezovce pri vymáhaní nedoplatkov za bytové a nebytové priestory

vo vlastníctve Mesta Želiezovce a schválilo návrh na odpredaj nehnuteľnosti – budovy kina verejnou obchodnou súťažou, pričom ustanovilo komisiu na otváranie obálok. Bol schválený aj návrh na odpis neuhradených pohľadávok a záväzkov mesta z dôvodu prevzatia pohľadávok a záväzkov zrušenej príspevkovej organizácie Nemocnica s poliklinikou Želiezovce. Poslanci zobrali na vedomie alternatívne návrhy umiestnenia

a prevádzkovania materských škôl na Ul. SNP 9 v Želiezovciach a schválili zmeny a doplnky č. 5 Územného plánu mesta. Schválili zriadenie vecného bremena v prospech spoločnosti CEWP Energy, s.r.o. z dôvodu

uloženia káblov na mestských pozemkoch. Spoločnosť plánujúca prevádzkovať veterné elektrárne v extraviláne mesta za to poskytne odplatu vo výške 0,2699 €/m². Zastupiteľstvo neschválilo odkúpenie nehnuteľnosti od občana – pozemku za rodinnými domami na Ulici SNP, keďže podľa vykonaného prieskumu mesta asi polovica ostatných majiteľov pozemkov nemá záujem o predaj a mesto by ich mohlo využiť len ak by ich dokázalo odkúpiť všetky. Zobralo na vedomie informatívnu správu o stave a vymáhaní nedoplatkov na nájomnom za bytové a nebytové priestory, schválilo plán zasadnutí a udelenie odmienu riaditeľom ZŠ (slovenská ZŠ 840 €, maďarská ZŠ 600 €) a Mestskej knižnice (300 €), ako aj odmenu primátora vo výške 10 %. Otázka umiestnenia hrobov v cintoríne bola otvorená v rámci kontroly plnenia uznesení, interpelácie sa týkali aj spôsobu a stavu vyplácania mestských dotácií za minulý rok. V rámci diskusie sa jeden z prítomných občanov pýtal na možnosť uskutočnenia priameho prenosu alebo umiestnenia záznamu zo zasadnutí na internet prostredníctvom mestskej webovej stránky, prípadne sprístupnenia iným spôsobom. (sh, ik)

Kino na predaj

Mesto Želiezovce ponúklo na odpredaj budovu mestského kina. Uznesením z decembrového zasadnutia mestského zastupiteľstva vyhlásilo verejnú obchodnú súťaž na odkúpenie budovy, zatiaľ bez pozemku, ktorý bude ponúknutý na odpredaj po majetkovo-právnom vysporiadaní. K takémuto kroku pristúpilo mesto z dôvodu potreby rekonštrukcie budovy. Ako minimálnu kúpnu cenu stanovilo mesto 93 000 eur na základe znalcom určenej hodnoty majetku. Mesto umožňuje prehliadku budovy kina do 30. januára, termín predkladania návrhov je 11:00 hod. dňa 31. januára. Komisia vyhodnotí ponuky do 15. februára, výsledky zverejní na úradnej tabuli a internetovej stránke mesta. (ik)

Päť statočných?

Piati tzv. nezávislí poslanci MsZ (Pavel Polka, Peter Martosy, Vojtech Tomašovič, Robert Gulyás a Ladislav Vékony) sa 21. decembra v malej sále Domu kultúry v Želiezovciach stretli s občanmi. „Konečne!“ – reagovali mnohí Želiezovčania niekoľko dní pred avizovaným stretnutím, mnohí si neodpustili poznámku, že takéto stretnutie by sa mali konať minimálne raz za polrok a mal by si ich zvolávať aj primátor, niektorí hovorili aj o zbieraní odvahy...

Z asi 25 občanov niekoľkí tiež našli v sebe dosť odvahy na to, aby poslancov zasypali aj menej príjemnými otázkami. A tak sa okrem okrem stavu mesta v roku 2007, splácania dlhových bývalej nemocnice, tvorby projektov, dosahu hospodárskej krízy na naše mesto, problémov okolo MŠ, stavu kaštieľa a rekonštrukcií pamätnej izby F. Schuberta hovorilo aj o parkovisku pred budovou Slovenskej sporiteľne, zmysle zákazu parkovania na Mierovej ulici, doterajšej neschopnosti dosiahnuť dohodu s Jednotou COOP Nové Zámky o finančnej spolupráci na vybudovaní parkoviska okolo Domu kultúry i výhodnosti privatizácie bývalého mestského podniku Vepos a vzniku spoločného podniku Eurospinn...

Napriek tomu, že každý jeden z päťce poslancov je schopný vystupovať rázne a suverénne, čo všetci náležite využívali, na všetky otázky nedokázali dať uspo-

kojivú odpoveď. Napokon to ani nebolo možné. Dôvodom bol v niektorých prípadoch nedostatok informácií na oboch

stranách, „vďaka“ ktorému niektorí z občanov dokázali položiť aj také otázky, na ktoré uspokojivá odpoveď neexistuje. Asi najzdatnejším súperom bol bývalý primátor Géza Nagy. V niektorých prípadoch poslanci priznali neúspech, najmä že sa im nepodarilo presadiť srdcovú záležitosť niektorých z nich – realizovať úsporné opatrenia, samozrejme (ako inak?) prepustením niektorých pracovníkov MsÚ, v niektorých „priznali“ chybu pracovníkov MsÚ, či dokonca primátora (personálna politika).

O tom, že stretnutie nebolo márne, svedčí aj jeho dĺžka – 4 hodiny. Podľa drvicej väčšiny zúčastnených občanov však poslanci obstáli so ctou a častejšie konanie takýchto alebo podobných stretnutí by občanom i poslancom len osožilo. (sh)

Ako ste spokojný s uplynulým rokom?

Vojtech Tomašovič:

Vojtech Tomašovič: Som poslancom MsZ, ale zároveň som aj zástupcom riaditeľa ZŠ, takže v mnohých veciach sa mi to trochu prelína... Veľa z vecí, za ktoré som sa zasadzoval alebo ktoré som chcel zrealizovať, sa podarilo. Myslím najmä na multifunkčné ihrisko. Spokojný som aj s tým, že sa mi podarilo získať určité finančné prostriedky na zhodnotenie mestského majetku - okná a oplatenie školy. Ako poslanec som sa zasadzoval aj o to, aby sa výstavba chodníka do Mikuly dostala do rozpočtu mesta. Podarilo sa to a je veľká nádej, že v roku 2010 sa zrealizuje. Nebol som nejakým iniciátorom mestského múzea, ale myslím si, že je dobre, že sa nám to ako mestu podarilo. Čo sa však podľa mňa nepodarilo - ako poslanci sme boli málo aktívni v zavedení do života viac úsporných opatrení. Ja som bol za úsporné opatrenia a ešte aj do dnešnej doby som. Neboli sme dosť dôrazní, možno že mnoho vecí ovplyvnila aj kríza, nepočítali sme s tým a veľa vecí nás prekvapilo a možno ešte prekvapí. Ďalšia vec, ktorú hodnotím ako negatívum, je že mesto sa ďalej zadlžuje. Ale asi iné východisko nemáme, ak chceme ďalej napredovať aby sa život v meste nezastavil. Ďalej asi aj preto že to, čo je schátrané, aby neschátralo ešte viac. Takže úver v únosnej miere je

asi nutnosťou. Trošku som sklamaný, že sme hlasovali za parkovisko a nejaká dohoda s Jednotou nevyšla. Bol som za parkovisko, aj za vodnú elektrárňu a tiež som sklamaný, že sa nám nepodarilo získať za tieto akcie dostatok hlasov. Určitá časť Hrona by sa skultúrnila, zveľadila, a možno by to prinieslo nejaké pracovné príležitosti.

Géza Horváth:

Viem, že na túto otázku by som mal odpovedať predovšetkým ako poslanec MsZ, ale ja budem najskôr osobný. Tento rok bol pre mňa najmä o preklade dvoch učebníc (zemepis a matematika pre gymnáziá), čo mi zabralo počas 7-8 mesiacov všetok voľný čas aj čas na nočný odpočinok. Pritom sme s Miešaným zborom Franza Schuberta absolvovali celovečerný benefičný koncert v Želiezovciach, Barcsi, Kravanoch, Šalove a v Budapešti, vystúpili sme na vianočnom koncerte v miestnom DK, v reformátskom kostole a v evanjelickom kostole v Ipelškom Sokolci. S detským zborom sme viackrát účinkovali doma, ale boli sme aj v Budakeszi a v Pécsi. Bolo pre mňa veľkou poctou, že som koncom augusta som mohol spievať v spoločnom zbore v ostrihomskej bazilike pod taktovkou Lászlóa Tardyho Ostrihómskú omšu od F. Liszta. Dostalo sa mi aj ďalšej pocty: Zbor maďarských učiteľov na Slovensku Lajosa Vassa mi udelil plaketu Lajosa Vassa za moju 26-ročnú kronikársku

činnosť.

Nadalej hlásam, že práca zastupiteľstva sa odráža v uzneseniach. Veď o jednom bode sa dá diskutovať hodiny (pre občas prítomnú verejnosť) a hovoriť pritom rôzne múdrosti. Takže najzodpovednejšou činnosťou poslanca je hlasovanie. Každé lepšie alebo horšie hodnotené uznesenie je rozhodnutím väčšiny. Preto sa nikto nemôže vystatovať tým, že to či ono hlasovanie je jeho zásluha. Ak by som mal v krátkosti zhrnúť najlepšie výsledky roka 2009, upozornil by som na to, že máme hlavného kontrolóra (žiaľ, už nie - pozn. red.), mestská polícia pracuje oveľa lepšie ako predtým a záchranu materskej školy sa nám podarilo zaradiť na prvé miesto medzi riešenými problémami, onedlho budeme mať mestské múzeum, dali sme morálnu podporu prestavbe námestia a zatiaľ sa nerealizuje vodná elektrárňu na želiezovskom úseku Hrona, parkovisko okolo DK je hotové (i keď drahšie, ako sme pôvodne plánovali). Spolu s kolegami-poslancami dúfam, že budeme mať viac úspešných europrojektov. Máme aj neúspechy: stav kaštiela sa zhoršuje, okolie Hrona je zdevastované v doteraz nepoznanej miere (údajne od nás nezávislými „silami“), budúcnosť kina je neistá a podľa mňa nemôžeme uzavrieť ani otázku rozšírenia katolíckeho cintorína. Toto cestou prajem každému občanovi nášho mesta bezkrízový nový rok.

(šh)

Mesto chce postaviť nízkoenergetické bytové domy

Niekoľkokrát sme sa už v našich novinách zmienili o tom, že v meste sa má začať výstavba bytových domov. Počas uplynulých týždňov sa tieto hypotetické vyhladky pretavili do konkrétnejšej podoby investičných príprav, tím geodetov už dokonca premeral možné lokality umiestnenia nových bytových domov. Pripravovaná bytová výstavba má byť realizovaná zo zdrojov Štátneho fondu rozvoja bývania, z ktorých časť získa mesto ako nenávratnú dotáciu. „V zmysle územného plánu sme vytipovali niekoľko lokalít, kde by sme umiestnili niekoľko bytoviek. Sú to: v centre Svodova pri budove bývalej materskej školy, v Mikule na voľnom priestranstve pri existujúcich bytovkách, v Želiezovciach pri areáli bývalej nemocnice a na Záhradnej ulici pri budove vodárenskej spoločnosti,“ - vyhlásil primátor Pavel

Bakonyi. Okrem klasického účelu rozvoja bývania v meste je možnosť vybudovať niekoľko bytov pre uspokojenie potrieb ubytovacích kapacít v súvislosti s dostavbou Atómovej elektrárne Mochovce, keďže počas výstavby 3. a 4. bloku potrebujú Slovenské elektrárne ubytovať asi 3000 pracovníkov. Časť ubytovacích kapacít by tak mohlo poskytnúť aj naše mesto. „ŠFRB poskytne na výstavbu nájomných bytov dotáciu do výšky 30 %, na zvyšných 70 % dostane mesto úver s mimoriadne výhodným úrokom 1,5 % na obdobie 20 rokov. Preferujeme

Byty by mali stáť aj v Mikuli

1-, 2- a 3-izbové byty, ide o to, aby sa nám podarilo získať najvyššiu možnú dotáciu,“ - hovorí primátor a poznamenáva, že

bude treba vyvinúť maximálne úsilie na včasné uskutočnenie prípravných prác, keďže uzávierka prijímania žiadostí v štátnom fonde je koncom marca. „Na rozdiel od ostatných troch bytoviek bude mať výstavba na Záhradnej ulici charakter skôr radovej zástavby dvojú-

výstavbu nízkoenergetických konštrukcií s vykurovaním tepelnými čerpadlami. Vďaka týmto technológiám obyvatelia bytov ušetria až 70 % nákladov na energiu. Tým sa znížia náklady a obyvateľom zostane viac na nájomné, z ktorého sa budú hrať splátky úveru,“ - hovorí primátor, ktorý považuje využitie alternatívnych zdrojov za správne a potrebné, preto spolu s projektantmi bude hľadať aj ďalšie možnosti ich využitia, napríklad použitím fotovoltaických článkov na šikmých strechách týchto bytových domov, pomocou ktorých by časť elektrickej energie bola vyrobená zo slnečnej energie. V súčasnosti prebiehajú prípravné práce, mesto zároveň vykoná prieskum reálneho záujmu o tento typ bývania medzi obyvateľmi.

(ik)

Ako vidí tohtoročný rozpočet?

Pavel Bakonyi, primátor mesta:

– Tvorba rozpočtu nám trvala trochu dlhšie, ako som predpokladal, ale je zložité obdobie a je to rovnica o mnohých neznámych. Nedokážeme v nej presne určiť premenné, napr. koľko projektov bude úspešných, ku ktorým bude treba zabezpečiť spolufinancovanie. Nechali sme si síce rezervu na všetky, ale všetky aj tak neprejdú. Ak niečo vypadne, treba to okamžite rozbehnúť a v tej výške to niečím nahradiť. Máme určitý úverový limit. Je to potenciál, ktorý môžeme využiť tak, že z neho ani korunu nepoužijeme a nič neurobíme, alebo môžeme „dať do hry“ napríklad 50 % z tohto rámca. Som za to, aby sme do hry vložili maximálny rámec, pravidlá sú jasné a podľa mňa bezpečné, podľa stanoveného limitu môžeme ísť do výšky 60 % vlnajšieho bežného rozpočtu. Komplikáciu v tvorbe rozpočtu spôsobila materská škola. Poslanci sa dohodli, že na prvé miesto dajú práve túto investíciu, ktorá by nám však podkopala celý rozpočet, lebo si to vyžaduje rádovo niečo medzi 10 a 20 miliónov vlastných prostriedkov. Chvalabohu sa nám otvorila možnosť na rekonštrukciu podať projekt. Budeme sa ju snažiť využiť v maximálne možnej miere. Ak však nevyjde, budeme ju musieť urobiť z vlastných a môže sa stať, že na realizáciu úspešných projektov nebudeme mať prostriedky. Niet samozrejme pochýb o tom, že do škôlky nemôže zatekať. Musíme zabezpečiť, nech je to na úkor čohokoľvek, aby sa tento stav napravil.

Zásadný, principiálny prelom v tvorbe rozpočtu je programové rozpočtovanie. Žiadal som to roky ako poslanec, teraz to nezáležalo od vôle či sympatie niekoho, vyžiadala si to zákon. Programový rozpočet kopíruje úseky. Toto ma len utvrdzuje v tom, že sme sa vybrali správnu cestou. Môže mať zadaných 12, 14 či iný počet úsekov, to záleží na nás. Čo sa týka využitia, máme možnosti čerpať fondy, témy sú určené, niektoré, ktoré by boli pre mesto potrebné, medzi nimi nie sú. Treba využiť zdroje na to, na čo nám dávajú. Dnes môžeme konštatovať,

že máme nachybané projekty vo výške asi 700 miliónov korún.

Ján Cserba, koordinátor úseku ekonomiky:

– Bola to viacročná skúsenosť, že rozpočet nám posunuli pod nos a bolo ho treba odsúhlasiť, pretože nám povedali, že „zajtra už bude neskoro“. Asi tretí rok robíme rozpočet tak, že sa stretávame na pracovných stretnutiach, kde si rozdiskutujeme, čo má a čo nemá byť zabudované do rozpočtu. K tohtoročnému sme sa stretli štyrikrát na pracovnom stretnutí. Museli sme zaviesť viac reštrikčných opatrení, čo nevytvorilo práve najšťastnejšiu situáciu. Veľmi sme si museli premyslieť, odkiaľ čo uberieme a akým spôsobom. Počas predposledného stretnutia sme mali v bežnom rozpočte stále 8 miliónový schodok a keďže táto časť rozpočtu musí byť vyrovnaná, museli sa sme pristúpiť k reštrikciám. Napokon sa nám podarilo dosiahnuť vyrovnaný rozpočet. Počnúc školstvom sme všade museli znižovať výdavky o 10 – 15 %, položku vo výške 1,5 milióna eur na spolufinancovanie projektov sme museli znížiť na 1 milión, čo je oveľa viac ako 15 %-né zníženie. Pre napätú situáciu sa nemohlo uskutočniť ani opatrenie, ktoré považujem za svoju srdcovú záležitosť, teda zníženie dane z nehmuteľnosti, presnejšie sadzby za ornú pôdu, čo by len zväčšilo schodok. V oblasti investícií sa zameriavame v plnej miere na už podané projekty, museli sme nájsť peniaze na ich spolufinancovanie, čo sme zabezpečili najmä z úveru. Popri tom sme mali pred očami najmä škôlku, okrem projektov ako jediná dostala zelenú, ostatné investície sme zmrazili. V súvislosti s tým mu-

sím poznamenať: nemôžem dať za pravdu tvrdeniam, podľa ktorých sme sa s materskou školou začali zaoberať až teraz. Tieto schôdze prebiehajú už tri mesiace, už vtedy sme si povedali, že musíme nájsť riešenie. Chcel som venovať oveľa viac peňazí na opravu škôlky, ale rozpočet nedovolil, takisto ako riešenie problému železovského a svodovského domu smútku a aspoň začatie výstavby cyklotrasy. Aj to poukazuje na rozsiahlosť reštrikcií. Dúfam, že reštrikčné opatrenia nevykážeme iba my, ale napríklad aj mestský úrad, že budú viditeľné napríklad v spotrebe energie. Máme viac takých budov, kde veľkú časť nákladov predstavujú výdavky na tepelnú a elektrickú energiu, čo je možné prostredníctvom projektov, ale vyžaduje si to čas. V súhrne môžem vyhlásiť, že tak zdržanlivý rozpočet sme už dávno nemali.

Peter Martosy, koordinátor úseku hospodárstva:

– Je absolútne nutné rozpočet tvoriť a pripomienkovať vo viacerých čítaniach. Je tam veľa údajov a môže sa pri ich zbieraní a zostavovaní stať chyba. Podľa mňa to ani ináč nejde a bolo by nezodpovedné pripravovať ho iným spôsobom. Do budúcnosti je potrebné, aby sa začal pripravovať čo najskôr (začiatkom októbra) a musíme stanoviť jasné pravidlá, ako pri jeho tvorbe postupovať. Bol by som rád, keby sme vypracovali presné, exaktné VZN o spôsobe tvorby rozpočtu. Mám konkrétnu predstavu a poskytnem základné myšlienky, ako by to mohlo vyzerať. Tým by sa vďaka nej jasnosť v tejto oblasti vyriešilo. Podľa mňa sa rozpočet má robiť tak, že údaje sa vyhodnotia za prvých

9 mesiacov už v októbri, z nich sa odhadne vývoj do konca roka a na základe toho sa plánuje podľa jednotlivých úsekov, dopĺňujú sa čiastkové požiadavky a môže prebiehať diskusia o jednotlivých položkách. Doteraz sa rozpočet tvoril viac improvizovane a bol pre poslancov aj občanov málo prehľadný. Tento rok sa urobili kroky, aby aj samotná analytika, čiže konštrukcia, nebola taká neprehľadná a zložitá. Určite sa to oproti minulosti zlepšilo a myslím, že za tým treba vidieť kus práce. Ekonomická komisia pozývala okrem svojich stálych členov na zasadnutia aj nás, ostatných poslancov. Tým potvrdila, že sa stavia sa k tejto otázke vážne a seriózne. To sú ale otázky „formálnej“ stránky rozpočtu. Čo sa týka tej „obsahovej“, s tou naďalej nemôžem súhlasiť. Najmä s výdavkovou časťou – teda míňaním. Keby sa zredukovali hlavne personálne náklady, vtedy by to bolo podľa mojich predstáv. Tvrdím, že takto budú problémy so splácaním nových úverov, lebo nevidím tie rezervy, z ktorých by sme vedeli vyššie úvery splácať. Nehovoriam o tom, že na môj cieľ a sen - na rozvoj zamestnanosti v meste, zase nezostali žiadne finančné prostriedky. Môjmu úseku bolo pôvodne vyčlenených 20 000, či v začiatkoch dokonca 50 000 euro, nakoniec, po jednaniach na komisii tam zostalo iba 2000 euro. Ale keď chceme dotiahnuť rozbehnuté projekty, bez škrtania výdavkov vo všetkých oblastiach to nepôjde. Ani takto nebude jednoduché spolufinancovať ich. Ale možno práve toto prinúti mesto viac šetriť. Na to sa treba pripraviť.

(ik)

Úverový rámec na tento rok: 1,237 mil. €

Neprijatie zvýšeného úverového limitu pre mesto na decembrovom riadnom zasadnutí MsZ si vyžiadalo zvolanie 14. mimoriadneho zasadnutia zastupiteľstva o deň neskôr. Obsahom zasadnutia bolo určenie úverového limitu mesta na rok 2010. V súvislosti s touto otázkou primátor informoval zastupiteľstvo o tom, že úverový rámec mesta môže podľa príslušných ustanovení dosiahnuť 60 % z bežného rozpočtu predchádzajúceho roka. Naše mesto vykázalo podľa tohto porovnania úverovú zaťaženosť v roku 2008 vo výške 21,25 %, v r. 2009 34,43 % a v tomto roku to môže byť 43,55 %, čiže stále pod limitom. MsZ nakoniec schválilo úverový limit vo výške 1 237 000 € na financovanie investičných akcií mesta.

(ik)

„Sme Želiezovčania, tak si pomáhajme“

Pochádza zo Želiezoviec, absolvoval štúdium odboru automatizačná technika na SVŠT v Bratislave, pracoval v SES Želiezovce ako programátor, od roku 1991 úspešne podniká.

Poslancom MsZ bol vo volebnom období 1999 – 2002 a opäť od roku 2006. Je koordinátorom rady úseku výstavby a územného rozvoja pri MsZ a predsedom legislatívnej komisie. Zároveň je podpredsedom Dolnohronského rozvojového partnerstva – občianskeho združenia, ktoré je miestnou akčnou skupinou Leader. Je ženatý, má dve dcéry a jedného syna. **Ing. Gabriel Melczer**

Predpokladám, že pochádzate zo Želiezoviec?

- Obaja moji rodičia sú Želiezovčania, narodil som sa v Želiezovciach. Okrem toho aj manželku mám Želiezovčanku, takže možno povedať, že som skutočný Želiezovčan. Zo všetkých strán. (smiech)

Čím sa zaoberali Vaši rodičia?

- Otec je poľnohospodársky inžinier, ale venoval sa najmä informatizácii poľnohospodárstva. Dlhé roky až do dôchodku bol systémovým analytikom levicekého Agrisu. Matka robila v Želiezovciach v Drevone.

Čo vás zaujímalo v detstve?

- V detstve ma veľmi ovplyvnil môj starý otec. Bol stolárom, pôsobil tu dlhé roky. Stále mi v pamäti zostáva tá vôňa dreva a doteraz, keď sa ocitnem v stolárskej dielni, tá záračná vôňa mi ho pripomína. Už keď som malým chlapcom, zapôsobila na mňa jeho životná filozofia, to, ako on videl svet. Už vtedy bol moderne založený, chodili mu rôzne populárnovedecké časopisy, zaujímal sa o kozmos a podobné vedecké záležitosti. A túto stránku som po ňom zdedil, lebo aj ja som tak technokraticky založený – vo všetkom hľadám nejaký systém. Starý otec okrem toho ešte aj maloval, také amatérske olejomalby.

Ovplyvnilo to vašu ďalšiu životnú dráhu? Čím ste sa chceli stať?

- Ako som už spomenul, aj ja som stále niečo vymýšľal, zostrojoval perpetuum mobile... S kamarátom sme ešte ako malí chlapci zostrojili tandemový bicykel a malo to veľký úspech. Zvárali a skladali sme ho a napokon išiel tak dobre, že aj autá mali problém nás predbehnúť, lebo sa tam v podstate spojili dve sily. A to všetko ma potom doviedlo k tomu, že som po ukončení základnej školy a gymnázia išiel na strojárinu. To bol pre mňa ten smer – učil sa, že naozaj všetko má svoje rozmery, svoj tvar, tvrdosť, hrúbku... Ja som taký. Nemôžem si nahovárať, že bude zo mňa nejaký umelec. Som na technické veci.

Čo sa týka umenia, nič vás nepriťahuje?

- Ale áno. Sú to najmä malby. Kde sa len dá, navštevujem galérie. Zaujímá ma najmä impresionizmus a postimpresionizmus – Vincent van Gogh, Claude Monet a ďalší. Som nadšený ich obrazmi a mal som to šťastie, že som videl ich diela naživo v Musée d'Orsay v Paríži. Bol problém ma odtiaľ dostať, bol som tam so zájazdom, a bol to pre mňa vrcholný zážitok.

Sám sa venujem, ak sa to umením dá nazvať, strihaniu vlastných videozáznamov z rodinných alebo drobných spoločenských podujatí. Robím to len pre seba, ale i tak sa k tomu snažím pristupovať profesionálne. To znamená, že tam netlačím nejaké extra efekty, ale skôr sa snažím uplatňovať filmárske postupy – zatmenia, navodzovanie pocitov plynutia času, zmien nálad, retrospektívy a podobne. Nakrútil som rozhovor so svojou star-

kou, kde ona rozrávala svoje zážitky z detstva, z minulosti. Vystrihal som ho tak, že z toho zostal jej monológ a neskôr som to podfarbil hudbou. Starká medzitým zomrela, mala už svoj vek. Ten záznam však pôsobil veľmi emotívne, rozdal som ho rodinným príslušníkom, každého dojmá. To považujem za jeden z vydatých výtvorov z mojej videotvorby...

To, čo rozprávate však vyvracia to, že ste technokrat. Hovoríte si tak vy a váš kolega Martosy...

- Vy to chápete ako niečo negatívne, ale ja to tak nechápem. Podľa mňa to nie je niečo negativistické. Keď je niekto založený technokraticky, tak uprednostňuje technické riešenia, ktoré majú nejakú logiku. Ale možno používam nevhodný výraz.

Technokratom sa hovorí aj polo-vzdelanci...

- Tu by som doplnil, že moji rodičia i svokrovci majú rozsiahlu knižnicu, v ktorej sa za desaťročia nazbieralo mnoho kníh, od klasicistov až po moderné diela. Čítam veľa a dá sa povedať, že každý deň, niekedy len polhodinu. Najviac ma baví 19. storočie – Zola, Hugo a teraz čítam Sienkiewicza. Keď sa mi dostane do rúk kniha z 19. storočia, určite si ju prečítam.

Po skončení gymnázia ste išli na SVŠT?

- Áno, odbor automatizačná technika.

My sme nemali tú klasickú strojárinu, technické kreslenie sa nás veľmi nedotklo. My sme išli do informatizácie a automatizácie a okrem tých štyroch tvrdých semestrov z matematiky, to bola najmä logika, logické obvody, bolo to veľmi zaujímavé.

Kedy ste skončili?

- V revolučnom roku 1989 som bol piatak. Bolo to dosť napäté, najmä medzi tými, ktorí končili. Dnes sa mnohí radi búchajú do hrude, akí boli vtedy hrdinovia. Ja však musím povedať, že my, piatáci sme neboli veľkí hrdinovia. Po piatich rokoch školy, tesne pred diplomovkou...

Teda tí mladší mali menej čo stratiť...

- Áno, takí druháci to brali ináč. Ale mal som jeden zaujímavý zážitok. Bolo to ešte v marci 1989, SZM zorganizoval na internáte Mladá garda besedu s názvom Charta 77 a súčasnosť. Prišlo dosť veľa študentov, vpredu sedel výbor SZM a dvaja nejakí odborníci asi z politickej fakulty. Začali rozprávať, aké vysoké odmeny dostávajú chartisti zo západu, ako dobre si žijú... Za mnou sedeli traja páni a jeden z nich vstal a predstavil sa, že je Ján Čarnogurský a povedal, že dostal z Paríža vyznamenanie za ochranu ľudských práv a nejaké peniaze, ale že z toho sa vyžiť nedá a sadol si. V sále bolo ticho, vstal druhý pán a povedal, že je Miroslav Kusý a že Charta nie je o peniazoch, ale skôr o väzení. Keď dohovoreli, v sále sa do ticha začal ozývať pomaly tichý potes, ktorý sa postupne zosilňoval až sála prešla do obrovského protestu. A na druhý deň sa začalo zisťovanie, kto tam bol... Normálne sa ma vedúci krúžku pýtal, či som tam bol a čo si o tom myslím. Povedal som, že to bolo zaujímavé. Nevedeli, čo majú s nami spraviť.

Po skončení školy ste nastúpili do SES-ky?

- Ešte v roku 1990 som sa oženil... Áno, po vysokej škole som nastúpil do SES ako programátor, bol som tam rok a išiel som na vojenčinu. Bol som pohraničným policajtom a bolo to krásne obdobie môjho života. Najprv som bol v takej malej dedine pri Malackách, žiadny stres, domov som chodil, kedy sa mi zachcelo. A potom som bol pri Štúrove...

Potom ste sa vrátili do SES. Kedy ste začali uvažovať o podnikaní?

- Robil som v SES a zároveň som súkromne podnikal. Zaujímavé bolo, že sám som bol zamestnancom a zároveň som mal zamestnanca. Začínali sme s účtovníctvom a postupne sa pribalovali ďalšie veci – k účtovníctvu treba perá, zošity a rozbiehalo sa to – papiernictvo, komplexný predaj tlačív, spotrebný materiál pre výpočtovú techniku, kopírovanie, laminovanie...

Kedy ste sa rozhodli ísť do komunálnej politiky?

- Veľmi rýchlo som zistil, že mi nestačí, ak zostanem v pozícii večného kritika. Šancu veci zmeniť vo vlastnom meste som videl v tom, že sa stanem poslancom. V roku 1998 som sa dostal do zastupiteľstva, v ktorom som bol druhým najmladším poslancom. Trvalo mi rok až dva, kým som si našiel svoje miesto a získal autoritu medzi starými poslancami.

Keby ste mali porovnať prácu vtedajšieho a terajšieho zastupiteľstva...

- Tam nás bolo 25 a napriek tomu, že sme mali výraznú prevahu a aj primátor bol z našej strany, bola to dosť patová situácia. Práve s primátorom nebola dobrá spolupráca a v zastupiteľstve vznikla dosť nezdravá atmosféra, v ktorej bojovali aj vlastní proti vlastným, štiepilo sa to na všelijaké záumové skupinky. Nebolo to ono. Na ďalšie voľby, v roku 2002 som to skúsil na vlastnú päsť, ale niekoľko hlasov mi chýbalo, do zastupiteľstva som sa nedostal. V roku 2006 som išiel ako nominant SMK.

Primátor zaviedol nový model fungovania samosprávy. Nazval ho konsenzuálny... Podľa vás sa osvedčil?

- Podľa mňa sa jednoznačne neosvedčil.

V čom podľa Vás nie je funkčný?

- Predstavy, ktoré nám načrtnol na začiatku a ktoré sme v začiatkovej dobrej viere odsúhlasili, nie je tento model odskúšaný, sa časom ukázali ako nefunkčné. Už sa tento model niekoľkokrát upravoval, organizačná štruktúra sa už menila asi osemkrát a vždy sa ukáže, že nie je účelné, aby sa poslanci priamo viazali na mestský úrad alebo na nejaké referáty MsÚ jedna k jednej. Štandardný model fungujúci v ostatných mestách a obciach je taký, že existuje zastupiteľstvo, ktoré má odborné komisie a existuje úrad, ktorý má oddelenia. A tieto dve skupiny so sebou direktívne nesúvisia. Mestský úrad spracováva dokumenty, podklady, návrhy – či už na podnet primátora, poslancov, alebo na vlastný podnet, ktoré sa potom cez komisie dostávajú do zastupiteľstva. Ale nie, že poslanec ako predseda rady úseku, by mal dohliadať na ten úsek, koordinovať a usmerňovať ho, to nie.

Široká koalícia... Nevie, či nás

vedome alebo nevedome rozdelil na dvanásť poslancov - na individuá a potom nás nejakými pofidérnymi väzbami cez mestský úrad pospájal do širokej koalície... Trvalo nám dlhšie, kým sme sa z toho nejako dostali a sformovali si poslanecký klub, ktorý nám dobre funguje a takto vieme niektoré veci presadiť. Lebo jeden poslanec, aj keď predseda rady akéhokolvek úseku, ťažko môže jedenásť poslancov presvedčať o svojej pravde. **Kolkí ste v tej skupine?**

- Niekedy siedmi, niekedy nie. Ale to stačí. Hlasovania nemáme vopred určené, niekedy sa vieme dohodnúť a vtedy je to dobré. Ale napriek tomu, že som odporcom tohto systému, aj z tejto pozície sa snažím prispieť k zlepšeniu práce. Dost som hrýdy na to, že napr. rokovací poriadok je naozaj výplod môjho pera. Pracoval som na ňom viac ako štvrt roka, ten starý bol naozaj nevyhovujúci, boli v ňom domiešané kompetencie a obsahoval napríklad aj taký nezmysel, že na zasadnutí mestského zastupiteľstva nemôže dostať slovo niekto, kto nie je občanom mesta...

Aké sú podľa vás vzťahy medzi poslancami?

- Dobré. Nadštandardné.

Medzi všetkými?

- Medzi niektorými lepšie a medzi niektorými ešte lepšie. Aj keď si zoberieme extrémne protiklady, ktoré sa občas prejavujú, vždy sme sa vedeli dohodnúť na korektných zásadách. Čiže aj keď nemáme rovnaké názory, v konkrétnych záležitostiach sa dá vždy nájsť aspoň nejaký prijateľný konsenzus.

Podľa vás ide mesto správnym smerom?

- Smer je dobrý, rýchlosť je zlá. Počet tých projektov, ktoré boli podané v poslednom roku aj pol, je neskutocne vysoký. Takýto enormný nárast vypracovaných a podaných projektov ešte Želiezovce nezažili a dá sa povedať, že aj v porovnaní s ostatnými mestami sme v tomto kritériu vynikajúci. Lenže je problém s ich úspešnosťou. Niektoré sú úspešné, napríklad biofermentor, prestavba hlavnej ulice, čo sa bude riešiť, z toho máme všetci radosť. Škoda, že kanalizácia zatiaľ nevyšla, pretože som presvedčený, že ten projekt bol spracovaný dobre, nemal nejaké chyby ale keď je už podaný tretíkrát, nádej je už slabšia. Bolo by veľmi na prospech mesta, keby sa kanalizačný problém vyriešil, pretože nie je len otázkou nariadení EÚ, ale najmä v záujme nás. Pretože nie som len technokratom, ale som aj zanieteným environmentalistom. A to nielen slovami. Doma dôsledne triedime odpad a vedíme k tomu aj deti. Normálne im zo smetného koša vyhadzujem pod nos, čo tam nepatrí. Ešte som nevynechal ani jeden Deň Zeme, zúčastňujem sa na ňom s rodinou. Som presvedčený, že kto sa zúčastní na čistení Hrona, určite mu nenapadne, aby tam niečo odhodil. Preto sa mi páčia aj každoročné predvianočné benefičné aukcie obrazov. Okrem primárneho efektu, ktorým je vyzbieranie peňazí, je to aj ďalší efekt, ktorý sa udeje v myšliach ľudí. Sme Želiezovčania, tak si pomáhajme. Snažím sa podporovať takéto aktivity. **V súvislosti so smerovaním mesta sa tu spomínajú rôzne orientácie. Jednou je priemysel, druhou...**

- Agrosektor. (smiech)

Áno, aj agrosektor, ten si však neprotirečí s orientáciou na využitie kultúrno-historického potenciálu v prospech cestovného ruchu.

- Ja som zástancom tretej cesty - kultúrneho a historického potenciálu, lenže vidím veľké rezervy a veľké nedostatky v tom, čo môžeme potenciálnym návštevníkom ponúknuť. Nie je veľmi lukratívne prísť do Želiezoviec a tu stráviť 4 dni. Čo tu sa tu dá pozerať? Podporujem v tomto smere aktívny prístup - treba budovať to, čo sa opláti navštíviť, za čím sa sem opláti cestovať. Preto aktívne podporujem cyklotrasu. Podľa mňa by mala byť v meste pilotná, od parku cez most k záhradkám. Je to len kúsok, ale teraz je cykloturistika rozbiehajúca sa trendom, je to jedna z možností. Keby sme mali viac takých cyklotrás, mohla by tu vzniknúť križovatka tých cyklotrás, aj centrum, odkiaľ by sa mohlo ísť napríklad do Peseku pre víno a podobne. Park s kaštielom nie je krátkodobá záležitosť, a tak by sme to nemali odhodit dostratena.

To jednoznačne.

- Jednoznačne... A chýbajú ubytovacie kapacity. Turista tu musí prespať a odísať sa vyberať na výlety. Jednodňoví turisti nám veľmi nepomôžu.

Teda v tom vidíte šancu...

- Vidím v tom šancu. Ale prečo je potrebné niektorý smer zvlášť podporovať? Ja som za vyváženú podporu. Keď niečo ešte príde do priemyselného parku, bude to vynikajúce. Ale nejaká extrémna expanzia priemyslu tu asi nebude. Ani nejaký rozmach poľnohospodárstva tu asi nebude, žiaľ, nie je to podporované ani z EÚ. Ani v oblasti cestovného ruchu tu niečo svetoborné

nespravíme, nebudú tu Piešťany...

Podľa mňa by to malo byť vyvážené, ľudsky nadimenzované všetko. Trošku poľnohospodárstva, trošku turistiky... Keď to bude vyvážené, tak to bude dobre...

Ako by však mohlo vzniknúť čo najviac pracovných miest?

- Neverím, že by sme mali jednoznačne niečo podporiť a ostatné zanedbať. Preto sa musí zastupiteľstvo alebo mesto pre niečo rozhodnúť? Ja si myslím, že všetky tieto odvetvia si zaslúžia rovnakú podporu a treba mať otvorené oči a pozerať sa, aké možnosti sa črtajú. Keď sa črtá niečo z poľnohospodárstva alebo nejaká fabrika na spracovanie bioproduktov, bude to pozitívne. Neopoviem im, že „Nie, tu len strojárstvo a elektrotechnika.“

Hovorí sa o vás, že ste najpracovnejším poslancom, čo sa týka množstva pripravených pozmeňovacích návrhov. Svojej poslaneckej práci asi venujete dosť času.

- Venujem tomu veľa času. Bol by som rád, keby rozhodnutia zastupiteľstva boli tým najlepším, čo sme schopní vytvoriť. Niekedy však preto pôsobím, ako vytvárač nepekných situácií a prieťahov, ako na ostatnom rokovaní, kde som v predložených materiáloch nachádzal chyby. Mne však nedovoliť svedomie, aby som materiál, o ktorom viem, že nie je dobrý, nechal odhlasovať. Neseďím v zastupiteľstve preto, aby som si svoje vedomosti nechával pre seba, ale aby som ich používal v prospech čo najlepších výstupov.

Ďakujem za rozhovor.

Števo Hečko

Cieľom Jubo Sale je pomôcť'...

Na Gymnázium J. A. Komenského s VJM sa 22. decembra konal každoročný vianočný jarmok s názvom Christmas - Jumbo Sale, do ktorej sa zapojili žiaci s vecami, bez ktorých sa dokážu zaobiť a ich rodičia, ktorí dokážu piecť zákusky, jarmok sa konal opäť v budove školy, ktorá bola prístupná každému, i na ulici. O účele použitia vyzbieraných peňazí nám povedala učiteľka Klára Bogolepová: „Jeden rok posielame peniaze Detskému onkologickému centru v Bratislave, druhý rok Detskému domovu v Štúrove. Teraz je na rade štúrovský detský domov, v ktorom chceme pomôcť siedmakom, aby mohli ísť na výlet.“

Na to, aký ohlas má táto akcia medzi študentmi, sme sa spýtali priamo nich: Viktória Krnáková: „Študentom sa to páči, len škoda, že niektorí sú pasívni.“ Kristína Majtánová: „Na ulici sme stretli aj takých ľudí, ktorí vyslovene odmietli prispieť. Boli to však len ojedinelé prípady.“ Spolu s ostatnými predávajúcimi - Rebekou Buzásovou, Noemi Subovou a Gáborom Vargom prostredníctvom našich novín odkazujú: „Ďakujeme všetkým, ktorí prispeli i tým, ktorí sa zapojili - škole, rodičom, občanom a všetkým prajeme krásne Vianoce a všetko dobré v Novom roku.“

(šh)

Boli úspešní

Do celoslovenskej literárnej súťaže Cena Andreja Chudobu poslalo aj v tomto roku svoje vlastné práce 5 žiakov zo slov. ZŠ. V silnej konkurencii dobre obstála práca Moniky Zimovčákovej, ktorá sa vo svojej kategórii umiestnila na 1. mieste. Cenu si osobne prevzala v Pukanci v mieste pôsobiska a bydliska tohto nášho známeho spisovateľa.

Žiaci školy sa už tradične zúčastňujú okresnej súťaže zameranej na civilnú obranu. V tomto školskom roku sa družstvo dievčat a chlapcov z 8. ročníka v zložení Klaudia Vámošová, Veronika Jurášová, Dušan Truban a Patrik Vékony umiestnilo na 3. mieste. Družstvo z 9. ročníka obsadilo 5. miesto. Do súťaže ich pripravovali učiteľky Mgr. Monika Stanková a Adriana Čudaiová.

Úspešnými boli aj reprezentanti školy v okresnej olympiáde v strelbe zo vzduchovej pušky. Družstvo dievčat (Adriana Bukaiová, Adriana Bordáčová, Veronika Jurášová a Scarlet Dávid) sa z 26 kolektívov umiestnilo na 2. mieste. Družstvo chlapcov (Patrik Vékony, Miroslav Rupek a Dominik Mészároš) sa umiestnilo na 2. mieste. Do súťaže ich pripravovala pani učiteľka Adrianna Čudaiová.

Aj touto cestou za úspešnú reprezentáciu menovným ďakujeme a srdečne blahozeláme.

PaedDr. Jozef Výboch

Poslanecký míting vo Svodove

Z iniciatívy mestského poslanca Ladislava Vékonya sa v svodovskom kultúrnom dome konalo stretnutie obyvateľov tejto mestskej časti s poslancami mestského zastupiteľstva. S občanmi sa okrem organizátora prišli porozprávať viceprimátor Pavel Polka, Vojtech Tomašovič, Róbert Gulyás a Peter Martosy. Stretnutie sa štýlom „in medias res“ začalo diskusiou, v rámci ktorej poslanci vyzvali asi 25 prítomných občanov, aby sa pýtali na čokoľvek z oblasti práce samosprávy. Konateľ firmy Eurospinn Miroslav Opaavský predstavil zámer spoločnosti komunálnych služieb zlepšovať prostredie v mestských častiach, aby stále menej bolo cítiť rozdiel v kvalite života medzi mestom a jeho časťami. Dopomôcť k tomu môže pripravovaný projekt zameraný na ochranu ovzdušia (informovali sme o ňom v minulom čísle ŽS). Reakcie občanov boli rozmanité, jeden z nich pochválil parkovisko v centre mesta, ďalší sa sťažoval na výtlky v centre Svodova. Peter Martosy informoval o finančných vzťahoch v samospráve, rozdelení financií v rámci rozpočtu mesta, pričom konštatoval, že na investície vie mesto venovať ročne asi 400 tis. eur. Róbert Gulyás spomenul možnosti získavania dodatočných zdrojov z europrojektov. V budúcom roku bude mesto

realizovať niekoľko veľkých projektov, ktoré v uplynulom období boli úspešné, a to: výstavba biofermentora na spracovanie biologického odpadu, revitalizácia verejných priestranstiev v centrálnej mestskej zóne, v štádiu hodnotenia je projekt kanalizácie a projekt vysadenia novej zelene v centre mesta, zriadenie zberného dvora odpadov a ďalšie. „Ak by boli aj tieto projekty úspešné, už len spolufinancovanie vo výške 5 % presahuje možnosti mesta,“ spomenul. Na druhej strane pri týchto projektoch získava mesto za 5 % až 95 % cudzích zdrojov z hodnoty projektov, rádovo v miliónoch eur. Vojtech Tomašovič poznamenal, že výtlky sú aj na iných uliciach, všetky problémy sa naraz nedajú riešiť, aj v tomto prípade platí, že trpezlivosť ruže prináša. Pavel Polka zdôraznil, že je potrebné a dobré, keď mestská časť má svojho poslanca. V súvislosti s chýbajúcimi financiami niektorí občania vytykali mestu nákup nového vianočného osvetlenia. Ďalší diskutujúci predniesol sťažnosť, ktorá sa ozýva aj v iných častiach mesta: nepočúť mestský rozhlas. Prítomní sa nevyhli ani jednej z centrálnych tém svodovskej reality: domu smútku. Spočiatku mala táto investícia podporu väčšiny poslancov, bol dokonca vypracovaný stavebný projekt domu smútku, postupom času, ako začala byť

realizácia aktuálna, sa do popredia dostával problém stavu domu smútku v Želiezovciach. V rámci diskusie v mene ďalších prítomných poslancov Peter Martosy vyhlásil, že sa dohodli o podpore súčasného riešenia stavu oboch domov smútku. Jeden z prítomných občanov navrhol poslancovi, aby nepoužívali pojem nezávislí, namiesto toho radšej nešťraní, keďže podľa neho poslanec je vždy závislý – aspoň od svojich voličov. Tvrdí, že vo Svodove sa niečo urobí vtedy, ak sa na to obyvatelia zložia, pretože ako všade, aj investície riadia záujmy a záujmy malej mestskej časti budú vždy odsúvané. Ústrednou témou samosprávy v budúcom roku bude riešenie materskej školy, zhodli sa poslanci. V súvislosti so stiahnutým projektom na rekonštrukciu časti materskej školy na Ul. SNP 9 Róbert Gulyás vyhlásil, že samospráva by sa viac mala zamerať na hľadanie dlhodobějších riešení. Taký prístup podľa neho chýbal aj v riešení otázky novej výstavby malej vodnej elektrárne, ktorú zastupiteľstvo neschválilo. „Je škoda, že sa tu stretávame prvýkrát, mali by sme podobné stretnutia absolvovať častejšie,“ konštatoval. Stretnutie bolo ukončené pozitívnou správou: ukazuje sa možnosť bytovej výstavby, vytýpané sú aj lokality v Mikule a vo Svodove. (ik)

V polovici decembra pripravila samospráva mesta Želiezovce – úsek organizačných vecí pod vedením Kataríny Mocsyovej a úsek sociálnych vecí a zdravotníctva pod vedením Ireny Turzovej – predvianočné podujatie pre miestnych dôchodcov vo veľkej sále Domu kultúry. Na podujatí sa zúčastnil aj primátor Pavel Bakonyi a viceprimátor Pavel Polka. Dôchodcov čakali prestreté stoly a kultúrny program, v rámci ktorého sa najprv predstavili žiaci miestnych základných škôl, potom umelci známi z hudobnej relácie Repete - Gizela Oňová a Stanislav Vitálos. (foto: ik)

Čarovné Vianoce

Pred Vianocami, 8. decembra Mestská knižnica pripravila už 56. stretnutie v literárnej kaviarni, tentoraz s etnografkou Tekovského múzea v Leviciach Mgr. Zuzanou Ivanickou. Témou boli ľudové tradície a Vianočné zvyklosti i dobroty, ktoré nechýbali na Vianočnom stole našich starých i prastarých rodičov. Niektoré, možno trochu súčasnejšie, bolo možné ochutnať na tomto milom podujatí v spoločenskej miestnosti Klubu dôchodcov. (šh)

Spomínali na návrat

V okolí nášho mesta sa začína úspešne rozvíjať tradícia podujatí preukazujúcich úctu k ľuďom, ktorých osudy výrazne poznačili udalosti nepokojného povojnového obdobia. Podujatia nesúce sa v spomienkach na presídlení Slovákov sa uskutočnili v roku 2008 v Hronovciach a v roku 2007 v Šarovciach.

V nedeľu 13. decembra sa pri príležitosti 62. výročia návratu Slovákov do vlasti uskutočnilo v Dome kultúry stretnutie občanov Želiezoviec, Šaroviec, Hronoviec, Juru nad Hronom, Kukučínova, Mýtnych Ludán, Starého Hrádku, Zbrojníka, Tekovských Lužian a Tekovského Hrádku.

Stretnutie sa uskutočnilo pod záštitou primátora Želiezoviec Pavla Ba-

konyiho, za podpory sponzorov a niektorých poslancov MsZ. Prítomným sa prihovoril viceprimátor Pavel Polka a v mene organizátorov Miroslav Opaavský, v kultúrnom programe vystúpili žiaci ZUŠ F. Schuberta, CVC a Country súbor Arizona z Hronoviec.

Podujatie sa nieslo v duchu spomínania na časy minulé, k čomu prispelo občerstvenie v štýle presídlencov, výstava starých fotografií i možnosť zakúpenia kníh o týchto historických udalostiach. Najmä však spomienky, ktorých majú najviac tí skôr narodení... (šh)

Festival, ktorý nás nenechá chladnými...

Zmena. Ak by sme chceli v krátkosti charakterizovať tohtoročný festival Keep it Cool, asi by nám najskôr napadlo toto slovko. Nový štýl, nové dejisko... nová etapa. Tohtoročné podujatie sa neudialo v znamení alternatívnej hudby, ale v znamení hip-hopu. A to všetko nie v známom prostredí kina, ale v klube Park pod amfiteátrom. Mnoho nových tvári, nižší priemerný vek účastníkov, iný feeling, prudká zmena. V tomto roku to bolo len o hudbe, len o hip-hope. Na medzinárodnej úrovni, keďže tu vystúpili Francúzi, domáci z hlavného mesta a „ešte domácejší“ zo Želiezoviec. Oni účinkovali ako prví – formácia s názvom Bratov brat, po nich Míky Mora z Petržalky a nakoniec Želiezovčanom už známi La Con-

je to vlastne – odtiaľ bude Keep it Cool a hip-hop synonymom?

Po vlnajšom ročníku som vedel, že festival v roku 2009 bude o hip-hope. Bolo to neuveriteľné, čo vlnil robil ten francúzsky chalan. Vidím to tak, že aj v Želiezovciach vyrástla nová generácia, ktorú oslovuje hip-hop, a to nemôžeme nechať bez povšimnutia. V marci sme zorganizovali koncert skupiny Žagar. Ak porovnáam marcové a terajšie podujatie: v marci sme mali mohutnú reklamnú kampaň, médiá sa zaujímali o podujatie, návštevníkov bolo asi 200 a v predpredaji sme predali 100 vstupeniek. Túto hip-hopovú akciu sme začali organizovať asi týždeň pred realizáciou, a predsa sme v predpredaji predali 150 vstupeniek. Za pozornosť stojí, že opäť vystúpil na KIC domáci subjekt a dovoľm si tvrdiť, že Bratov brat bol najpripravenjším účinkujúcim

podujatia.

Aký bude desiaty ročník festivalu Keep it Cool?

– Zorganizujeme ho na zadnej terase Kruhu, dovtedy bude hotová, festival bude viacdnovou sériou podujatí. Vystúpia také formácie, ktoré už účinkovali na niektorom z predchádzajúcich ročníkov a stali sa známymi. Na jeden koncert sa opäť utvorí between t. and expresion.

Ak by si chcel v krátkosti charakterizovať Keep it Cool, ako by ho nazval?

– Keep it Cool je mladost. Takmer desať rokov je tu v našom meste. Keep it Cool je in, čiže nenechá ťa chladným.

Nech je tak. Zvedavo teda očakávame, keď „dieťa“ oslávi svoje okrúhle desiate narodeniny.

(ik)

Na Mikuláša v aukčnej nálade

Čím ďalej, tým viac sa dobročinná aukcia s názvom Art for Help – pôvodne nápad Jozefa Kanyuka – podoba oným veľkým aukciám, ktoré poznáme z hollywoodskych filmov. Keď nie počtom zúčastnených a sumami, znejúcimi v krásnych aukčných sieňach, tak aspoň vehemenciou a odhodlanosťou účastníkov. Pôvodný zámer mikulského maliara zostáva zachovaný – o to sa opäť

Slnečnice, za ktorý po mnohých prihodeniach zaplatil kupujúci 345 eur, najviac v doterajšej histórii želiezovských dobročinných aukcií vôbec. Za obraz A. Ottmára Vydraž zaplatil kupujúci 200 €, za *Nekonečné putovanie* od V. Rúfusa ponúkli 190 €. Celkovo bolo v rámci aukcie vydražených 37 z 50 ponúknutých diel, z ktorých bol zaznamenaný príjem 2325 €. Prostriedky boli opäť použité na predvianočnú podporu sociálne odkázaných rodín.

Dražbu opäť viedol Imrich Beszédes, ktorý miestami mal čo robiť, aby stíhal reagovať na rýchlo po sebe idúce prihadzovania. Do dražby sa prihlásilo 14 dražiteľov, z nich sa zapojilo 13. Účastníci neboli len z mesta, prišli z okolitých obcí a miest. Jedna z nich, Mária Dulaiová, prišla až z Bratislavy: „Aukcia sa mi veľmi páčila. Nechodím na podobné podujatia, ale dozvedela som sa o tejto želiezovskej aukcii, pozrela som si obrazy a páčili sa mi. Tak som sa rozhodla, že prídem. A pravdepodobne prídem aj o rok, dokonca poznám umelca zaoberajúceho sa grafikou, možno sa mi ho podarí presvedčiť, aby venoval nejaké diela do budúročnej aukcie.“

Mimoriadne spokojný bol aj

autor myšlienky Jozef Kanyuk, ktorému každé prihodenie pri každom diele viditeľne zlepšovalo náladu a spokojnosť: „To, čo som si pred rokmi predstavoval, je dnes realitou. Som nesmierne rád. A z roka na rok chodíme po lepších cestičkách. Pozitívne hodnotím celé podujatie, ale najmä prístup mladých členov občianskeho združenia Formica. Teší ma aj to, že moderný výtvarný štýl si razí cestu, tak to má byť. A som rád, že záujem-

covia prišli nielen zo Želiezoviec, ale aj z celého okolia.“

Čo k tomu dodať? Snáď toľko, že nie všetky ľudské vzťahy sú založené na matematickom princípe, podľa ktorého čo niekto získa, musí niekto aj stratiť. Ak sa v správnej miere mieša kreativita, ľudská nezištnosť, umenie a maňazovanie, môže to byť výhra pre všetkých. Ako v prípade Art for Help.

(ik)

postaralo občianske združenie Formica, ktoré si ho osvojilo a z roka na rok realizuje. Tento rok sa dražilo 50 obrazov od deviatich autorov, ktorými boli: Štefan Hornyák, Alexander Ottmár, Jozef Kanyuk, Roman Princ, Vlado Rúfus, Ivana Straňáková, Ján Lábik, László Szűcs a Mária Varga. Medzi dielami sa objavil aj patchwork, dve práce venovala posledne menovaná autorka.

Dražiteľia si tohto roku najviac cenili obraz od nedávno zosnulého maliara Štefana Hornyáka s názvom

Želiezovce si opäť rozširujú hudobný záber. Okrem iných to dokázala aj skupina mr mirror, založená pred necelými dvoma rokmi, ktorej členovia to nevzdali po niekoľkých mesiacoch, ale pracujú naďalej a plánujú svoju budúcnosť. V polovici decembra zorganizovali s pomocou DK Želiezovce festival s názvom Metronom, čím potešili mládež dychtiacu po hudobných podujatiach v meste. Ako prvá sa predstavila dídžejka Miss Ivek. Po nej vystúpili mr mirror, ktorí (mimočasom) hľadajú schopného a spoľahlivého hráča na bicích. Prítomným sa predstavili aj skupiny Jelly Belly a Karaoke Tundra. Organizátori – Roland Hován a Andor Kovács zo skupiny mr mirror – spolu s Domom kultúry v Želiezovciach chystajú festivalu pokračovanie o rok.

(ik)

Spomienka na Jána Markoviča

„Ludia, mal som vás rád a bol som šťastným,

keď sti i vy mne nerozumeli.

Komu som ublížil, nech mi odpustí, koho som potešil, nech zabudne, nech sa moje meno nespája s mojim smútkom.“

25. novembra 2009 sme sa v novotekovskom cintoríne naposledy rozlúčili s 81-ročným Jánom Markovičom, učiteľom, zástupcom riaditeľa a riaditeľom ZŠ v Želiezovciach.

Narodil sa 2. novembra 1928 v roľníckej rodine v Sarvaši. Gymnaziálne štúdium, počas ktorého patrili medzi úspešných žiakov, absolvoval vo svojom rodisku a ukončil v Dolnom Kubíne. Vysokú školu pedagogickú v Bratislave. Na zodpovednú a náročnú učiteľskú dráhu vykročil v Pohronskom Ruskove, kde sa stal v mladom veku riaditeľom školy a pokračoval v nej v našom meste.

Do spomienok mnohých svojich žiakov sa zapísal ako dobrý odborník nielen v matematike, ale aj ako učiteľ so širokým prehľadom, ľudským prístupom a porozumením, no zároveň primerane náročný.

Jeho ďalším dlhoročným pôsobiskom sa stali Levice, kde okrem iného na odbore školstva ONV vykonával funkciu okresného

školského inšpektora a neskôr metodika. Angažoval sa aj v iných oblastiach vtedajšieho spoločenského života.

Mal rád ľudí, vyhľadával ich spoločnosť, organizoval stretnutia a diskusie, v ktorých prejavoval svoj všeobecný rozhľad a široký záber vedomostí. Postupne na týchto sedeniach svojsky riešil svoje vnútorné bóle, pocit samoty, sklamanie, pretože bol človekom nanajvýš usilovným.

Nevyvyšoval sa, mal ľudský prístup, bol ochotný, pokiaľ vedel a mohol, ľuďom poradiť a pomôcť. Obzvlášť blízky vzťah mal k ľuďom a školám nášho regiónu.

Posledné roky svojho života prežíval skromne až utiahnuto v Novom Tekove, hoci aj tu sa tešil obľube spoluobčanov.

Vekom pribúdali vážne zdravotné problémy, s ktorými sa len ťažko vyrovnával a počas ostatnej hospitalizácie v levickej nemocnici rezignoval a ukončil svoj život.

Tí, ktorí sme ho poznali, stretávali sa s ním, a ktorým akýmkoľvek spôsobom pozitívne vstúpil do života, venujme mu tichú spomienku. Česť jeho pamiatke!

PaedDr. Jozef Výboch

14. decembra vystúpil v Dome kultúry známy slovenský klavirista Iva Šiller s programom Šubertiády, v ktorom uviedol klavirne diela Ludwiga van Beethovena a Franza Schuberta. Hodnotné podujatie však bolo poznačené nízkou účasťou, čo je, žiaľ, pre naše mesto typické... Predvianočnú náladu v našom meste umocnil tradičný Vianočný koncert žiakov Základnej umeleckej školy Franza Schuberta. V programe vystúpili žiaci hudobného i tanečného odboru, žiaci výtvarného odboru pripravili výstavu i burzu svojich prác - 15. decembra v Dome kultúry...

(foto: šh)

Matica Slovenská k Vianociam

MO MS Želiezovce v spolupráci so ZŠ slov. v Želiezovciach pripravila v priestoroch Domu kultúry pre svojich členov ako aj všetkých občanov nášho mesta predvianočný kultúrny program, ktorým chceme obohatiť pokojnú predvianočnú atmosféru v rodinách i v meste.

Predseda MO MS Štefan Kuruc na ňom osobitne privítal primátora mesta Pavla Bakonyiho a zástupcov MS z Martina a z Levíc - Júliusa Žúbora, Vincenta Mozdíka a Stanislava Drozdíka. Vo svojom krátkom príhovore poprial všetkým prítomným a ich rodinám pokojné a príjemné Vianoce.

V bohatom kultúrnom programe vystúpili žiaci 1. stupňa ZŠ, členky miestneho matičného speváckeho súboru ako aj matičiari hrou na heligonkách.

Podakovanie za vytvorenie príjemného sviatočného večera patrí všetkým účinkujúcim vrátane moderátorky, ako aj učiteľkám miestnej základnej školy, ktoré s deťmi program pripravili. **JVch**

Spomienka na MUDr. Ľudovíta Andrušku

„Lúčim sa ticho. Neprevravím.

Lebo reč moja dýcha spánkom pravým.

Nie plač a slzy zanechávam.

Nie bolesť, čo už dneska neboli...

Všetko, čo žije po mne v mojom mene, V práci a v láske, to ma pripomenie.“

Na hrnskokalnianskom cintoríne pribudol 2. decembra 2009 čerstvý hrob. Rodná zem roztvorila svoju náruč a za účasti trúchliacej rodiny a veľkého množstva jeho spolupracovníkov, priateľov a známych prijala do svojho lona verného rodáka MUDr. Ľudovíta Andrušku, ktorý bol so svojim rodiskom bytostne zrastený.

MUDr. Ľudovít Andruška, narodený 21. marca 1947, ukončil svoje relatívne krátke, ale produktívne pozemské putovanie nečakane. Podstatnú časť svojho života prežil a spojil so Želiezovcami, preto mu venujeme tieto riadky našej spomienky, úcty a vďačnosti. Základné vzdelanie nadobudol v rodnej Kalnej nad Hronom, stredoškolské na SVŠ v Leviciach. V roku 1971 ukončil LF UK v Bratislave, smer detské lekárstvo. Ako sekundárny lekár začínal v NsP Šahy, 1. októbra 1978 nastupuje ako zástupca pri-

mára na detskom oddelení NsP v Leviciach a zároveň je 4 roky vedúcim odborom zdravotníctva ONV v Leviciach. V rokoch 1979 - 1983 bol tiež v čestnej funkcii predsedu Okresného výboru Červeného kríža v Leviciach. Od 1. 1. 1982 až do zániku želiezovskej nemocnice bol primárom detsko-dojčenského oddelenia.

Za týmto stručným suchým výpočtom funkcií sa skrývajú dni, mesiace a roky náročnej a zodpovednej práce, prebdené noci plné stresu, práce veľakrát nedocenennej, vykonanej v prospech života a zdravia detského pacienta. Na stovky možno počítať malých detských pacientov, ktorí prešli jeho rukami, ktorí mu môžu aj po rokoch byť vďační za svoje zdravie.

Ako riadiaci pracovník 4 roky riadil zdravotníctvo v rámci okresu, niesol bremeno zodpovednosti za chod a úroveň tohto významného rezortu, ktorý v žiadnej dobe nebol bezproblémovým. Navyše zodpovedal za oddelenie, za prácu svojich podriadených. Počas týchto rokov nadobudol množstvo praktických odborných skúseností, spoznal veľa popredných odborníkov, získal veľa

priateľov v celom vtedajšom Československu. Zúčastňoval sa na odborných seminároch a konferenciách, sám bol spoluorganizátorom alebo organizátorom takýchto stretnutí (napr. seminár s medzinárodnou účasťou v Želiezovciach - Memorál MUDr. Vojtecha Beláka).

Veľmi ťažko na neho doľahli udalosti súvisiace so zánikom tunajšej nemocnice. Snažil sa ju udržať za každú cenu, nepripúšťal si jej taký skorý zánik. Len si spomeňme na ostatné vynovenie detského oddelenia... Toto všetko, osobné sklamanie sa v niektorých, neočakávané zdravotné problémy a skoré odchody jemu drahých rodičov, ale v ostatnom období aj niektorých blízkych priateľov z lekárskeho kruhu prežíval veľmi ťažko, depresívne, odoberali mu značné množstvo duševnej i fyzickej energie...

MUDr. Ľudovít Andruška odišiel náhle a nečakane. V zdravotníctve levickeho okresu vyoral hlbokú brázdou, ktorá ho bude ešte dlho pripomínať. Rovnako zostane v srdciach a v spomienkach svojich početných kolegov, spolupracovníkov, priateľov a známych. Česť jeho pamiatke!

PaedDr. Jozef Výboch

Potešili nás...

Vďaka želiezovskej Matici slovenskej sa dňa 9. decembra konal v Dome kultúry milý predvianočný program. Najväčšiu účasť v účinkovaní mali žiaci ZŠ, ktorí vďaka triednym učiteľkám pripravili pekný program. Patrí im za to veľká vďaka, pretože deti boli zlaté. Aj najmenší prváci – žiaci 1. B triedy, triednej učiteľky Kondacsovej vystúpili s veľmi pekným programom. Zahrali skrútenú a modernejšie upravenú rozprávku o medovníkovej chalúpke... Ich predstavenie bolo veľmi milé a bolo spiestrením celého programu. Napriek tomu, že naši prváčikovia chodia do školy ešte iba štvrtý mesiac, na školu si už zvykli a toto milé divadelné predstavenie zahrali s veľkou radosťou a dokázali nám všetkým, aké máme šikovné deti a že aj malí prváčikovia dokážu niečo, čo naozaj pobaví a poteší. Takže ešte raz vďaka všetkým učiteľkám, ktoré deti na účinkovanie pripravili. Vďaka deťom ZŠ za účasť a vďaka Matici slovenskej za dobré zorganizovanie celého programu.

I. Sepešiová

Opäť bez kontrolóra

Keď na 27. augusta 2009 na 30. riadnom zasadnutí MsZ bola konečne zvolená hlavná kontrolórka mesta, mnohí si vydýchli. Presvedčivé a energické vystupovanie Mgr. Kataríny Kernovej len potvrdilo to, čo napovedal jej motivačný list. Konečne sme našli pravého hlavného kontrolóra, ktorého mesto tak veľmi potrebuje. Hlasovalo za ňu všetkých 10 prítomných poslancov a všetkých 10 bolo i za to, aby sa funkcie ujala už od 1. septembra...

Netrvalo to však dlho. Na decembrovom riadnom zasadnutí zastupiteľstva sa nezúčastnila, návrh plánu svojej kontrolnej činnosti poslala e-mailom. Bola v nemocnici. A po Vianociach prišla smutná správa, Mgr. Katarína Kernová, hlavná kontrolórka mesta Želiezovce, 28. decembra podľahla krátkej zákernej chorobe. Česť jej pamiatke!

(šh)

Materská škola sa tento rok má dočkať riešenia...

Materská škola na Ul. SNP 9 sa vypracovala na čelo, čo sa týka poradia dôležitosti investičných akcií mesta v tomto roku. Po mnohých, aj búrlivých diskusiách, ktoré sa viedli po tom, čo strecha materskej školy v novembri zatiekla, sa poslanci mestského zastupiteľstva zhodli na tom, že riešenie havarijnej situácie nemôžu odďaľovať. Na decembrovom zasadnutí MsZ sa poslanci oboznámili s alternatívami riešenia problému, ktoré zobrali na vedomie. Konečné slovo o tom, kde bude v budúcnosti škôlka a ako bude riešený jej bezproblémový chod, padne podľa očakávaní začiatkom tohto roka.

„Problémy so strechou pretrvávajú niekoľko rokov, ale v ostatných rokoch alebo mesiacoch sa situácia zhoršila,“ uvádza riaditeľka Ildikó Kállaiová a konštatuje, že aj ostatné časti budovy by potrebovali rekonštrukciu, napríklad vymeniť okná alebo celú budovu zateplíť. Pritom spomína, že keď pred niekoľkými rokmi prebehla reorganizácia materských škôl, škôlky na SNP 9 dostali prísľub, že takto ušetrené prostriedky sa použijú na rekonštrukciu tejto budovy. „Časť pavilónov bola čiastočne rekonštruovaná v tom období po spojení materských škôl a jeden z pavilónov veľmi zatekal v predminulom roku, tam bola strecha opravená. V zlom stave sú štyri pavilóny, tie sme sa snažili skultúrniť zo sponzorských darov, vymalovali sme, no ale teraz zatiekli. Obrázky na stenách v mnohých prípadoch iba zakrývajú premočené steny.“ V časti, kde sídli maďarská škôlka, je situácia o niečo lepšia. „Zateká iba v riaditeľskej kancelárii,“ hovorí riaditeľka MŠ s VJM Gabriela Csókásová. V novembri, keď budova zatiekla, si pomáhali ako vedeli, všade boli rozmiestnené vedrá a lavóre. Problém však spočíval aj v možnom zatekaní elektrických vedení, čomu sa svojpomocnými provizórnymi riešeniami nedá dostatočne predísť. To predstavovalo jeden z možných hrozieb.

Celá situácia vyvolala značnú nevôľu

rodičov, ktorú dali najavo na rodičovskom združení. Zúčastnilo sa na ňom aj niekoľko poslancov – Katarína Mocsyová, Peter Martosy a Róbert Récei. „Už predtým som musela upokojovať niektorých rodičov,“ spomína predsedníčka rady rodičov Katarína Kyseľová, ktorá úzko spolupracuje s riaditeľkou. Obe si vzájomnú spoluprácu pochvalujú. „Vysvetľovala som im, že je to otázka peňazí a bude to postupne riešené. Sama však vidím, že jedna základná škola má nové plastové okná, plánuje meniť okná aj na ďalších školských budovách, zriadilo si multifunkčné ihrisko, druhá základná škola má nové eurookná a tiež plánuje multifunkčné ihrisko... ako keby sa starostlivosť o deti začala až v ich školskom veku.“ Koncom novembra začal dodávateľ práce na oprave strechy škôlky.

Strecha zatekajúcich pavilónov bola začiatkom decembra opravená ako dočasné riešenie a v rozpočte na tento rok boli vyčlenené na rekonštrukciu budovy MŠ na Ul. SNP 9 prostriedky vo výške 136 tis. eur. V súvislosti s rekonštrukciou budovy sa objavuje problém, že pri stavbe budovy bol použitý azbest, ktorý je v súčasnosti známy ako karcinogénny materiál. „Azbest z konštrukcie ale nevyprcháva, čo dokazuje záverečná správa z merania azbestu vo vzduchu, vykonaná odbornou organizáciou. Zabrániť prípadnému úniku azbestu môžeme obložením týchto konštrukcií zdravotne nezávadnými materiálmi, neprepúšťajúcimi azbest,“ uviedla Emese Gubíková, koordinátorka oddelenia výstavby MsÚ Želiezovce vo svojej správe o riešení problému materskej školy. Na decembrovom zasadnutí MsZ sa diskutovalo aj o ďalších možnostiach, resp. o jednej, pretože pri prerokovaní rozpočtu si

poslanci uvedomili, že na postavenie úplne novej budovy, čo tiež bolo jednou z možných alternatív, nie je reálna možnosť. Druhou reálnou alternatívou zostalo rozšírenie budovy ZUŠ a CVČ na Štúrovej ulici a využitie pre potreby MŠ.

Rozhodujúce slovo má padnúť začiatkom tohto roka. Tak či tak, pri rozhodovaní budú poslanci musieť vziať do úvahy ďalší činiteľ, o ktorom zatiaľ padlo menej slov. Tým je kapacita budovy MŠ na SNP 9, ktorá podľa riaditeľky už teraz nepostačuje. „V marci, pri riadnom zápise sme nemohli prijať všetky deti, lebo nový zákon povoľuje menší počet detí ako predtým. Teraz je v najstaršej vekovej skupine 22 detí, ešte pred dvomi rokmi sme mohli prijať 28,“ hovorí riaditeľka Kállaiová a jej kolegyňa Csókásová len potvrdila platnosť týchto slov v maďarskej časti MŠ.

Každopádne možno predvídať, že úspech riešenia problémov materskej školy bude jednou zo zatažkávajúcich skúšok volebného roka. Pri pravidle „čo rodič, to volič“ môže

tento fakt prispieť k nájdeniu čo najlepšieho riešenia. Snahu nemožno zainteresovaným upierať a zdá sa, že v ostatnom období dostáva riešenie aj potrebný späť.

Ladislav Levický

Najúspešnejší v regióne a v okresnom kole pravopisnej olympiády

ZŠ Mierová 67 v Želiezovciach, členovia predmetovej komisie spoločensko-vedných predmetov usporiadali 21. decembra už 10. ročník okresného kola pravopisnej olympiády v slovenskom jazyku.

Aj tento jubilejný ročník predchádzali školské a obvodné kolá, ktoré organizátori pripravili v spolupráci so ZŠ Pri Podlužianke v Leviciach, ZŠ v Tlmačoch a ZŠ E. B. Lukáča v Šahách.

Pre úplnosť uvádzame víťazov obvodného kola v Želiezovciach konaného začiatkom decembra:

I. kategória (5. ročník): 1. Michaela Bieliková (ZŠ Želiezovce); 2. Peter Vrba (ZŠ Želiezovce); 3. Veronika Moravská (ZŠ Zbrojníky)

II. kategória (6. ročník): 1. Karin Sádecká (ZŠ Želiezovce); 2. Marko Šafár (8-ročné gymnázium Želiezovce); 3. Nataša Tümová (ZŠ Želiezovce)

III. kategória (7. ročník): 1. Barbora Kotríková (ZŠ Želiezovce); 2. Veronika Chládeková (8-ročné gymnázium Želiezovce); 3. Marián Nagy (ZŠ Želiezovce)

IV. kategória (8. ročník): 1. Nikoleta Koptjaková (ZŠ Želiezovce); 2. Veronika Jurášová (ZŠ Želiezovce); 3. Michaela Majtánová (8-ročné gymnázium Želiezovce)

V. kategória (9. ročník): 1. Cynthia Sárkányiová (ZŠ Želiezovce); 2. Richard Turcsek (ZŠ Želiezovce); 3. Soňa Ondrušková (ZŠ Čaka)

Poslaním pravopisnej olympiády je prehlbovať záujem žiakov o čo najlepšie zvládnutie spisovnej slovenčiny nielen slovom, ale aj písmom. Vytvárať priestor pre nadaných a pracovitých žiakov, aby sa mohli aj takto prezentovať a porovnávať aj s ostatnými v regióne. Súťaž ich zároveň motivuje získavať ďalšie vedomosti.

Radi konštatujeme trvalý, ba zvýšený záujem škôl o túto olympiádu, ako aj dobrú vedomostnú úroveň súťažiacich pri raste požiadaviek na zvládnutie pravopisných javov.

Žiaci súťažili v kategóriách podľa ročníkov 5 - 9 a do okresného kola postúpili z každého obvodu prví dvaja najúspešnejší. Takto si v okresnom kole zmeralo „sily vo vedomostiach z pravopisu“ 45 riešiteľov.

A tu sú mená najúspešnejších v okrese:

I. kategória (5. ročník): 1. Františka Kosorínová (ZŠ Starý Tekov); 2. Eva Frtúsová (CZŠ sv. Vincenta Levice); 3. Michaela Bieliková (ZŠ Mierová ul. 67, Želiezovce), Alexandra Mitašová (ZŠ Smaragd Levice), Nora Mlynáriková (ZŠ Smaragd Levice)

II. kategória (6. ročník): 1. Sabina Lipovská (6. ZŠ, Saratovská ul., Levice); 2. Michal Vitkovič (ZŠ Kozárovce); 3. Karin Sádecká (ZŠ Želiezovce)

III. kategória (7. ročník): 1. Hilda Hancková (ZŠ Školská ul., Levice); 2. Barbara Kotríková (ZŠ, Mierová ul. 67, Želiezovce); 3. Kristína

Cviková (ZŠ Kalná nad Hronom)

IV. kategória (8. ročník): 1. Juraj Dolniak (ZŠ Pri Podlužianke, Levice); 2. Roman Košťúr (ZŠ Žemberovce); 3. Nikoleta Koptjaková (ZŠ, Mierová ul. 67, Želiezovce)

V. kategória (9. ročník): 1. Cynthia Sárkányiová (ZŠ, Mierová ul. 67, Želiezovce); 2. Kristína Kúdeľová (ZŠ Pri Podlužianke, Levice); 3. Bianka Zsigmondová (6. ZŠ, Levice)

Víťazi prevzali z rúk riaditeľky usporiadateľskej školy Mgr. M. Zabadalovej a jej zástupcu a zodpovedného organizátora súťaže Mgr. V. Tomašoviča diplomy a vecné odmeny.

Aj touto cestou ďakujeme všetkým vyučujúcim slovenského jazyka, Mgr. J. Meliškovi z MsÚ v Želiezovciach, ako aj sponzorom za prípravu a úspešný priebeh jubilejného 10. ročníka.

PaedDr. Jozef Výboch

Z obvodného kola súťaže Šaliansky Mat'ko

ZŠ slov. v spolupráci s MO MS a MsK v Želiezovciach usporiadali už 17. ročník súťaže v prednese slovenskej povesti Šaliansky Mat'ko. Touto súťažou, ktorá prebieha v troch vekových kategóriách a je postupového charakteru, si zároveň pripomíname život a dielo spisovateľa Jozefa Cígera Hronského, obľúbeného autora kníh pre deti a mládež a niekdajšieho popredného pracovníka Matice slovenskej v Martine.

Súťaž, ktorá si medzi školskou mládežou našla svoje pevné miesto, sleduje niekoľko významných poslanií. Prehlbuje záujem o povest ako literárny žáner, pomáha vyhľadávať mladé talenty a umožňuje im prezentovať sa v umeleckom prednese.

Tohoročného obvodného kola sa zúčastnilo 22 recitátorov, víťazov školských kôl, z desiatich škôl nášho regiónu. A tu sú mená víťazov v jednotlivých kategóriách:

I. kategória (2.-3. ročník): 1. Miroslava Bieliková (ZŠ Mierová 67, Želiezovce); 2. Martina Kubíková (ZŠ Zbrojníky), 3. Laura Báróová (ZŠ Plavé Vozokany), Olga Kárászová (ZŠ Hronovce)

II. kategória (4.-5. ročník): 1. Laura Drevaňová (ZŠ Tekovské Lužany); 2. Kristína Čermáková (ZŠ Pohronský Ruskov); 3. Branislav Samson (ZŠ Mierová 67, Želiezovce), Lenka Mésárošová (ZŠ Mierová 67, Želiezovce)

III. kategória (6.-7. ročník): 1. Kamil Gulai (8-ročné gymnázium Želiezovce); 2. Lea Ridegová (ZŠ Mierová 67, Želiezovce); 3. Sabína Goralová (ZŠ Plavé Vozokany), Orsolya Sára Kováts (CZŠ Keť)

Víťazi dostali diplomy a knižné odmeny, ktoré venovali MO MS, firma Šuranský a MsK v Želiezovciach. Zároveň všetci postúpili do okresného kola súťaže. Blahoželáme!

PaedDr. Jozef Výboch

Prípada Parisa s jablkom, alebo povedz, koho by si volil?

Volakedy veľmi dávno, keď bohovia ešte radi chodili medzi ľudí, Grék Paris, v hlavnom povolani pastier, vo vedľajšom princ, sa pozeral na jablko, ktoré dostal od posla bohov Hermesa ako tela na nové vráta.

Paris stál pred najťažším rozhodnutím svojho života. Môže sa s chuťou najesť jablka, alebo, za určitú odplatu, ho dať niektorej z troch bohýň – Hére, Pallas Athéne alebo Afrodite. Pastier so škrkajúcim bruchom sa nechcel unáhliť.

Jesť alebo nejesť, to je otázka – hovoril si Paris. Ale pretože bohyňa lásky Afrodita mu sľúbila lásku Heleny, najkrajšej ženy na svete, očarený Paris dal jablko jej. Bola to zlá voľba. Rozpútala trójsku vojnu.

Teraz, keď sme prekročili prah roku 2010, niečo podobné zažijeme aj my, pozemskí smrteľníci. Budeme voliť, blížni moji. Nie raz, dvakrát. V júni do parlamentu, v decembri do samospráv. Ako sa hovorí, „to je už niečo“. Ale prečo kazím novoročný vzduch týmito táraninami o voľbách?

Vážený čitateľ má pravdu, ak sa pýta niečo podobné. Máme už

po krk všelijakých volieb. Koho už môžu zastupovať poslanci zvolení desiatimi a nejakými drobnými percentami? Že nie väčšinu, je jasné ako facka. Zo sľubov sme už unavení, priatelia. A ubúda z nás, ako z lekváru v komore. Lenže to je dané, treba to brať ako je. Už 20 rokov, tých istých.

Nie som prorok, ale poviem to na rovinu. Onedlho bude tiecť kampaň aj z vodovodu namiesto vody. Budeme sa báť otvorit konzervu, že namiesto mletého mäsa sa tam objaví niektorý usmievajúcí kandidát. Mám nočnú moru. Parlamentu sa zunuje mnoho káz a vyhlási monarchiu (sic!). Takže preto píšem o tom teraz a tu, lebo vtedy a tam už nikto zo mňa nezmyje, že tlačím volebný voz niektorého kandidáta alebo strany. A to je odo mňa na míle vzdialené. Spoluobčania, Želiezovčania, Priatelia!

Nezabúdajte, že demokracia sa rovná dobrej vláde. Takej, ktorá poskytne priestor v politike aj občanom, nielen raz za štyri roky. Tak preto musíme – keď nadíde čas – ísť voliť, a tak je to dobre...

Dede Adams

Želiezovské spomienky

Zvony katolíckeho kostola a dva smreky

Zvony a zvonenie v kostoloch je už od čias vydania buly pápeža Calixtusa III.

z oboch želiezovských kostolov. Tak ako z okolitých obcí, aj zo Želiezoviec v priebehu roka 1915 všetky zvony armáda odviezla do zlievarní. Po prvej svetovej vojne sa postupne do kostolov osadzovali síce už nové, ale azda smutnejšie znejúce zvony. V našom meste sa v katolíckom kostole vysviacka nových zvonov uskutočnila v apríli 1922. Zvony v kostole reformovanej cirkvi boli slávnostne vysvätené dokonca až v novembri 1924. Tak dostali oba kostoly novoodliate bronzové

hladiska vojskami často podmiňované a ničené. Oba želiezovské kostoly postihol tento osud, 26. marca 1945 veže ležali v ruinách. Väčšie a menšie kusy bronzových zvonov ležali roztrúsené pod kameňmi a tehľami. Vraj krásne vysoké a čisté tóny zvuku katolíckych zvonov pred vojny si už matne pamätajú len tí najstarší Želiezovčania. Miestna história mi bola vždy vzácna a preto s úctou uchovávam aspoň 5 väčších a menších zachovalých kusov zo zničených zvonov želiezovského katolíckeho kostola. Po vojnových udalostiach sa postupne začal obnovovať aj kostol. Veža pred kostola sa nepostavila na mieste, kde stála stáročia, ale naboku smerom na námestie. Od spodnej časti zbúraného chrámu sa stavebné kamenivo nahradilo novými tehľami a novým stropom. Katolícke obrady sa niekoľko

Kostol sv. Jakuba po druhej svetovej vojne

z 20. júna 1456 ako modlitby proti pohanom a pamiatke na víťazstvo Jána Hunyádiho proti Turkom pri stoličnom Belehrade viac ako charakteristické. O rok tomu bude už 555 rokov, čo táto udalosť Európe zabezpečila kresťanský spôsob spolunažívania. Tento zvyk zvonenia sa postupne ujal v celom svete.

Výroba kvalitných zvonov bola priam umením. Zvony vyrábali z bronzu a tak predstavovali aj patričnú hodnotu. Avšak bronz ako výhodný kov na odlievanie diel a kanónov lákal armády na pretavenie zvonov na zbrane. Žiaľ, počas prvej svetovej vojny takto skončili aj zvony

zvony. Stačilo však len 20 rokov a Európu opäť zachvátilo vojnové besnenie. Síce počas II. svetovej vojny už zvony masovo nezaabavovali, zostali v kostolných vežiach. Ale žiaľ, práve kostolné veže boli zo strategického a prieskumného

Počas I. svetovej vojny zvony odviezli do zlievarní, aby z nich urobili zbrane, ďalšie zvony zničil výbuch na konci II. svetovej vojny. Po vojne boli osadené nové, ktoré sú tam dodnes. Dúfajme, že ešte dlho...

Povojnové zvony vyrobil majster Ernest Kristeli v Bratislave. Vlakom ich dopravili na želiezovskú železničnú stanicu, odtiaľ kónským povozom ku kostolu.

rokov konali v katolíckej škole, ktorá stála v tesnej blízkosti kostola. Veľké zomknutie a ochota obyvateľov dopomohla k prestavbe kostola. Pri prácach bolo potrebné aj veľké množstvo vody, do malty. Preto sa v tesnej blízkosti bočného vchodu vykopala dočasná studňa, ktorá sa po skončení stavebných prác späť zasypala. Práve to je dôvodom, prečo z niekoľkých smrekov rastúcich na južnej strane kostola rastie jeden výdatnejšie. Je vyšší a zdravší, pretože bol zasadený práve do navozenej kyprej zeme na mieste studne. Je to síce len nepatrný detail, ale ako dôkaz slúži aj fotografia studne z obdobia prestavby. Takže je to asi pravda, že keď sú priaznivé podmienky, nielen človek, ale aj stromy rastú úspešnejšie.

Pavel Polka

* Šport *

Ladislav Opavský (nar. 9. 3. 1951, Mikula)

Rýchly, výbušný, dobrý hlavičkář. Takým bol futbalistom. Zrážka s ním sa dala prirovnať nárazu človeka do múru plného hrotov. Bol tvrdý ako skala, nie náhodou ho spoluhráči volali žiletka. S futbalovými kúskami sa oboznámil v Mikule. Vo vtedy ešte samostatnej obci stálo futbalové ihrisko na mieste súčasného parku, neskôr ho premiestnili vedľa cintorína. Ako desaťročný nastúpil na ZŠ v Želiezovciach, kde

v žiackom družstve hral pod taktovkou Ivana Herca a Viktora Prokšu, potom pokračoval v dorasteneckom tíme. Účinkoval so samými nadanými spoluhráčmi, spomína si najmä na Mlynku, Proksu, Lišku, Liptáka. Mnohokrát hrali prípravné stretnutia aj proti dospelým. „Raz sa stalo, že v radoch dospelých sa zranil Šaňo Nyirő. Tréner si ma vyhládol ako jeho náhradu, ale mal som len sedemnášť. Doktor Sýkora zaúradoval a švihom sme získali povolenie od krajského športového lekára. Tak som sa stal ľavým obrancom družstva dospelých, i keď som predtým hrával v strede obrany,“ ozrejmuje nám udalosti Laco. Rok

vojenčil v Kroměříži, medzitým hrával v družstve blízkej obce. Potom sa dostal do levických kasární a v kariére opäť pokračoval v želiezovskom mužstve. „Vtedy sme účinkovali v okresnej súťaži a na prvý pokus sme sa dostali do krajskej súťaže. Bola radosť hrať s Rusnákom, Matiaškom, Hlavatým, Liškom, Gabom Duchoňom, Šaňom Kollárom, Štancom, Liptákom, Bencsikom, Dávidom, Zolom Molnárom, Hanzom, Berekom či Sokolom. Podľa mňa sme najúdernejší tím mali počas účinkovania

trénera Tibora Feketeho. V Želiezovciach som s futbalom skončil ako 33-ročný.“ Počas nášho stretnutia nám porozprával ďalšie zaujímavosti. Mužstvo hralo v Bajči, celý deň pršalo a terén bol mimoriadne zablatený a ťažký. Mal ťažkosti s poranením nohy, keď okolo obeda k nemu zavítal tréner Fekete a asi 40 minút mu masíroval nohu. Pred zápasom mu ju pekne obviazali. Laco žiadal o striedanie, keďže pre zranenie nevládal ďalej. Tréner aj striedal, ale nie jeho, ale zdravého spoluhráča. Nakoniec sa zápas skončil 1:1. Niekedy neskôr, v inú nedelu sa rozhodol, že nepôjde s chlapcami na zápas, ale pomôže

bratovi na stavbe. Doktor Sýkora po neho prišiel sanitkou a zobral ho na zápas v montérkach, a tak musel nastúpiť. Neskôr ešte sedem rokov účinkoval v Kvetnej v okresných majstrovstvách a po štyridsiatke navždy zavesil kopačky na kliniec. „Radosťou bolo hrať proti Újpesti Dózsa, MTK, Videotonu, Slovanu, Interu či Trenčínu. Dózsa nás

vytrieskali 8:1, ale čestný gól som zaznamenal ja do siete reprezentačného brankára Ádáma Rothermela. Mohol som hrať proti Fenyvesimu, Páncsicovi, Vencelovi, Švehlíkovi, Mut-

14. mája 1975: Slovan Želiezovce - Slovan Bratislava 1:7

kovičovi a Joklovi. Napriek tomu, že v tvrdosti som nepoznal žarty, nikdy som nebol vylúčený a nedostal som ani žltú kartu.“ Už v žiackom družstve cítil, že boj na ihrisku je viac ako obyčajný šport. Počas svojej kariéry nepoznal výraz neriešiteľná úloha. Počas každých 90 minút vždy bojoval so srdcom, vôľou a odhodlanosťou. Bol úprimným hráčom. „Nikdy som počas hry nepomyslel na to, za koľko to dnes hráme.“ Na zápasy nechodí, v televízii však nevynechá ani jeden. Má dvoch synov, ani jeden nehrá futbal. Pracuje ako školník v slovenskej základnej škole.

(ág)

V roku 1981, štvrtý zľava v hornom rade

Šachová ligová sezóna je už v plnom prúde

Naše A družstvo v IV. lige má za sebou už 5 zápasov. Prakticky polovicu sezóny. Začali sme veľmi slabo. Prehrali sme s Bátorovými Kosihami 3 : 5, s Topolčanmi 2,5 : 5,5, s Veľkým Kýrom 3,5 : 4,5 a so Šuranmi 2 : 6. Jediná naša výhra bola nad nováčikom IV ligy ŠK Močenok 4,5 : 3,5. Po tomto ukázkovom „hlbkovom lete“ sme na desiatom mieste a spolu s Nitrou, Svätým Petrom a Močenkom v pásme vypadnutia. Máme len jedného hráča, ktorý neokúsil trpkú chuť prehry. Je to Ondrej Konzec s dvomi remízami a tromi výhrami.

Tabuľka po piatom kole je už rozdelená do troch skupín. Prvá štvorka asi rozhodne o postupujúcom. Druhá a tretia štvorka rozhodne o dvoch vypadávajúcich. Budú medzi nimi aj želiezovskí šachisti?

Naše B mužstvo v V. lige skupina B13 už má tiež odohrané prvé zápasy. Dve remízy a to s ŠK Vrable B a s Rybníkom a jednu výhru nad Banskou Štiavnicou C. Päť bodov nám zabezpečilo momentálne piate miesto. Na prvom mieste s plným počtom bodov, s tromi výhrami, sú hráči ŠK Čata. Na druhom mieste s jednou remízou a dvoma výhrami

zase Jur nad Hronom. Na prvé trojkolo zatiaľ z neznámych dôvodov nenastúpili hráči ŠK Horné Túrovice B a sú na poslednom mieste.

Iné šachové správy. Na základnej škole s VJM sa hral už piaty ročník šachového turnaja o majstra školy. Nastúpilo 16 hráčov, ktorí súťažili v štyroch štvorčlenných skupinách, najprv v triediacich kolách a potom v kolách finálových o celkové poradie. Vo finálovej A skupine hrali tí hráči, ktorí vyhrali svoju triediacu skupinu. Na prvom mieste sa umiestnil (vyhral všetky svoje zápasy) Géza Kovács. Stal sa na jeden rok šachovým majstrom školy. Na druhom mieste skončil Ákos Gubík, ktorý bol víťazom v roku 2008 a 2007. Na treťom mieste skončil Zsombor Sárai. Štvrtým bol Sándor Fóthy.

Prví traja boli z rúk riaditeľa školy Ladislava Kádašihho odmenení vecnými cenami a diplomom. Všetci ostatní drobnou pozornosťou. Na záver turnaja bol hráčom vysvetlený princíp matovania kráľom a vežou a boli im vysvetlené aj základné pravidlá japonskej hry GO, a to vo verzii Atari GO.

MJ

Hron nám na Štefana pripravil nezvyklú vianočnú nádielku - namiesto snežnej v podobe dramatického zvýšenia svojej hladiny. V Želiezovciach rieka zaliala záhradkársku osadu na ľavej strane cesty vedúcej do Sikenice. (Foto: ik)

Koledníci zvestujúci Dobrú novinu zavítali aj na Mestský úrad, kde potešili zamestnancov na chodbe na prízemí i primátora mesta v zasadačke. (Foto: šh)

Pod'akovanie za poskytnuté dotácie

Rada ZO Slovenského zväzu telesne postihnutých v Želiezovciach aj touto cestou ďakuje v mene svojich členov primátorovi Pavlovi Bakonyimu a mestskému zastupiteľstvu za poskytnutie dotácie z rozpočtu mesta, pomocou ktorej sme mohli zorganizovať zájazdy na termálne kúpaliská Podhájska a Veľký Meder. Zájazdy boli vydaté, členovia ZO sa cítili dobre, domov sa vrátili spokojní a oddýchnutí.

Melánia Pintesová, predsedníčka ZO

My, pedagogickí pracovníci, sa sústreďujeme najmä na výchovno-vzdelávaciu prácu, učíme a vychovávame deti, ako najlepšie vieme. Celú túto náročnú prácu by však nebolo možné vykonávať bez materiálo-technického vybavenia školy. Preto by sme sa touto cestou chceli poďakovať zriaďovateľovi, menovite primátorovi mesta Ing. arch. Pavlovi Bakonyimu, prednostke MsÚ Mgr. Alžbete Kádasiovej, koordinátorovi referátu školstva a kultúry Mgr. Pavlovi Hostačnému i metodikom školského úradu RNDr. Rite Kováčovej a Mgr. Jozefovi Meliškovi, za vynikajúcu spoluprácu, ústretovosť a ochotu, v mene svojom i v mene rodičov.

Kolektív pracovníkov MŠ na Ul. SNP 93

Kronika - Krónika

Prišli na svet – Világra jöttek

25. 11. Júlia Lakatošová (Želiezovce), 1. 12. Michal Mokoš (Želiezovce), 2. 12. Giulio Csicsó (Želiezovce), 11. 12. Dominik Fábry (Želiezovce), 24. 12. Marian Holí, Matúš Holí (Želiezovce), 29. 12. Jakub Kaspar (Želiezovce)

Sľúbili si vernosť – Házasságot kötöttek

24. 12. Róbert Mihaliček (Želiezovce) – Mária Ďuračková (Želiezovce), 18. 12. Stanislav Oboňa (Zvolen) – Mária Molnárová (Želiezovce), 28. 12. Ladislav Répáši (Želiezovce) – Magdaléna Nyirőová (Želiezovce)

Gratulujeme - Gratulálunk

50		70	
Mária Novosadová	06. 01.	Alexander Adamček	01. 01.
Magdaléna Drozdíková	12. 01.	Pavel Kis	09. 01.
Gabriel Kóša	12. 01.	Karol Ivanič	15. 01.
Ján Virág	19. 01.		
Ján Szabó	19. 01.		
Gabriela Kiselová	25. 01.	90	
Veronika Novosádová	28. 01.	Margita Ballová	20. 01.

60			
Helena Dudásová	01. 01.		
Imrich Hanula	16. 01.		
Gizela Bystrická	16. 01.		
Ladislav Šoóky	18. 01.		
Mária Nevidanská	29. 01.		

Opustili nás – Elhunytak

3. 12. Judita Tóthová (Želiezovce, 79 r.), 4. 12. František Kádasi (Pohronský Ruskov, 73 r.), 4. 12. Alžbeta Filová (Pohronský Ruskov, 76 r.), 10. 12. Karol Moravský (Kukučínov, 85 r.), 20. 12. Mária Šalová (Želiezovce, 78 r.), 24. 12. Roman Horváth (Želiezovce, 10 r.), 27. 12. Alexander Lenthár (Želiezovce, 66 r.)

Želiezovský spravodajca

Vydáva: Samospráva mesta Želiezovce

Číslo registrácie: EV 3292/09

Šéfredaktor: Ladislav Levický

Jazyková úprava: RNDr. Géza Horváth, Štefan Hečko

Kontakt: Mestský úrad Želiezovce, SNP 2, tel. 036/772 11 70, e-mail: 93701@pobox.sk

Tlač: LVT Levice

Názory uverejnené v novinách nemusia odrzkadľovať stanovisko redakcie.

Zselízi Hírmondó

Kiadó: Zselíz Város Önkormányzata

Nyilvántartási szám: EV 3292/09

Főszerkesztő: Levický László

Olvasószerkesztők: RNDr. Horváth Géza, Štefan Hečko

Szerkesztőség: Zselízi Városi Hivatal, Sznf u. 2, tel. 036/772 11 70, e-mail: 93701@pobox.sk

Nyomda: LVT Léva

A lapban közölt vélemények nem feltétlenül tükrözik a szerkesztőség véleményét.

Rybárske a chovateľské potreby – Horgászati és kisállattartási szaküzlet

Richard Varga
Petőfiho 7., Želiezovce
0915 956 588

Rozšírenie predajne o akvaristikú

- akváriá
- akvarijné ryby
- korytnačky
- akvarijné rastliny
- akvaristické potreby

Kínálatunk akvarisztikai kellékekkel bővült:

- akváriumok
- akvárium kishalak
- teknősbékák
- akvárium növények
- akvarisztikai kellékek

(09-46)

Köszönet a támogatásért

A Testi Fogyatékosok Szlovákiai Szövetsége Zselízi Alapszervezetének Elnöksége ezúton is köszöni tagjainak nevében is Pavol Bakonyi polgármesternek és a városi képviselő-testületnek a város költségvetéséből nyújtott támogatást, amelynek segítségével kirándulást rendezhettek Podhájska és Nagymegyér gyógyfürdőkre. A kirándulások jól sikerültek, az alapszervezet tagjai jól érezték magukat, elégedetten és kipihenten tértek haza.

Pintes Melánia, az alapszervezet elnöke

Ž a l ú z i e

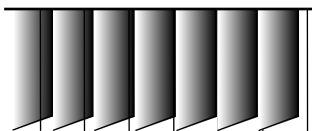
▪ Horizontálne a vertikálne látkové

- exteriérové
- medziokenné
- interiérové

▪ Protihmyzové sieťky

▪ Silikónové tesnenie okien a dverí

▪ Plastové zhrňovacie dvere

(04-43)

LUNAP - NÉMETH 036/773 91 91 0905 42 00 44

Vykupujem starožitnosti rôzneho druhu

napr. nábytok (aj v poškodenom stave), obrazy, hodiny, porcelán, striebro, lustre, šable, bodáky a iné zbrane.

Platím v hotovosti.

036/622 35 96, 0903 439 094

Felvásárolok mindenféle régiséget

pl. bútort (sérült állapotban is), képeket, órákat, porcelánt, ezüstöt, csillárokat, kardokat, szuro-nyokat és egyéb fegyvereket.

Készpénzben fizetek.

(04-3)

CHRYZANTÉMA ŽELIEZOVCE

Prečo platiť viac?

Pohreby už od 249 € (7501 Sk)

Pohreby v cintorínoch
v Želiezovciach, Mikule, Svodove – 20% zľava
Bude našou veľkou ct'ou dôstojne sa postarať o
Vášho zosnulého

Miért fizetne többet?

Temetések 249 €-től (7501 Sk)

Zselízen, Mikolán és Szódón 20% kedvezményel
Megtiszteltetés számunkra gondoskodni elhunyt szerettéről

Mikuláš Konopka
Chryzantéma
SNP 15
Želiezovce

Stála pohotovosť
Állandó készség
0915 667 413

(09-28)

Mesto Želiezovce

Ul. SNP č. 2, 937 01 Želiezovce
v y h l a s u j e

Obchodnú verejnú súťaž na predaj
nehnuteľného a hnuteľného majetku vo vlastníctve mesta Želiezovce
na základe schváleného uznesenia
MsZ č. 242/2009 zo dňa 15.12.2009

Predmet súťaže: Budova kina bez pozemku:

– na Námestí sv. Jakuba v Želiezovciach, orientačné č. 2, súp. č. 271,
zapísaná v katastri nehnuteľností Správy katastra v Leviciach na LV
č.1, v k.ú. Želiezovce, na parc. č. 395/2.

Súťažné podmienky záujemcovia môžu zaobstarať na webovej stránke
mesta Želiezovce www.zeliezovce.sk a taktiež je možné vyžiadať si
ich na adrese: **Mestský úrad, ul. SNP č. 2, 937 01 Želiezovce.**

Kontaktná osoba: Mgr. Alžbeta Kádašiová – prednostka

Fax: 036 / 771 3004

Tel.: 036 / 771 1087

e-mail: alzbeta.kadasiova@zeliezovce.sk

Súťažné návrhy možno doručiť v lehote do 31. 1. 2010
do 11,00 hodiny v súlade so súťažnými podmienkami.

Kníhkupectvo pri Mestskej knižnici (☎ 7711000) ponúka:

PRED ŠTARTOM NA VYSOKÚ ŠKOLU

-akademický rok 2010/2011

Bratislava, Infopress 2009. Cena 7,27 €

Dôležitá príručka pre tých, ktorí chcú študovať na vysokých školách.

Ján ČOAJ: ŠTEFAN KVIETIK

Bratislava, Slovart 2009. Cena 9,95 €

Životný príbeh herca v nemaskovanej podobe.

Ivan Moscovich: NOVÁ KNIHA HLAVOLAMOV

Bratislava, Perfekt 2009. Cena: 8,93 €

280 podnetných a zábavných úloh z rôznych oblastí matematiky sú skvelým tréningom pre logické myslenie a tvorivosť.

kniznicazeliezovce@kredit.sk

A Városi Könyvtár könyvkereskedésének (☎ 7711000) ajánlata:

MADÁCH kalendárium 2010

Bratislava, Madách–Posonium 2009, 3,82 €

Eseménynaptár, olvasnivaló egész évre mindenkinek. 2010 asztali naptár receptekkel 2,29 €.

Csillagjegyelemzés. Az IKREK.

Budapest, Pro Book 2009. Ára 2,95 €

Mit rejteget elottunk a jövő, mely napon mire számítsunk. A többi csillagjegyek is kaphatók.

365 mese és mondóka.

Budapest, Ventus Libro kiadó 2009, Ára 11,92 €

Minden napra egy történet.

Ladislav Opavský (szül. 1951. III. 9., Garammikola)

Gyors és robbanékony, jól fejlődő labdarúgó volt. Vele ütközni annyit jelentett, mintha egy tūfalba rohanna az ember. Kőkemény, sőt sziklakemény volt, nem véletlenül szólították őt társai zsillettnek. Garammikolán ismerkedett meg a foci fondorlataival. Az akkor még önálló községnek számító település sportpályája a mostani park helyén állt, a későbbi új létesítményt pedig a temető mellé helyezték át. Tíz évesen került a zselizi szlovák alapiskolába. A diákcsoportban

Ivan Herc és Viktor Prokša irányítása mellett mérettette meg magát, majd az ifjúsági csapatban folytatta. Csupa jó képességű társal szerepelt, elsősorban Mlynka, Prokša, Líška és Lipták neve jut eszébe. Számos alkalommal a felnőttekkel is játszottak előkészületi mérkőzéseket. „Történt egyszer, hogy a felnőtteknél megsérült Nyíró Sanyi. Az edző engem szemelt ki a helyettesítésére, de még

csak tizenhét éves voltam. Sýkora doktor rögtön intézkedett, és meglelt a kerület sportorvosának az engedélye. Így váltam a felnőtt csapat balhátvédjévé, bár előtte a védelem tengelyében szerepeltem” – avat be a történesekbe Laci. Később Kroměřížben volt egy évig katona, miközben egy környékbeli falu csapatában játszott. Egy év múlva a lévai kaszárnyába került, és újra a zselizi egyesületnél folytathatta labdarúgó pályafutását. „Ekkor a járási bajnokságban játszottunk, ám első nekifutásra a kerületi csapatok mezőnyébe kerültünk. Öröm volt játszani Rusnákkal, Matiaškóval, Hlavatýval, Líškával, Duchoň Gabival, Kollár Sanyival, Štancsal, Liptákkal, Bencsíkkal, Dáviddal, Molnár Zolival, Hanzóval, Berekkkel, vagy Sokollal. Véleményem szerint Fekete Tibor edzősége alatt volt a legütőképesebb gárdánk. Harminchárom évesen fejez-

nem tart a fiúkkal a bajnoki viadalra. Sýkora doktor azonban a szolgálati mentőkocsival munkaruhában vitte őt a sportpályára, így kénytelen volt pályára lépni. Később még Érsekkétyen is lehúzott hét évet a járási bajnokságban, majd negyven évesen aztán végérvényesen szögrelt a csukákat. „Öröm volt szerepelni az Újpesti Dózsa, MTK, Videoton, Slovan, Inter, vagy a Trenčsén ellen. A Dózsa 8:1-re vert bennünket, a becsületgólt én rúgtam a válogatott Rothermel Ádám kapujába. Játshattam Fenyvesi, Páncsics, Vencel, Švehlík, Mutkovič és Jokl ellen is. Annak ellenére, hogy a keménységben nem ismertem tréfát, sosem állítottak ki, sőt még a sárga lapot sem mutatták fel a játékvezetők”. Laci már a diákcsoportban is érezte, hogy a küzdelem a pályán több egyszerű sportnál. Pályafutása során nem ismer-

1978: Ladislav Opavský a felső sorban balról az első

1977-ben, az első sor bal oldalán

tem be a focit Zselízen”. Két érdekességet is elmesélt találkozásunk során. Bajcsón játszott a csapat, egész nap szakadt az eső, a küzdőtér sáros és rendkívül nehéz volt. Egy kellemetlen láb-sérüléssel bajlódott, amikor dél körül lakásán kereste őt fel Fekete edző, és mintegy negyven percen át dögönyözte a makacs lábát. A meccs színhelyén még figyelmesen be is kötötték a lábát. Laci a szünetben cserét kért, mivel nem bírta tovább a harcot. Cserélt is az edző, de nem őt küldte az öltözőbe, hanem egy makkegészséges társát. Végül is 1:1 lett a végeredmény. Egy későbbi vasárnap bátyja házának építésénél segített, és úgy döntött,

te a megoldhatatlan feladat fogalmat. Szívvel, akarattal, nagy elszántsággal küzdötté végig a kilencven percek. Nyíltszívű játékos volt. „Sosem jutott eszembe játék közben, hogy most ennyiért, vagy annyiért szaladgálunk”. Mérkőzésekre nem jár, a televíziós meccsek-ből viszont nem hagy ki egyet sem. Két fia közül egyik sem hódol a labdarúgásnak. Ő maga a szlovák alapiskola pedellusaként éli a mindennapjait...

(ág)

Teljes gőzzel folyik a sakkidény

11→ Másodikok egy döntetlennel és két győzelemmel a garamszentgyörgyiek. Az első három fordulóban ismeretlen okok miatt nem álltak ki a felsőszemerédi klub játékosai, így az utolsó helyen állnak.

További sakkhírek. A magyar alapiskolában már az iskola bajnoka címért kiírt sakkturna ötödik évfolyamát tartották. Tizenhat játékos versengett a címért, akik négy 4-tagú csapatban játszottak, először az osztályozó fordulóban, majd a végső sorrendet meghatározó döntő fordulóban. A döntő A csoportjába azok kerültek, akik az

osztályozón nyertek. Az első helyen (minden játszmát megnyerve) Kovács Géza végzett – egy évre ő lett az iskola sakkbajnoka. Második Gubík Ákos lett, aki 2007-ben és 2008-ban volt bajnok. A harmadik helyen Sárai Bálint Zsombor végzett. Negyedik Fóthy Sándor lett. Az első három helyezett Kádasi László iskolaigazgatótól vette át a tárgyu-talmat és az oklevelet. A többi játékos sem maradt ajándék nélkül. A sakkturna végén elmagyarázták a játékosoknak, hogyan kell mattot adni a királlyal és a bástyával, valamint a japán GO elnevezésű játék Atari GO verziójának szabályait.

MJ

1. B. Kosihy C	5	4	1	0	25.0	13
2. Topolčany	5	4	0	1	26.0	12
3. N. Zámky C	5	4	0	1	24.0	12
4. ŠK Levice B	5	3	1	1	23.5	10
5. Komárno E	5	2	1	2	21.0	7
6. Šurany C	5	2	1	2	20.5	7
7. Komárno F	5	2	1	2	20.5	7
8. Veľký Kýr	5	2	1	2	18.5	7
9. NŠK Nitra E	5	1	0	4	17.5	3
10. Želiezovce A	5	1	0	4	15.5	3
11 Sv. Peter	5	1	0	4	14.0	3
12. Močenok	5	1	0	4	14.0	3

Zselizi visszaemlékezések

A katolikus templom harangjai és két fenyő

A háború után a templomot felújították. A bal oldalon látható a kút.

A templomok harangja és a déli harangszó több, mint jellegzetes III. Kallixtus pápa imabullájának 1456. június 20-i kihirdetése ill. Hunyadi Jánosnak a törökök felett aratott nándorfehérvári győzelme óta. Egy év múlva lesz már 555 éve annak, hogy ez az esemény biztosította Európának az együttélés keresztény voltát. A harangozásnak ez a módja fokozatosan teret nyert az egész világon. A jó minőségű

Zselízen is, 1915 folyamán minden harangot elvitt a hadsereg az öntödékbe. Az első világhé- gés után ugyan fokozatosan új, de szomorúan csendülő harangok kerültek a templomokba. Városunkban pl. a katolikus templomban az új harangokat 1922 áprilisában, a református templom harangjait csak 1924 novemberében szentelték fel. Így kapott mindkét templom új bronzharangokat. Azonban

A jelenlegi, Ernest Kristeli által öntött harangok, felszerelésük előtt.

harangok készítése művészetnek számított. A harangokat bronzból készítették, ami a nekik tulajdonított értéket is mutatta. Ám a bronz, amely alkalmas volt ágyúk és ágyúgolyók öntésére is, arra ösztönözte a hadsereget, hogy fegyvernek olvassák be a harangokat. Az első világháború alatt mindkét zselízi templom harangjai így végezték. Mint ahogy a környező falvakban,

csak 20 év telt el, amikor Európában újabb háborús időszak következett. Ugyan a második világháborúban a harangokat már nem vitték el tömegesen, a tornyokban maradtak, csak-hogy éppen a tornyok lettek a hadseregek stratégiai és megfigyelési pontjai miatt célpontok. Mindkét templomunk tornyát lebombázták, 1945. március 26-án már mindkét torony romok-

ban hevert a földön. A bronzharangok kisebb-nagyobb darabjai széttörve feküdtek a kövek és téglák alatt. A háború előtti katolikus templom harangjainak szép magas és tiszta hangjára már csak a legidősebbek emlékeznek. A helytörténelem mindig közel állt hozzám, ezért nagy becsben tartom a katolikus templom tönkrement harangjainak 5 kisebb-nagyobb darabját. A háború után a templom is fokozatosan megújult. A templomtorony nem azon a helyen épült újjá, ahol évszázadokig állt, hanem az északi oldalon, a főtér irányában. A lerombolt templom alsó ré-

állt. A lakosok összetartásának és segítőkészségének köszönhetően sikerült a templomot újjáépíteni. A munkák során a habarcsba sok vízre volt szükség, ezért az oldalbejárat mellett ideiglenes kutat ástak, melyet az építési munkák befejeztével betemettek. Ez az oka annak, hogy a templom déli részén növe fenyőfák egyike szebb, bujább, mint a többi. Magasabb és egészségesebb, mivel éppen a porhanyós földdel betemetett kút helyére ültették. Ugyan csak egy jelentéktelen apróságról van szó, de bizonyítékként szolgáljon a mellékelt fénykép a kútról az átépítés ide-

A második világháború során felrobbantott templom harangjainak darabjai.

széből az építési követ téglával helyettesítették, és új mennyezet is került rá. A katolikus szertartásokat néhány évig a katolikus iskolában tartották, amely a templom közvetlen közelében

jéből, amely éppen azon a helyen állt, ahol ma a fenyőfa. Tehát igaz, hogy nemcsak az embernek kedveznek a megfelelő feltételek, hanem a fák is magasabbra nőnek.

Polka Pál

Országos fesztiválról aranyávvval

Októberben ötödik alkalommal rendezték meg Füleken az V. Eszterlanc Gyermekekéntánc-fesztivált, amelyen 9 csoport, több mint 100 kísérő és 300 szereplő vett részt. Az országos versenyen rendkívüli sikert ért el a zselízi Kincső, amely a dunaszerdahelyi Dunaág Néptánc-együttes és a füleki Kis Rakonca Gyermekekéntánc-együttes társaságában aranyávos minősítést ért el. Külön öröm, hogy a Kincsősök a megtisztelő elismerés mellett két különdíjat is hazahoztak.

A szombat délutáni verseny után este a versenyző csapatok tagjai tréfás vetélkedőre vettek részt, amelyen a zselízi csoport ismét remekelt – megnyerte a versenyt. Az esti táncházban a fesztivál különdíjasa, a zselízi Gereben zenekar húzta a talpalávalót.

Vasárnap délelőtt a csoportok rendhagyó történelemórán vettek részt Novák Ferencsel – megtekintették az Ifjú Szivek műsorát. Ezt táncoktatás követte, délután pedig Dobsa Tamás vezényletével legényavatást tartottak, amelyen a zselízi kislegények (Csicsman Dániel, Juhász Bence Zsombor, Kovács Ádám és Volter Tamás) legényekké lettek avatva. A fesztivált gálaműsor zárta a díjazott csoportok részvételével.

(feldolgozta: ik)

Emlékezés dr. Andruska Lajosra

A kálnai temetőben 2009. december 2-ától újabb sírhalom domborol. A gyászoló család és számtalan barát, egykori munkatárs és ismerős búcsúztatta a szülőföldjéhez mindig hű dr. Andruska Lajost, aki 1947. március 21-én született. Rövid, de termékeny földi pályafutása váratlanul ért véget. Életének jelentős része Zselízhez köthető, ezért szenteljünk emlékének ezt a pár soros megemlékezést.

Alapiskolába Kálnán járt, középiskolai tanulmányait Léván végezte. 1971-ben szerzett diplomát a pozsonyi Komenský Egyetem orvosi karán, gyermekorvosi szakon. Pályafutását az ipolysági kórházban kezdte, 1978. október 1-jétől a lévai kórház gyermekosztályának helyettes főorvosa, és 4 évig a Lévai Járási Nemzeti Bizottság egészségügyi osztályának vezetője volt.

Az 1979–1983-as időszakban a Vöröskereszt Lévai Járási Bizottságának tiszteletbeli elnöke volt. 1982. január 1-jétől egészen a megszűnéséig a zselízi kórház gyermek- és csecsemőosztályának főorvosa volt. E tisztségek száraz felsorolása mögött igényes és felelősségteljes munkával eltöltött napok, hónapok, álmatlan éjszakák, a gyermekpáciensek életének és egészségének érdekében végzett, sokszor nem kellően értékelt munka áll. Több százra tehető azoknak a gyerekeknek a száma, akik hálával tartoznak neki életükért, egészségükért.

Vezető dolgozóként 4 évig irányította a járásban az egészségügyet, hordta vállán a felelőség terhét a soha nem problémamentes reszort színvonaláért. Ráadásul felelt osztályáért, beosztottjainak munkájáért.

Ezek alatt az évek alatt sok gyakorlati szakmai tapasztalatra tett szert, sok barátot szerzett az akkori Csehszlovákiában. Részt vett szakmai szemináriumokon és konferenciákon, és maga is szervezett hasonlókat (pl. nemzetközi részvételű szemináriumot Zselízen – dr. Belák Béla Emlékverseny címen).

Nehezen viselte a helyi kórház bezárását. Minden áron igyekezett felszínen tartani az intézményt, el sem tudta képzelni, hogy ilyen korán vége lehet. Emlékezzünk csak a gyermekosztály felújítására. Nehezen élte át ezt a helyzetet, a személyes csalódásokat, a váratlan egészségügyi gondokat, szülei – és az utóbbi időben néhány kollégája – halálát, ezek a körülmények elszívták lelki és testi energiájának nagy részét...

Dr. Andruska Lakos hirtelen és váratlanul ment el. Mély nyomot hagyott a Lévai járás egészségügyén, amire még sokáig emlékeznek. Ugyancsak szívükben és emlékezetükben őrzik kollégái, munkatársai, barátai és ismerősei. Nyugodjon békében! **PaedDr. Jozef Výchoch**

„Üdvözlöm a járókelőket”

A plein air művészeti törekvések a XIX. században láttak napvilágot a francia festészetben. A szabadban való alkotás kiszabadította a művészeket a műtermi tevékenység mesterkéltségtől, zárt világából. Szűcs László Esztergomban kiállított harmincnégy alkotása is a bevezetőben említett stílus jegyében készült. A színekre építő festmények a vidéki és városi élet mindennapjait, illetve a táj gyönyörűségeit ábrázolják. A szemrevaló és csodálatos képekről visszaköszönnek az egyének, épületek és jelenségek egy-egy alföldi és dunántúli tájról, a hajdani Római Birodalom központjából, az észak-itáliai Veronából, Besztercebányáról, Szent István városából, vagy éppen Zselíztől és Barcsról. „Ő azt fest, amit a szíve diktál neki. Ez az a forrás, amiből napjainkig igen sok szép kép jött létre. A legkedveltebb technikája a kréta pasztell azért is, mert ez a technika akárhol kivitelezhető a természetben. Így tehát kimehet bárhová, és gátolás nélkül alkothat. Közben e technikában közvetlenül megnyilvánul a formai és tartalmi világnak az a része, amely szerint egy alkotót személyiségnek nevezhetünk” – emelte ki megnyitójában Kocsis Ernő, képzőművész, egyetemi oktató. **(ág)**

December 14-én a helyi kultúrotthonban Schubertiáda elnevezésű műsorával lépett fel az ismert szlovák zongoraművész, Ivan Šiller. A művész Franz Schubert és Ludwig van Beethoven műveit adta elő. Az értékes rendezvényt sajnós gyér érdeklődés kísérte, mint ahogy azt már városunkban megszokhattuk A karácsony előtti időszak üde színpoltja volt a helyi Franz Schubert Művészeti Alapiskola növendékeinek karácsonyi műsora. A rendezvényen a zene és táncszak tanulói léptek fel, a képzőművészeti szak növendékei pedig kiállítást rendeztek munkáikból a városi művelődési otthonban december 15-én **(sh)**

Parisz esete az almával, avagy mondd, te kit választanál?

Valamikor réges-régen, amikor az istenek még szívesen jártak le az emberek közé, Parisz, a görög – főállásban pásztor, másodállásban királyfi – úgy bámult a Hermészről, az istenek követétől kapott almára, mint borjú az új kapura.

Parisz élete legfontosabb választása előtt állt. Jó étvágyal elfogyasztja az almát, avagy némi jutalom ellenében a három gyönyörű istennő – Héra, Pallasz Athéné, Aphrodité – egyikének adja oda. A korgó gyomrú pásztor nem akart elhamarkodottan dönteni.

Enni vagy nem enni, ez itt a kérdés – rebegte elcsukló hangon Parisz. De mivel Aphrodité, a szerelem istennője neki ígérte a legszebb földi asszony, Heléné szerelmét, Parisz elbűvöltem neki nyújtotta az almát. Ez rossz döntés volt. Kitért a trójai háború.

Most, amikor átléptük 2010 küszöbét, valami hasonló vár ránk, földi halandókra is. Választani fogunk, feleim. Nem is egyszer, kétszer. Júniusban a parlamentbe, decemberben az önkormányzatokba. Pestiesen mondva „ez nem semmi”. No de miért is rontom én az újévi levegőt választási dumával?

A Tisztelt Olvasó kérdése jogos. Tele van a hócipőnk az ilyen-olyan

választásokkal. Ugyan kit képviselnek a tízegynéhány százalékkal megválasztott képviselők, hogy a többséget nem, az világos mint a vakablak. Belefáradtunk az ígéretekbe, barátaim. No meg fogynak is, mint a spájból a lekvár. De ez van, ezt kell szeretni. Már 20 éve, ugyanazokat.

Nem vagyok jó, de megmondom az őszintét. Nemsokára a csapból víz helyett kampány fog folyni. A konzervet meg ki sem merjük nyitni, mert vagdalt hús helyett egy vigyori jelöltet találunk benne. Van egy rémálomom. Azt álmodom, hogy a parlament megunva a sok botrányt kikiáltja a királyságot (sic!). Hát ezért írok erről, itt és most, mert ott és akkor senki és semmi nem mossa le rólam, hogy egy párt vagy egy jelölt választási szekerét tolom. Ez olyan messze van tőlem, mint Makó Jeruzsálemtől.

Polgártársak, Zselíziek, Barátaim!

Ne feledjétek, hogy a demokrácia egyenlő a jó kormányral. Olyanul, amely több beleszólást enged az embereknek a politikába, és nem csak négyévente egyszer. Hát ezért kell – ha eljő az idő – elmenni szavazni, és ez így van jól... **Dede Adams**

Teljes gőzzel folyik a sakkidény

„A” csapatunk a IV. ligában már 5 mérkőzésen van túl. Gyakorlatilag a szezon felén. Nagyon gyengén kezdtünk. Kikaptunk Bátorkeszitől 3:5-re, Tapolcsánytól 2,5:5,5-re, Nagykeréltől 3,5:4,5-re és Suránytól 2:6-ra. Egyedüli győzelmünket az újonc SK Močenokkal szemben szereztük 4,5:3,5-re. A mélyrepülés után a 10. helyen állunk, Nyitrával, Szentpéterrel és Močenokkal együtt a kiesésre „esélyesek” között. Csak egy olyan játékosunk van, aki eddig nem tapasztalta meg a vereség keserű ízét, Koncz András, aki két döntetlent és három győzelmet tudhat magáénak.

A táblázat öt forduló után már három csoportra osztható. Az első négyesben dől el a továbbjutó, a második és harmadik négyesben pedig a két kieső kiléte. Vajon köztük lesznek a zselizi sakkozók is?

B csapatunk az V. liga B13-as csoportjában szintén túl van az első mérkőzéseken. Két döntetlen az SK Verebély B és a Rybnik csapata ellen, és egy győzelem a selmecebányai C csapat ellen. A megszerzett öt pont egyelőre az 5. helyre elegendő. Az első helyen maximális pontszámmal, három győzelemmel a csatai sakk-klub játékosai állnak.

→14

Ismét főellenőr nélkül

Amikor 2009. augusztus 27-én a városi képviselő-testület 30. rendes ülésén végre megválasztották városunk főellenőreit, sokan fellélegeztek. Kern Katalin meggyőző és energikus fellépése csak megerősítette a jelentkezéséhez csatolt motivációs levelében leírtakat. Végül megtaláltuk a megfelelő főellenőrt. Mind a 10 jelenlevő képviselő támogatta hivatalba helyezését, és mindannyiuk szerint már szeptember 1-jén munkába kellett lépnie.

Nem dolgozhatott sokáig. A decemberi önkormányzati ülésen nem vehetett részt, jövő évi tevékenységének tervét e-mailben küldte el. Kórházban kezelték. Karácsony után kaptuk a szomorú hírt, Kern Katalin, Zseliz város főellenőre rövid betegséget követően december 28-án elhunyt. Örizzük emlékét!

(sh)

Idén megoldódhat az óvoda gondja...

Az Sznf utca 9 alatti óvoda az élre tört, legalábbis ami a város idei befektetéseit illeti. Számos – olykor viharosabb hangvételű – vitát követően, amelyek az óvoda novemberi beázását követték, a városi képviselők meggyeztek, hogy az óvoda épületének rendbehozatala nem tűr halasztást. A decemberi önkormányzati ülésen megismerkedtek az óvoda elhelyezésének lehetőségeivel, s ezeket tudomásul vették. A végső döntés az óvodával kapcsolatos kérdés megoldásáról ez év elején várható.

„Már évek óta gondjaink vannak a tetővel, de az utóbbi években-hónapokban rosszabbodott az állapota” – állapítja meg Ildikó Kállaióva igazgató, és megemlíti, hogy az épület egyéb részei is érettek egy komolyabb felújításra, elkelne például kicserélni az ablakokat vagy szigetelni az épületet. Visszaemlékezik, hogy amikor néhány évvel ezelőtt a városi óvodákat átszervezték, az akkor kulcsfontosságú szerepet felvállaló Sznf utcai óvoda olyan ígéretet kapott, hogy az összevonás által megtakarított pénzt az épületének fejlesztésére használja majd a város. „Néhány pavilont részben felújítottak röviddel az óvodák összevonása után, majd miután az egyik pavilon beázott tavalyelőtt, azt is rendbehozták. További négy pavilon azonban rossz állapotban van, ezeket igyekeztünk szponzori támogatás segítségével kulturáltabbá tenni, kifestettük őket, de aztán úgy is beázott. A képek a falon sok helyen a beázások nyomát takarják.” A magyar óvoda termei kisebb károkat szenvedtek. „Csak az igazgatói iroda ázott be” – mondja Csókás Gabriella, a magyar tanítási nyelvű óvoda igazgatónöje. Novemberben, amikor az épület beázott, az óvodában úgy segítettek magukon, ahogy tudtak, mindenhol vödörket és lavórokat raktak szét, hogy felfogják a becsöpögő vizet. Ez csak az egyik gondra jelentett ideiglenes orvoslást. Nagy veszélyt jelenthetett volna az is, ha beázott volna a villanyvezetéket – ennek pedig ideiglenes megoldásokkal nemigen tudták volna

eléletet venni.

A kialakult helyzet kiváltotta a szülők felháborodását, amelynek a szülői értekezleten adtak hangot. A találkozón néhány képviselő – Mocsy Katalin, Martosy Péter és Récsei Róbert – részt vett. „Már előtte nyugtatnom kellett a szülőket” – mondja Katarina Kyselová, a szülői szövetség elnöke, aki elmondása szerint szorosan együttműködik az igazgatóval, s az együttműködést mindketten dicsérik. „Elmagyaráztam nekik, hogy az egész pénz kérdése, és hogy fokozatosan megoldódik a gond. Ugyanakkor látom, hogy az egyik alapiskola műanyag ablakokat szerelt fel, további épületein is cserélni szándékozik az ablakokat, sportpályát épített, a másik alapiskolában új euroablakok vannak, és szintén sportpálya-építést készít elő... mintha a gyermekekről csak alapiskolás koruk után kellene gondoskodnunk.” November végén a kivitelező hozzálátott a tető megjavításához, amit decemberben be is fejezett.

A tetőt tehát ideiglenesen megjavították, és a költségvetésben az idei évre 136 ezer eurót különített el a testület az Sznf utca 9 alatti óvoda helyreállítására. A felújítással kapcsolatban már korábban is feltűnt egy állandó gond: az épület építésénél azbesztest használtak, amelyről azóta kiderült rákkeltő hatása. „Az azbeszt nem szabadul fel a konstrukcióból, ezt bizonyítják az azbesztelőfordulást kimutató mérések, amelyeket egy erre szakosodott csoport végzett el. Az esetleges szivárgást úgy tudnánk megelőzni, ha a falakat azbesztestet át nem eresztő anyagokkal szigetelnénk be” – állítja Gubik Emese, a városi hivatal építésügyi osztályának koordinátora a témával kapcsolatos beszámolójában. A decemberi önkormányzati ülésen egyéb lehetőségekről is szó volt, illetve egy másik lehetőségről, mivel a képviselők a költségve-

tés előkészítésekor tudatosították, hogy nem reális új óvoda építésében gondolkodni. A másik reális lehetőség a művészeti alapiskola és a szabadidőközpont Štúr utcai épületéhez való hozzáépítés és az egész építmény óvoda céljaira való kihasználása.

Végső döntés ez év elején születik. Így vagy úgy, a döntéshozatalnál a képviselők egy másik tényezőt is figyelembe kell, hogy vegyenek, amelyről ezidáig kevesebb szó esett. Az óvoda épületének kapacitásáról van szó, amely az igazgató szerint már most elégtelen. „Márciusban a rendes beiratkozás alkalmával nem tudtuk felvenni az összes gyermeket, mert az új törvény szigorúbb az egy óvónőre jutó óvodások számát illetően. A legidősebb csoportban most 22 gyermekünk van, két évvel ezelőtt 28 lehetett” – mondja Ildikó Kállaióva igazgató, és Csókás Gabriella csak igazolta az állítás érvényességét a magyar óvodára is.

Mindenesetre előre látható, hogy az óvoda problémáinak megoldása a választási év egyik nagy feladata lesz. Figyelembe véve,

hogy „minden szülő választópolgár”, ez a tény elősegítheti a lehető legjobb megoldás megtalálását. Az érintettek igyekezete vitathatatlan, és az utóbbi időben az előkészítő tevékenység is felgyorsult. **Levicky László**

Írjuk, mondjuk helyesen! „S-mánia”

A szerkesztőségünkbe érkező írások és fordítások olvasva, javítva az utóbbi időben azt tapasztalom, hogy szembeszökő mértékben megnőtt a s kötőszó előfordulása az és-sel szemben. Mi rossz van ebben? – kérdezhetnénk. Alapjában véve semmi. Legföljebb egy kissé erdélyiesre módosul a nyelvhasználatunk. Egy zselízi szájából minden esetre furcsán hangzik a sok s. Nagyszüleink alig használták. Olyankor is inkább idéztek: versből, bibliából. Az és sem hangzott el olyan gyakran, mint ma; inkább a meget mondtak. Iskolába kerülve sokszor hallhattuk, hogy az és választékosabb, mint a meg. Szerintem ez is csak babona. Mint az is, hogy az és-t nem illik halmozni. De akkor hogy mondjuk helyesen, hogy „Tegnap két mesét olvastam: a Jancsi és Juliskát és a Piroška és a farkast”? Talán úgy, hogy

a második és-t meg-re cseréljük.

Amiért szót emelek a s gyakori használata ellen, az nem maga a jelenség, hanem a jelenség feltételezhető oka. Ugyanis azt tapasztalom, hogy a cikkírók a világért sem írnának egy mondatban egynél több és-t, de a s kötőszóval ugyanezt bátran megteszik. Nem helyi „járvány” ez, már az országos lapjainkat is megfertőzte. Januári számunk kézírataiban talákoztam egy mondatból, amelyben egyetlen és mellett négy s kötőszó volt. Megpróbálok a felismerhetetlenségig megváltoztatni a bírált mondatot, mert nem a megfogalmazójával van bajom, hanem az egyre terjedő „mániával”. (A mondat minden szavát kicseréltem, csak a kötőszók maradtak a helyükön.) „Péter és Pál s az őket kísérő János, aki mindkettőjüknek tanára s edzője is volt, elment a

polgármesterhez s a rendőrfőnökhöz is, hogy bebizonyítsa igazát, s elégtételt követeljen a történet miatt.” Az élőbeszédben valószínűleg az összes s helyett és-t mondanánk. Mi tagadás, kissé furcsán hangzana. Az önálló szótagnak sem minősülő s le-hethogy észrevétlen maradna; nem keltene akkora feltűnést, mint öt és egy mondatban. Mindazonáltal egy hajszállal sem lenne helyesebb, mint a sok és.

Korábban már írtam róla, hogy a cikkírók szinte sohasem tesznek vesszőt az és elé. Akkor sem, ha mellékmondatokat köt össze. (Nem lenne helyénvaló ezt a szlovák helyesírás hatásának tekinteni, hiszen sok magyarországi, nyelvi ellenőrzésen át nem esett írásban is rábukkanhatunk erre a vétségre.) Érdekes (már-már megmagyarázhatatlan), hogy ugyanez a hiba sokkal ritkáb-

ban jelentkezik, ha a mondatokat a s kötőszóval kötik össze.

Persze, olykor lehetetlen és-t mondani s helyett (és fordítva). Például dalszövegekben, hiszen a két kötőszónak nem egyezik meg a szótagszáma. Egyébként népdalainkban feltűnően ritkán találkozhatunk az és/s kötőszavakkal. Az is és a se előfordulása annál sűrűbb. De azért akad néhány kivétel ismert nép- és műdalaink között is: „Fel van írva és rajzolva haragos kardjára...”, „Meggühögte már e nép a múltat s jövődöt”.

Horváth Géza

Decemberi számunkban közölt keresztretjérvényünk megfajtája: PAMMACSKA, DIDELLE, POMPOST, POCSÉTA, PURUTTYA, AGYIG, LEFEJJEL, PAPANEC.

R É G I Ó

Újabb községben nyílt tájház

CSATA (iv) – Összel tájházat adtak át a Garam menti községben, ahol a hosszú évek során gyűjtött régiségek, használati tárgyak kaptak méltó helyet. Erre a célra egy helyi családi házat rendeztek be, amelyet annak volt lakói adtak el a Csemadok helyi szervezetének. A megnyitón elhangzott ünnepi beszédben Fehér Anna, a helyi szervezet alelnöke megemlítette azokat, akik hozzájárultak a tájház létrehozásához. Többek közt elárulta, hogy a ház a régi népi építészeti stílust őrzi, kb. 1870-ben épült. Eredetileg Kovács József és felesége, Anna lakta. A kitelepítés következtében új tulajdonosok költöztek be, akiknek leszármazottja, Huszárik Éva – mivel szorgalmazta, hogy örökségéből tájház legyen – adta el a Csemadoknak. A szervezet tagjai tavaly áprilistól dolgoztak az épület felújításán. A szervezők megköszönték Hrubík Béla országos Csemadok-elnök, Török Alfréd területi választmányi elnök és Duba Ernő titkár segítségét, köszönetet mondtak az önkormányzatnak, az elhunyt Lakatos Lajos volt polgármesternek, Babinsky Jánosnak és a képviselőtestületnek, Kulcsár Erzsébetnek, a helyi iskola igazgatójának, Ján Strieškának, Anna Oravcovának, Babinsky Pálnak, Kis Jánosnak, Mucha Jánosnak, Ján és Iveta Oravecnek. Emléklapot kapott még Antal Piroška Csemadok-elnök és Fehér Anna alelnök, a két főszervező, valamint néhány további csatai Csemadok-tag: Alžbeta Velká, Katarína Doráková, Bajkai Mária, Bajkai Zoltán, Szöcs Géza, Petrás Tibor, Nagy István, Trnavszky József, Fehér László, Takács András, Fehér András, Jankus Ferenc, Szobi Emil, Szabó Eleonóra, Raj Lajos, Toráč Jaroslav, Katona László, Sztraka Mária, Török Adrián, Török Szilvia, Horváth Erika, Raj Szilvia, Antal Anna, Cibula Ján, Véber Radoslav, Virág Árpád, Farkas Károly, Bujdoš Milan, Bertók Mária, Bertók Irén, Rafaj Teréz, Vargová Alžbeta, Orsós János, Szabó Tibor, Magát László, Miško Maroš, Péter Lajos. A rendezvényen megemlékeztek a szervezet fennállásának 60. évfordulójáról, és felavatták Ján Oravec és felesége, Iveta alkotását, a fából faragott emléktáblát is.

Rendőrkutya-bajnokság

SZÁNTÓ (ic) – Október közepén a Börtönök és Fegyházak Testületének helyi oktató központjában rendezték meg a testület rendőrkutya-bajnokságot, a rendőrkutya és a nyomozókutya kategóriájában. A rendőrkutya kategóriájába 17, a nyomozókutya kategóriájába 9 négy lábút neveztek be. A bajnokságon a testület tagjain kívül részt vett az SZK Rendőri Testülete és az SZK Vasúti Rendőrsége is. A verseny nemzetközi jellegét a csehországi Börtönügyi Testületől érkező vendég résztvevők adták meg. A versenyt Juraj Michal alezredes, a zselízi intézet igazgatóhelyettese nyitotta meg, fogadta a jelenlevőket, és sok sportsikert kívánt nekik. A rendőrkutya kategóriájában a zselízi intézetből Szabó Viktor alhadnagy Tex kutyájával a 14. helyen végzett, a nyomozókutya kategóriájában Ján Babec, ugyancsak a zselízi intézetből Qen nevű kutyájával a 3. helyet szerezte meg. Mindkét nagypusztai résztvevőnek gratulálunk.

A zsinagóga mint emlékszoba

NAGYSALLÓ (ik) – Összel zsidó imaházat nyitottak a községben, amely emlékszbaként működik. Az épület utójára 65 évvel ezelőtt szolgált zsinagógaként, az elmúlt évtizedekben különféle célokra használták, többek közt zúdzának is. Štefan Šebo, aki az emlékszoba megnyitását és általában az egykori polgártársak emlékének megőrzését kezdeményezte, fogadta František Alexandert, a Zsidó Egyházközségek Központi Szövetsége ügyvezető elnökét, Ervin Schönhauser kántort, zsidófolklor-előadót, Rotter Jenő egykori nagysallói lakost, az egyetlen megjelentet a túlélők közül, Kotorá Marián polgármestert, az egykori lakosok hozzátartozóit és további vendégeket. „Már 65 éve, hogy elhangzott e falak között azok utolsó imája, akiket a lévai gyűjtőtáborba vittek, majd elszállítottak a koncentrációs táborokba. Amikor elmentek, imával búcsúztak, mi most 65 évvel később imával kezdünk.” František Alexander: „Az előttem szóló beszéde elején elmondta, hogy szeretné, ha ez az épület 65 év után visszatérne eredeti küldetéséhez. Ez egy sajnálatos dolog miatt nem történhet meg, hiszen nincsenek itt azok, akiket szolgálhatna. Vannak azonban olyanok, akik szeretnék, ha a múlt nem merülne feledésbe.” Štefan Šebo szerint a helyi zsidó lakosság emlékének megőrzésén már több mint két évtizede fáradoznak. Az YMCA helyi szervezetével együttműködve tartják a kapcsolatot az egykori nagysallóiak hozzátartozóival, akik néha ellátogatnak a községbe, és kulturális valamint egyházi jellegű rendezvényt szerveznek. „A felújítást februárban kezdtük, megjavítottuk a tetőt és a belső teret, a padlót, és majd folytatjuk tovább. A kiállítási tárgyakat már évek óta gyűjtjük, többek között a Barsi Múzeum, a Szlovák Nemzeti Felkelés Múzeuma és a Zsidó Múzeum is ellátott bennünket anyaggal.” A tárlatot főleg fényképek, dokumentumok és zsidó tematikájú rekvizitumok alkotják. A múzeumot a zselízi Kanyuk József megajándékozta néhány saját képzőművészeti alkotásával.

A fesztivál, ami nem hagy hidegen

Váltás. Ha egy szóval kellene jellemezni az egyébként többéves hagyományokkal rendelkező zselízi Keep it Cool fesztivált, akkor mindenképpen ez a szó juthatna eszünkbe. Stílusváltás, helyszínváltás... korszakváltás. Az idei rendezvény már nem az alternatív zene, sokkal inkább a hip-hop jegyében valósult meg. És nem az évek során megszórt helyszínen, a zselízi moziban, hanem a szabadterei színpad alatt egy merész vállalkozó által kialakított Park Klubban. Sok új arc, a látogatók alacsonyabb átlagéletkora, másfajta feeling, hirtelen váltás. Idén csak zene volt, csak hip-hop. Nemzetközi szinten, hiszen francia, hazai – fővárosi – és „még hazaiabb” (zselízi) résztvevővel. Először a Bratov brat elnevezésű zselízi hip-hop formáció lépett színpadra, majd a ligetfalusi Miky

Mora szórakoztatta a közönséget, a végére pedig a francia La Conspiration szerepelt – immár visszatérőként, hiszen ők tavaly is nagy sikert arattak a moziban. Volt, aki mást várt a fesztivál idei évadjától, volt akinek ez volt az első találkozása, és volt, aki szerint jó irányba halad a zselízi megmozdulás. A főszervező Blue Art polgári társulás vezetőjét, Adamcsek Csabát is megkérdeztük,

hogy is van ez – ezentúl a Keep it Cool és a hip-hop egyet jelent?

– A tavalyi rendezvény után tudtam, hogy a 2009-es fesztivál a hip-hopról fog szólni. Amit a francia srác csinált tavaly, az hihetetlen volt. Úgy látom, egy új generáció nőtt fel Zselízen, amely a hip-hopra mozdul, és ezt nem lehet figyelmen kívül hagyni. Márciusban sikerült összehoznunk a Žagar-koncertet, így csaknem azt állíthatjuk, hogy idén két Keep it Cool volt. Akinek nem jön be a hip-hop, annak ott volt a Žagar. Ha összevetem a két rendezvényt: a márciusinak óriási reklámja volt, minden médiában foglalkoztak vele, de csupán 200-an voltak, és csak 100-an vettek elővételben jegyet. Ehhez képest ez a hip-hop rendezvény óriási siker, hiszen körülbelül egy héttel a megrendezése előtt

kezdtük reklámozni, mégis sokan voltak, elővételben 150 jegy kelt el. Nagy dolog, hogy hazai csapat is fellépett, és merem állítani, hogy a Bratov brat volt a legfelkészültebb a fellépők közül.

Milyen lesz a tizedik Keep it Cool?

– A Kör kerthelyiségében valósítjuk meg, addigra kész lesz, a fesztivál több napos lesz. Olyanok lépnek majd fel, akik már szerepeltek valamelyik Keep it Cool-on, és azóta sztárok lettek. És egy koncert elejéig összeáll a between t. and expression.

Hogy tudnád röviden jellemezni a Keep it Cool-t?

– A Keep it Cool a fiatalság. Csaknem tíz éve van jelen a városban. A Keep it Cool in, vagyis soha nem hagy hidegen.

Úgy legyen! Akkor hát kíváncsian várjuk, hogy a „gyerek” tízéves legyen.

(ick)

Mikulásra aukciós hangulatban

Hova tovább az Art for Help elnevezésű jótékonyági árverés – eredetileg Kanyuk József ötlete – a nagy aukciókra emlékeztet, melyeket a hollywoodi filmekből ismerünk. Ha nem is a résztvevők számában és az összegekben, melyek a gyönyörű aukciós termekben röpködnek, de legalább a résztvevők vehemenciájában és elszántságában. A mikolai festő eredeti elképzelését

című képét értékelték, amelyért több licit után a vásárló 345 eurót fizetett, a legtöbbet az eddigi zselízi jótékonyági árverések történetében. Ottmár Sándor Kitartani című képeért 200 eurót fizettek, Vlado Rúfus Végtelen vándorlás című művéért 190 eurót ajánlottak fel. Az árverés keretében a felajánlott 50 alkotásból összesen 37-et adtak el, a bevétel 2325 euró volt. A bevételt ezúttal is a szociálisan rászoruló családok karácsony előtti megsegítésére fordították.

Az árverést most is Imrich Beszédes vezette, akinek időnként volt mit csinálnia, hogy reagálni tudjon a gyorsan egymást követő licitekre. Az árverésre 14-en jelentkeztek, közülük 13-an vettek részt. Nemcsak a városból, hanem a környező falvakból és városokból is érkeztek résztvevők. Dulai Mária például Pozsonyból jött: „Nagyon tetszett az árverés. Nem járok ilyen rendezvényekre, de hallottam a zselízi jótékonyági árverésről, tetszettek a festmények, ezért döntöttem úgy, hogy eljövök. Jövőre is jövök, sőt, van egy ismerősöm, aki ceruzarajzokat készít, talán sikerül rábeszelnem, hogy ajánljon fel valamit az árverésre.”

Rendkívül elégedett volt Kanyuk

József ötletgazda is, akinek minden licit láthatóan javított a hangulatán és elégedettségén. „Amit egykor elképzeltem, most megvalósult. Évről évre jobb utakon járunk. Nagyon pozitívan értékelem az egész rendezvényt, és különösen a Formica fiataljainak hozzájárulását. Ez nagy erőt ad nekem is. Külön érdekesség a modern festészet térhódítása, a modern képek sikere. De ez így van jól, törjenek maguknak utat. Örülök,

hogy nemcsak városunkból, hanem a környékről is érkeztek érdeklődők.”

Mit lehet ehhez hozzátenni? Esetleg annyit, hogy nem minden emberi kapcsolat alapul matematikai elveken, amely szerint ha valaki nyer, akkor valakinek veszítenie is kell. Ha a kreativitás, az emberi öntelenség, a művészet és a menedzselés megfelelő arányban keveredik, kész nyermény lehet mindenki számára. Mint az Art for Help esetében is. (ik)

megtartották – erről ismételtén a Formica polgári társulás gondoskodott, amely magáévá tette a ötletet, és évről évre megvalósítja azt. Idén 9 alkotó: Hornyák István Ottmár Sándor, Kanyuk József, Roman Princ, Vlado Rúfus, Ivana Straňáková, Ján Lábik, Szűcs László és Varga Mária 50 alkotását árverezték el. A művek között a patchwork is megjelent, két ilyen munkát az utóbb említett alkotó ajánlotta fel. A résztvevők idén a legtöbbre a nemrégiben elhunyt festő, Hornyák István Napraforgók

Zselízen ismét színesedik a zenei élet. Egyebek mellett erről tanúskodik az mr mirror együttes, melyet közel két éve alakítottak meg. Tagjai néhány hónap után nem adták fel, hanem dolgoznak tovább és tervezik a jövőt. December közepén szervezték meg a zselízi kultúrházzal közösen a Metronom elnevezésű fesztivált, ezzel örvendeztetve meg a város zenéért rajongó ifjúságát. Elsőként Miss Ivek DJ mutatkozott be. Utána következett a mr mirror, amely (egyébként) jó és megbízható dobost keres. A közönségnek bemutatkozott a Jelly Belly és a Karaoke Tundra együttes is. A szervezők – Hován Roland és Kovács Andor, az mr mirror együttes tagjai – a zselízi kultúrházzal közösen készülnek a fesztivál egy év múlva esedékes folytatására. (ik)

Képviselői vitaest Szódón

Ladislav Vékony városi képviselő kezdeményezése a szódói kultúrházban találkozta a városi képviselő-testület tagjai a szódói lakosokkal. A szervezőn és a lakosokon kívül a beszélgetőpartnerek közt volt Polka Pál alpolgármester, Vojtech Tomašovič, Gulyás Róbert és Peter Martosy. A találkozó „in medias res” (a dolgok közepébe vágva) stílusban rögtön vitával kezdődött, melynek keretében a képviselők felszólították a kb. 25 jelenlevő lakost, kérdezzenek bármit az önkormányzat munkájáról. Miroslav Opavský, az Eurospinn cég ügyvezetője bemutatta a közterület-fenntartó vállalatnak a városrészek környezetjavítása érdekében kifejtett igyekezetét, mely arra irányul, hogy minél kevésbé érződjön a városban és a városrészek lakók életszínvonalá közti különbség. Hozzásegíthet ehhez a légkör védelme érdekében elkészített projekt (a Zselízi Hírmondó múltkori számában tájékoztattunk erről). A lakosok reakciója különböző volt, egyikük dicsérte a központban kialakított parkolót, a másik meg panaszkodott a Szódó központjában levő kátyúkra... Peter Martosy tájékoztatott az önkormányzat pénzügyi kapcsolatairól, a város költségvetésén belül a pénzek elosztásáról, miközben megállapította, hogy beruházásokra a város évente 400 ezer eurót tud fordítani. Gulyás Róbert megemlítette, hogy további források is nyerhetők az európai pályázatokból. Jövő évben a város

megvalósít néhány nagyobb pályázatot, melyek az eltelt időszakban sikeresek voltak. Ide sorolható a biológiai hulladék feldolgozására szolgáló biofermentor építése, a központi városrész közterületeinek revitalizációja. Az értékelés stádiumában van a csatornázást, a városközpont zöldövezetének kialakítását, a hulladékgyűjtő udvar létesítését megcélzó pályázat. „Ha ezek a pályázatok is sikeresek lennének, az 5%-ban meghatározott önköltség is meghaladná a város lehetőségeit” – jegyezte meg. Másrészt viszont az 5%-ért 95% idegen forrást nyer a város a pályázatokból, ami eurómilliókban mérhető. Vojtech Tomašovič megjegyezte, hogy kátyúk vannak más utcákban is, minden problémát nem lehet egyszerre megoldani, ebben az esetben is érvényes, hogy a türelem rózsát terem. Polka Pál kihangsúlyozta, hogy szükséges és jó, ha a városrészeknek van saját képviselője. A hiányzó pénzügyi forrásokkal kapcsolatban néhány lakos felröpt a városatyáknak az új karácsonyi világítás megvásárlását. Egy további felszólaló azt panaszkodott, ami más városrészekben is gondot okoz: nem hallani a városi hangszórót. A jelenlevők nem kerültek meg a szódói valóság egyik központi témáját, a ravatalozó ügyét sem. Eleinte ezt a beruházást a képviselők többsége támogatta, sőt az építkezési terv is elkészült, az idő múlásával azonban, amikor a megvalósításra került volna

a sor, előtérbe került a zselízi ravatalozó állapotának a kérdése. A vita keretében Peter Martosy a többi jelenlevő képviselő nevében kijelentette: megegyeztek, hogy mindkét ravatalozó ügyének egyidejű megoldását támogatják. Az egyik szódói lakos azt javasolta a képviselőknek, hogy ne használják azt a fogalmat, hogy független, inkább mondják, hogy pártatlan, mert szerinte egy képviselő mindig függ valakitől – legalább a választóitól. Állította, hogy Szódón akkor történik valami, ha a lakosok összedobják a rávalót, mert mint másutt is, a beruházásokat az érdekek diktálják, és a kis városrészek érdekeit mindig elodázzák. Az önkormányzat központi témája a következő évben az óvoda ügyének megoldása lesz, egyeztek meg a képviselők. Az Szfnf utca 9. szám alatti óvoda egy részének rekonstrukciójára kiírt pályázattal kapcsolatban Gulyás Róbert megjegyezte, hogy az önkormányzat inkább hosszabb távú megoldásokat kereshetne. Szerinte ez a hozzáállás hiányzott a kis vízi erőmű kérdésében is, amit a képviselő-testület nem hagyott jóvá. „Kár, hogy most először találkozunk itt, hasonló találkozókat gyakrabban szervezhetnénk” – állapította meg. Az összeívetelt egy jó hírrel zárták: lehetőség mutatkozik lakóházak építésére. Az e célra kijelölt területek Mikolán és Szódón is vannak. (ik)

Irodalmi Kávéház – Csodás karácsony

Karácsony előtt, december 8-án a városi könyvtár az Irodalmi Kávéház rendezvénysorozatnak már az 56. találkozóját szervezte meg, melynek Mgr. Zuzana Ivanická, a lévai Barsi Múzeum néprajzosa volt a vendége. A karácsonyi népszokásokról volt szó, valamint azokról a finomságokról, amelyek az ünnep táján nem hiányoztak nagy- és dédszüleink asztaláról. Néhányat közülük megkóstolhattak ezen a kedves rendezvényen is a nyugdíjas klub társalgójában. (sh)

Korszerűsít az alapiskola

Interaktív táblát szerelnek fel a közeljövőben a zselízi magyar alapiskolában. Kádasi László igazgató kijelentette, hogy idén szeretné beszerezni az iskola számára az első ilyen oktatási segédeszközt, amelynek darabonkénti ára 1700 euró körül mozog. A tábla egy olyan tanterembe kerül, ahol majd az egyes osztályok válthatják egymást. A táblát december elején az egyik forgalmazó cég képviselői mutatták be a tanároknak és az elsős tanulóknak. Az interaktív tábla

egy komplett eszközrendszer, amely számítógépből, egy interaktív eszközből, kivetítőtől és táblafelületből áll. A számítógép képernyője a projektor segítségével megjelenik egy táblán. Az interaktív eszköz segítségével a tábla egy nagy vezérlő-érzékelő felületté válik, így a számítógép a tábláról irányítható. Míg a számítógépet klasszikusan egérrel vezéreljük, addig az interaktív tábla segítségével ezt az ujjunkkal vagy egy vezérlő tollal tehetjük meg. Ezek mozgásával ugyanazokat a hatásokat érhetjük el, mint az egérrel a számítógépen. „Később a másik épületbe is felszerelnék egy ilyen interaktív táblát, így az egyiket a felső, a másikat az alsó tagozat használhatná” – jelentette ki az igazgató. (ik)

December közepén Zselíz város önkormányzatának a Mocsy Katalin vezette szervezési részlege, és a Turza Irén vezette szociális és egészségügyi részlege karácsony előtti találkozót szervezett a helyi nyugdíjasoknak a kultúrházban. Az összeívetelen részt vett Bakonyi Pál polgármester és Polka Pál alpolgármester is. A nyugdíjasokat terített asztal és kultúrműsor várta, ez utóbbi keretében bemutatták a helyi alapiskolák tanulóit, majd a Repete zenei műsorból ismert művészek: Gizela Oňová és Stanislav Vitálo. (Felvétel: ik)

egymáshoz. A hivatal kidolgozza a dokumentumokat, alapokat, javaslatokat – akár a polgármester, akár a képviselők, akár saját kezdeményezésre, amelyek ezután a bizottságokon keresztül jutnak a testületbe. És nem olyan, amelyben a képviselő mint egy részleg elnöke felügyeli és koordinálja a részleget.

Széles koalíció... Nem tudom, akarva vagy akaratlanul osztott be minket 12 individuumnra, majd mindenféle kötésekkel kapcsolts össze valami széles koalícióba. Hosszabb ideig tartott, amíg kikecmeregtünk belőle, és megalapítottuk a képviselői klubunkat, amely működik, és segítségével át tudjuk vinni az akaratumat néhány dologban. Egy képviselő, még ha valami tanács elnöke is, nehezen tud meggyőzni 11 képviselőt igazáról.

Hányan vannak a csoportban?

Néha heten, néha nem. De ez elég. Tehát a szavazáson nem egyezünk meg előre, néha sikerül megállapodnunk. Annak ellenére, hogy ellenzem ezt a rendszert, ebből a pozícióból is igyekszem hozzájárulni a munka javításához. Büszke vagyok arra, hogy pl. a tárgyalási rendtátás valóban tőlem származik. Negyed évig dolgoztam rajta, a régi tényleg rossz volt, összekeveredett hatásköröket tartalmazott, vagy például olyan kikötést, hogy az ülésen nem kaphat szót az, aki nem a város lakosa...

Milyenek Ön szerint a képviselők közti viszonyok?

Jók. Átlagon felüliek.

Mindegyikük között?

Néhányunk közt jók, mások közt még jobbak. Még olyankor is, amikor néhány szélsőséges ellentét felmerült, meg tud-

tunk egyezni bizonyos korrekt alapelvekben. Tehát ha nincs is egyforma véleményünk, konkrét esetekben mindig található valamilyen elfogadható konszenzus.

Ön szerint jó úton halad a város?

Az irány jó, a sebesség kevésbé. A múlt évben beadott projektumok száma valóban nagy. A kidolgozott és beadott projektumok számának ilyen arányú növekedése Zselizen ismeretlen volt, és elmondható, hogy más városokkal összehasonlítva is jók vagyunk. A gond a sikerességükben van. Néhányuk sikeres volt, például a biofermentor, a fűtőca átépítése, amelyeket megvalósítottunk, és mindannyian örülünk nekik. Kár, hogy a csatornahálózat-bővítés nem volt egyelőre sikeres, mert meggyőződésem szerint a projekt jó volt, nem voltak hibái, de most, hogy harmadszor nyújtottuk be, szerintem csökkent az esély. A csatorna-gondok megoldása előnyére válna a városnak, nemcsak az EU-s előírások szempontjából, hanem a mi érdekünkben. Mert nemcsak technokrata, hanem megrögzött környezetvédő is vagyok. És nemcsak szóban. Következtesen osztályozzuk a hulladékot, és a gyerekeket is arra neveljük. Megtörténik, hogy a szemétkosárból kidobálok néhány dolgot, ami nem oda való. Nem hagyom ki még egy Föld Napját sem. Családosul veszek részt rajtuk. Meggyőződésem, hogy aki részt vesz a Garam tisztításán, többé nem dobál el ott szemetet. Ezért tetszenek a karácsony előtti jótékonyági árverések is. Az elsődleges cél mellett – pénzszerezés – létezik másodlagos is, az emberek elméjében. Zseliziek vagyunk, segítsünk egymáson. Igyekszem támogatni az efféle kezdeményezéseket.

A város jövőjével kapcsolatban néhány irányzatot emlegetnek. Az egyik az ipar, a másik...

A mezőgazdaság. (nevetés)

Igen, a mezőgazdaság, amely azonban nem mond ellent a kultúrtörténeti potenciál kiaknázásával az idegenforgalom érdekében.

A harmadik út támogatója vagyok – az kultúrtörténeti potenciál kiaknázásáé, azonban jelentős hiányt látok abban, hogy mit tudunk nyújtani az esetleges látogatóknak. Nem túl kecsesgató Zselizre jönni és 4 napot itt tölteni. Milyen látnivaló van itt? Az aktív hozzáállást támogatom e téren – azt kell fejleszteni, amit érdemes meglátogatni, amiért érdemes ide utazni. Ezért támogatom a kerékpárútvonalat. Szerintem először a parktól a kiskertekig kellene vezetnie. Csak egy rövid útszakasz, de a kerékpárturizmus felfutó ágban van, ez egy lehetőség. Ha több ilyen útvonalunk lenne, kialakulna itt egy kerékpárút-kereszteződés, egyfajta központ, ahonnan el lehetne indulni például Tergenyére egy kis borkóstolóra. A park és a kastély rövid távú program, ám így sem kell elfeledkezni róluk.

Egyértelműen.

Egyértelműen. Hiányzik a szálláskapacitás. A turistának itt kell aludnia, és innen kell indulnia a kirándulásokra. Az egynapos turisták nem sokat segítenek.

Tehát ebben lát lehetőséget.

Látok. De miért fontos, hogy melyik irányt támogatom? A kiegyensúlyozott támogatás híve vagyok. Ha bővül az ipari park, az nagyszerű lesz. De nagyarányú ipari növekedés nem várható. A mezőgazdaság sem fog robbanásszerűen növekedni, nem tá-

mogatja az EU. Az idegenforgalomban sem hozunk létre világrengető dolgokat, nem lesz itt Pöstyén. Szerintem kiegyenlített, emberi dimenziókban kell gondolkodni. Egy kis mezőgazdaság, egy kis idegenforgalom... Ha így lesz, jó lesz...

Hogy lehetne minél több munkalehetőséget teremteni?

Nem hiszem, hogy egy valamit támogatnunk kellene, a többit pedig elhanyagolni. Miért kellene a képviselő-testületnek döntenie valami mellett. Szerintem mindegyik irányzat egyforma támogatást igényel, csak nyitva kell tartanunk a szemünket és keresni a lehetőségeket. Ha a mezőgazdaságban tűnik fel lehetőség vagy valami biofeldolgozó üzem, az pozitív lesz. Ne mondjuk nekik, hogy „itt csak gépészet és elektrotechnika lesz”.

Úgy tartják Önről, hogy a legszorgalmasabb képviselő, ami a módosító javaslatokat illeti. Úgy tűnik sok időt szentel képviselői munkájára.

Elég sok időt. Szeretném, ha a testület döntései a lehető legjobbak lennének. Néha emiatt úgy lépek fel, mint aki nehézz helyzeteket teremt, mint például a legutóbbi ülésen, amikor a betervezett anyagokban hibákat fedeztem fel. Nem mindegy azonban, hogy a képviselő 15 nappal vagy 3 nappal az ülés előtt kapja-e meg az anyagot. Nekem azonban nem engedi meg a lelkiismeretem, hogy olyan anyagot szavazzak meg, amelyről tudom, hogy nem jó. Nem azért ülök a képviselő-testületben, hogy ismereteimet magamnak hagyjam meg, hanem hogy segítségükkel minél több jó döntés születessen.

Köszönöm a beszélgetést.

Števo Hečko

Az Alapiskola Franz Schubert Gyermekkora a hagyományokhoz híven a zselizi Szent Jakab-templomban ünnepi hangversenyyel búcsúztatta a naptári évet.

Fotó: Jalsovszky Horváth Kinga

A Jumbo Sale célja segíteni

A Comenius Magyar Tanítási Nyelvű Gimnáziumban december 22-én tartották a már hagyományos karácsonyi vásárt, melynek elnevezése Christmas – Jumbo Sale. A diákok olyan tárgyaikat ajánlották fel, amelyeket nélkülözni tudnak, az anyukák pedig süteményt sütöttek. A vásár ezúttal is az iskola épületében volt, amelyet mindenki számára elérhetővé tettek, az utcán is. Az összegyűjtött pénz felhasználásáról Bogolepova Klára a következőket mondta: „Az egyik évben a pénzt a pozsonyi Gyermekonkológiai Központnak, a másik évben pedig a párkányi gyermekotthonnak küldjük el. Most a párkányi gyermekotthon van soron, ahol a hetedikeseket szeretnénk hozzásegíteni egy kiránduláshoz.”

Hogy milyen a visszhang az akcióról a diákok körében, Krnák Viktória mondta el: „A diákoknak tetszik, kár azonban, hogy néhányan passzívak”. Majtán Krisztina szerint: „Az utcán találkoztunk olyanokkal is, akik határozottan elutasították a hozzájárulást. Szerencsére, ez csak néhány esetben fordult elő.” A többi eladóval: Buzás Rebekával, Suba Noémival és Varga Gáborral együtt, lapunk segítségével a következőt üzenik: „Köszönjük mindazoknak, akik adakoztak, és azoknak is, akik bekapcsolódtak a vásárba – az iskolának, szülőknek, lakosoknak, és mindnyájuknak kívánunk kellemes karácsonyi ünnepeket és minden jót az új esztendőben.”

(sh)

„Zselíziek vagyunk, segítsünk egymáson”

Zselizről származik, a pozsonyi Szlovák Műszaki Főiskolán automatizált technikát tanult, a SES zselízi gyárában programozóként dolgozott, és 1991-től sikeresen vállalkozik. 1999–2002-ben már volt képviselő, majd 2006-tól ismét tagja a képviselő-testületnek. A testület mellett működő építésügyi és területfejlesztési részleg koordinátora, a legislatív bizottság elnöke. Emellett a Leader programot megvalósító Alsó-Garammenti Fejlesztési Partnerség elnevezésű társulás alelnöke. Nős, két leány és egy fiú édesapja. **Melczer Gábor mérnök.**

Feltételezem, hogy Zselizről származik?

Szüleim is zselíziek, én is itt születtem, és a feleségem is zselízi, tehát elmondhatom, hogy valódi zselízi vagyok, minden ágról (nevetés).

Mivel foglalkoztak a szülei?

Édesapám mezőgazdasági mérnök, de főleg mezőgazdasági informatizációval foglalkozott. Sokáig, nyugdíjba vonulásáig a lévai Agrisban rendszer-analitikus volt. Édesanyám a zselízi Drevonában dolgozott.

Mi érdekelt a gyermekkorában?

Nagy befolyással volt rám a nagyapám. Asztalos volt, hosszú ideig dolgozott itt. Még mindig friss emlékezetemben van a megmunkált fa illata, bármikor, amikor asztalosműhelyben megfordulok, az a csodálatos illat eszembe juttatja őt. Már kisserác koromban hatott rám az ő életfilozófiája, ahogyan a világot látta. Modern felfogású volt, különféle tudományos folyóiratokat fizetett elő, érdekelt az űr és egyéb hasonló tudományos dolgok. Ezt az érdeklődést tőle örökölttem, hiszen amolyan technokrata alkat vagyok – mindenben rendszert keresek. Nagyapám emellett festett, olajfestményeket.

Ez befolyásolta abbéli elhatározását, hogy milyen pályát válasszon?

Ahogy már elmondtam, én is mindig feltaláltam valamit, próbáltam megalkotni a perpetuum mobilét. Egyik barátommal még kiskorunkban tandemkerékpárt szereltünk össze, és nagy sikerünk volt. Hegesztettünk, szereltünk, végül olyan jól ment az alkalmatlanság, hogy a gépkocsik alig bírtak bennünket megelőzni, mert hiszen kettőnk erejével haladtunk. Ez volt számomra az irány, megtanulni, hogy mindennek megvannak a méretei, alakja, szilárdsága, vastagsága. Ilyen vagyok. Nem próbálok elhitetni magammal, hogy művész lesz belőlem. A műszaki dolgok érdekelnek.

A művészet nem vonzza?

De igen, főleg a festmények. Amikor tehetem, ellátogatok különféle galériákba. Elsősorban az impresszionizmus és a posztimpresszionizmus érdekelt – Vincent van Gogh, Claude Monet és a többiek. Imádom a képeiket, volt szerencsém néhányat látni élőben a párizsi Musée d'Orsay-ban. Társasutazás során történt, és olyan nagy élmény volt, hogy alig tudtam elrágatni a képektől. Jómagam – ha ezt művészetnek lehet nevezni – videofelvétel készítésével foglalkozom, amelyeket

családi vagy egyéb apró rendezvények során veszek fel. Csak a magam részére, mégis igyekszem félig profi módon hozzáállni. Ez annyit jelent, hogy nem rakom tele extra effektusokkal, inkább egyéb filmkészítési eljárásokat alkalmazok – sötétítést, az idő múlásának megjelenítését, hangulatváltásokat, visszatekintéseket. Felvettem egy beszélgetést nagymamával, aki fiatalkori élményeiről beszélt. Úgy vágtam meg, hogy csak a monológja maradt benn, aztán megcsináltam a zenei aláfestést. Nagymamám azóta elhunyt. A felvétel nagyon megható, szétosztottam családtagjaim között, mindenkit megérintett. Ezt az anyagot tartom videós tevékenységem egyik legjobb művének.

Ez a történet ellentmond annak, hogy technokrata lenne. Ön is, és kollégája, Martosy is ezt vallja magáról.

Talán negatívan néz erre a kifejezésre, de én nem. Szerintem ha valaki technokrata, akkor a műszaki megoldásokat részesíti előnyben, amelyek a logikán alapulnak. De talán nem a megfelelő kifejezést használom.

A technokratákat olykor félművelteknek is nevezik...

Megjegyezném, hogy szüleimnek és apósoméknak nagy könyvtárunk van, amelyben az évtizedek során sok műgyűjt össze a klasszikusoktól a modern művekig. Sokat olvasok, mondhatni minden nap, még ha csak fél órát is. Leginkább a 19. századi műveket, Zolát, Hugót, mostanában Sienkiewiczet. Ha a 19. században íródott mű kerül a kezembe, biztosan elolvassom.

A gimnázium után ment a műszaki főiskolára?

Igen, automatizált technika szakra. Nem volt az klasszikus gépészet,

a műszaki rajz nem érintett meg túlságosan. Informatizációt, automatizációt tanultunk, és négy kemény matematikával tüzdelte felév kivételével főleg logikáról, logikai áramkörökről tanultunk, ami nagyon érdekes volt.

Mikor végzett?

A forradalmi 1989-es évben voltam ötödikes. Elégé feszültséggel teli volt, főleg a végzősök számára. Sokan verik a mellüket, milyen hősök voltak akkor. El kell mondanom, hogy mi, ötödikesek, nem voltunk olyan hősök. Öt évnyi iskola után, diploma előtt, és mindent elveszíthettünk egy politikai fordulat miatt...

Tehát a fiatalok kevesebbet vezethettek...

Igen, például a másodikosok másként

bevonultam. A határrendészetnél voltam, és ez az életem egy szép része volt. Előbb Malacka mellett voltam egy kis faluban, semmi stressz, akkor mentem haza, amikor akartam. Azután Párkányban voltam...

Majd visszatért a gépgyárba. Mikor kezdett el gondolkodni a vállalkozásról?

A gépgyárban dolgoztam és vállalkoztam egyszerre. Ennek az volt az érdekessége, hogy egyszerre voltam munkáltató és munkavállaló. A könyveléssel kezdtem, majd fokozatosan további tevékenységeket indítottam – a könyveléshez toll, papír kell, így papírüzletet nyitottam, nyomtatványokat, fogyasztási cikkeket árultam számítógépekhez, majd jött a fénymásolás, laminálás.

Mikor döntött úgy, hogy bekapcsolódik a helyi politikába?

Gyorsan tudatosítottam, hogy nem elég ki az állandó kritikus pozíciója. Abban láttam a megoldást a dolgok jobbra fordítására, hogy képviselő leszek. 1998-ban jutottam be mint a második legfiatalabb képviselő. Az első időszakom elején egy-két évig tartott, amíg megtaláltam a helyem, és elnyertem az idősebb képviselők elismerését.

Ha össze kellene hasonlítani az akkori és a mostani testület munkáját...

Akkoriban 25-en voltunk, többségünk volt, és a polgármester is tőlünk volt, mégis gyakori volt a patthelyzet. Éppen a polgármesterrel nem volt jó az együttműködés, és a testületben elég egészségtelen légkör uralkodott, sajátjaink ellen is harcoltunk, különféle érdekcsoportosulások alakultak. Nem volt jó.

A következő választások alkalmával, 2002-ben saját erőmből próbálkoztam, de hiányzott néhány szavazat, így nem jutottam be. 2006-ban az MKP listáján indultam.

A mostani polgármester új önkormányzati modellt vezetett be, amelyet konszenzuálisnak nevezett el... Hogy vált be ön szerint?

Szerintem egyértelműen nem vált be. Miben nyilvánul ez meg?

Az elénk tárt elképzeléseiről, amelyeket a kezdeti jóhiszeműségünkben jóváhagytunk, hogy kipróbáljuk a modellt, idővel beigazolódt, hogy nem működnek. A modell már néhányszor módosult, a szerkezeti felépítés már nyolcszor változott, és mindig beigazolódt, hogy nem hasznos, ha a képviselők egy az egyben egy-egy osztályhoz vagy a hivatalhoz kötődnek. A standard modell, amely máshol működik, olyan, hogy a testületnek bizottságai, a hivatalnak osztályai vannak. Ezek nem kötődnek

Hogy látja az idei költségvetést?

Bakonyi Pál, polgármester:

– A költségvetés elkészítése kissé több időt vett igénybe, mint feltételeztam, de bonyolult időszakot élünk, és ez egy sokismeretlenes egyenlet. Képtelenek vagyunk pontosan meghatározni a változókat, pl. hány pályázatunk lesz sikeres, amelyekhez biztosítani kell az önrészt. Mi ugyan tartalékoltunk mindegyikre, de biztos nem lesz mindegyik sikeres. Ha valamelyiktől elesünk, azonnal pótolni és megfelelő arányban valamivel helyettesíteni kell. Van bizonyos hitelkeretünk. Ez olyan tőke, amelyet úgy is kihasználhatunk, hogy egy koronát sem költünk el belőle, és semmit nem teszünk, vagy „bedobjuk a játékba” a keretnek pl. az 50%-át. Támogatom, hogy játékba kerüljön a maximális keret, a játékszabályok világosak, szerintem biztonságosak, a megállapított határ szerint a tavalyi költségvetés 60%-áig mehetünk. A költségvetés elkészítésében az óvoda okozott bonyodalmat. A képviselők megegyeztek abban, hogy az első helyre éppen ezt a beruházást helyezik, ami azonban aláasta az egész költségvetést, hiszen 10-20 milliós saját költséget igényel. Hála istennek lehetőségünk nyílt arra, hogy a rekonstrukcióra pályázhassunk. Igyekszünk ezt maximális mértékben kihasználni. Ám ha mégsem sikerül, saját költségből kell megoldanunk, és megtörténhet, hogy a sikeres pályázatok önköltségére nem marad elegendő pénzünk. Azt senki nem vitatja, hogy az óvoda nem ázhat be. Bármilyen áron is biztosítanunk kell, hogy ezen a téren javulás álljon be.

Az alapvető áttörést a költségvetés megalkotásában a program-költségvetés jelenti. Képviselőként évekgi kértem ennek bevezetését, és ez most nem valaki akaratán, szimpátiáján múltott, de a törvény követeli meg. A program-költségvetés a részlegeken alapszik. Mindez megerősít abban, hogy helyes utat választottunk. Létrehozhatunk 12, 14 vagy akárhány részleget, rajtuk múlik. Ami pedig a kihasználtságot illeti, lehetőségünk nyílik különféle alapokból méríteni, a témák adottak, néhány, amelyre a városnak szüksége

lenne, nincs köztük. A forrásokat arra kell felhasználni, amire adják. Ma konstatálhatjuk, hogy 700 millió korona értékben készítettünk pályázatokat.

Peter Martosy, a gazdasági részleg koordinátora:

– Mindenféleképpen szükséges, hogy a költségvetés több olvasatban készüljön el. Sok szám alkotja, összeállításukba, az adatgyűjtésbe hiba csúszhat. Másképp nem megy, és felelőtlenség lenne más módszerrel csinálni. A jövőben el kellene érniünk, hogy minél korábban (október elején) kezdjünk neki a költségvetésnek, elkészítéséhez állítsunk fel világos játékszabályokat. Szeretném, ha a költségvetés elkészítésének módjáról pontos, egyértelmű általános érvényű rendeletet dolgoznánk ki. Közvetítek az alapgondolatot, van konkrét elképzelésem, milyennek kellene lennie, e téren sok dolgot megoldana. Szerintem a költségvetést úgy kell felállítani, hogy a szeptemberi állás alapján megbecsült év végi adatokból kell kiindulni. Ezeket kiegészítve a részletes igényekkel megkezdődhet a politikai vita az egyes tételekről. Eddig ez nem így volt, a költségvetésben káosz uralkodott. Idén már nem, de azelőtt maga a konstrukció is túlságosan áttekinthetetlen, bonyolult volt. Ez minden bizonnyal javult, és nem véletlenül. A pénzügyi bizottság bennünket is meghív ezekre a tárgyalásokra, teljes komolysággal áll hozzá ehhez a kérdéshez. Ami pedig a tartalmat illeti, nem értek egyet azzal, hogy fölöslegesen költsézzünk. Ha csökkennének a személyi kiadások, akkor elképzelhetőnek tartom. Állítom, hogy a további

hitelek törlesztésével gondok lesznek, mert nem látom a tartalékokat, nem tudom, miből növelhetnénk a hitel-terhelésünket. Az volt az álmom, hogy amennyire lehet, támogassam a foglalkoztatottságot, erre ismét nem jut pénz. A részlegemnek 20 000, sőt eleinte 50 000 eurót szántak, a végén ebből 2 000 euró maradt. Nem lesz egyszerű a sikeres pályázatok önköltségének előteremtése sem, de a várost ez takarékoságra készítheti. Erre fel kell készülni.

Cserba János, a pénzügyi részleg koordinátora:

– Többéves tapasztalat volt, hogy a költségvetést az orrunk elé töltik, és azonnal meg kellett szavaznunk, mert azt mondták, hogy „holnap már késő lesz”. Körülbelül harmadik éve úgy történik a költségvetés jóváhagyása, hogy munkaértekezleteken megbeszéljük, mi kerüljön be, mit helyezünk előtérbe. Az idején költségvetéshez négy alkalommal találkoztunk munkaértekezleteken. Több megszorító intézkedést kellett bevezetnünk, ami nem teremtett túl szerencsés helyzetet. Nagyon át kellett gondolnunk, honnan vegyünk el és miként. Az utolsó előtti találkozó alkalmával a rendes költségvetésben még mindig 8 millió hiányunk volt, és mivel ennek a résznek kiegyenlítettnek kell lennie, hozzá kellett látnunk a megszorító intézkedések bevezetéséhez. Sikerült elérnünk a kiegyenlített állapotot. Kezdve az iskolákkal mindenhol 10-15%-kal kellett csökkentenünk a kiadásokat, a zselízi projektek önrészeire szánt 1,5 milliós tétel 1 milliós maradt, ami sokkal több mint 15%-os csökkentés. A feszített helyzet miatt nem valósulhatott meg az a lépés sem,

amit szívügyemnek tekintek, mégpedig, hogy az ingatlanadó, pontosabban a termőföld utáni adókulcsot csökkentjük, hiszen ez csak növelte volna a hiányt. A befektetés terén teljes mértékben a már beadott projektekre fókuszáltunk, azokra kellett megtalálni a pénzt, amit nagyrészt hitelből biztosítunk. Emellett az óvoda volt az, amit leginkább szem előtt tartottunk, a projekteken kívül egyedül az óvoda kapott zöld utat, a többi befektetést befagyasztottuk. Ezzel kapcsolatban el kell mondanunk: nem adhatok igazat azoknak az állításoknak, amelyek szerint csak most kezdtünk az óvodával foglalkozni. Ezek az ülések már legalább 3 hónapja kezdődtek, már akkor eldöntöttük, hogy megoldást kell találnunk. Sokkal több pénzt szerettem volna áldozni az óvoda javítására, de a költségvetés ezt nem engedte meg. A zselízi és a szódói halottasház megépítéséről is le kellett mondanunk, és a kerékpárút legalább egy részének kialakítását sem tudjuk támogatni. Ez is azt mutatja, hogy nagyarányú volt a megszorítás. Nagyon remélem, hogy a megszorító intézkedéseket nemcsak mi tudjuk felmutatni, hanem a városi hivatalban is láthatóak lesznek, az energiafogyasztásban és egyéb területeken is. Több olyan épületünk van, amely esetében a költségek nagy részét a villamos- és hőenergiával kapcsolatos kiadások emésztik fel, amin lehetne segíteni – projekteken keresztül – de ez idő kérdése. Összességében kijelenthetem, hogy rég volt ennyire visszafogott költségvetésünk.

(ik)

Az idején hitelkeret: 1,237 millió €

Mivel a decemberi rendes önkormányzati ülésen a testület nem fogadta el az idején megemelt hitelkeretet, a polgármester december 16-án összehívta a 14. rendkívüli képviselő-testületi ülést, amelynek célja az idején hitelkeret meghatározása és jóváhagyása volt. E kérdéskörrel kapcsolatban a polgármester tájékoztatta a testületet arról, hogy az érvényes előírások szerint a hitelkeret a település előző évi rendes költségvetésének a 60%-áig terjedhet. Városunk esetében ez a mutató 2008-ban csupán 21,25%, 2009-ben 34,43% volt, ebben az évben pedig elérheti a 43,44%-ot, ami még mindig jóval a megengedett küszöb alatt van. A testület végül 1 237 000 eurós hitelkeretet állapított meg erre az évre, ami azt jelenti, hogy a város ennyi hitelt használhat fel 2010-ben (amit azonban nem feltétlenül szükséges kimerítenie) befektetései finanszírozására.

(ik)

Mennyire elégedett az elmúlt évvel?

Horváth Géza: Tudom, erre a kérdésre most elsősorban önkormányzati képviselőként kellene válaszolnom, mégis először magán jellegű választ szeretnék adni. Számomra a mögöttünk hagyott év legfontosabb eseménye két tankönyvfordítás volt (egy gimnáziumi földrajz- és matematika-tankönyvé), amely hét-nyolc hóna-pon keresztül minden szabadidőmet és éjszakai pihenőidőmet lefoglalta. Közben énekkaraimmal sem lazíthatam; a Franz Schubert Vegyeskarral egész estét betöltő jótékonyági hangversenyt adtunk Zselízen; Barcson, Karván, Garamsallón, Budapesten szerepeltünk, karácsonyi hangversenyt adtunk a zselízi kultúrházban, a református templomban és az ipolyszakállosi evangélikus templomban. A Franz Schubert Gyermekkarnak is mozgalmas éve volt: itthon többször is felléptünk, de voltunk Budakeszin és Pécsen is. Nagy megtiszteltetésnek tekintem, hogy augusztus végén egy egyesített kórusban az esztergomi bazilikában énekelhettem Tardy László vezényletével Liszt Ferenc Esztergomi miséjét. Szeptemberben a Szlovákiai Magyar Írók Társaságának tagjává választottak. További elismerésben is volt részem: a 45. születésnapját ünneplő Szlovákiai Magyar Pedagógusok Vass Lajos Kórusa a jubileumi hangversenyen Vass Lajos-emlékplakettel jutalmazta 26 éve tartó krónikáisi munkásságomat.

Továbbra is azt vallom, hogy egy képviselő-testület munkája annyit ér, amennyit a határozatai. Hiszen egy napirendi pontról lehet órákig vitatkozni, (az olykor jelen levő nézőközönség felé) okosakat mondani. Tehát egy képviselő legfelelősségteljesebb cselekedete a szavazás. Minden jónak vagy rossznak mondott döntés a többség döntése. Ezért senki sem dicsekedhet azzal, hogy egyik-másik döntés az ő érdeme. Ha nagyon dióhéjban kellene elmondanom, hogy – szerintem – mik voltak a 2009-es

év legjobb eredményei, akkor arra emlékeztetnék, hogy végre van főellenőrünk (a riport megírása után kaptuk a hírt, hogy a valamennyiünk által őszintén tisztelt Mgr. Kern Katalin tragikus hirtelenséggel elhunyt), hogy a városi rendőrség sokkal olajozottabban működik, mint korábban, hogy az óvodaépület megmentését sikerült a megoldandó problémák között az első helyre tennünk, hogy hamarosan lesz egy városi múzeumunk, hogy sikerült elvi beleegyezésünket adni a főtér átépítésére, hogy egyelőre nem épül vízi erőmű a Garam zselízi szakaszán, és elkészült a kultúrház melletti parkoló (igaz, jóval drágábban, mint terveztük). Képviselőtársaimmal bízom benne, hogy több EÜ-s projektumunk is sikeres lesz a jövőben. Kudarcaink is voltak: a kastély állaga tovább romlik; a Garam környékét (állítólag tőlünk független „erők”) soha nem látott mértékben tönkretették, a moziépület jövője sem biztos, és úgy érzem, hogy a katolikus temető bővítésének ügyét sem zárhatjuk le megelégedéssel. Engem személy szerint az is aggaszt, hogy a jövő évi költségvetésben az átlagosnál is nagyobb mértékben (pontosan 30%-kal!) csökkentettük a civil szervezetek működését biztosító dotációs alapot. Városunk minden kedves Polgárának boldog, válságmentes új évet kívánok.

Vojtech Tomašovič: Képviselő vagyok, de egyúttal az alapiskola igazgatóhelyettese is. Sok dolog, amelyért küzdöttem vagy szerettem volna megvalósítani, sikerült, főleg tavasszal, amikor átadhattuk a többrendeltetésű sportpályát. A másik, amivel elégedett vagyok, hogy sikerült előteremteni anyagiakat a városi tulajdon felvirágoztatására, az iskola ablakaira és bekerítésére. Ha más szemszögből nézzük, képviselőként sikert jelent számomra, hogy a Mikolára vezet

járda kiépítése bekerült a költségvetésbe, és komoly esély van arra, hogy 2010-ben meg is épüljön. Nem voltam lelkes kezdeményezője a városi múzeum megalakításának, de úgy gondolom, jó dolog, hogy a városnak sikerült ezt véghezvinnie. S mi az, ami nem sikerült – mi, képviselők kevésbé voltunk aktívak a takarékoskodási óvintézkedések megalkotása terén. Én támogattam ezek bevezetését, és a mai napig is helyeslem. Nem voltunk kellőképpen határozottak. Biztosan sok mindent befolyásolt a válság is, de nem számoltunk vele, és sok minden váratlanul ért bennünket. Negatívumnak tartom továbbá, hogy a város tovább növeli az adósságát. Nem tetszik ez, de valószínűleg nincs más kiút, ha szeretnénk előre jutni, ha nem akarunk lemaradni, ha meg akarjuk menteni azt, ami még megmenthető, hitelt kell felvennünk. Kicsit csalódott vagyok, hogy ugyan megszavaztuk a parkoló építését, de a Jednotával nem sikerült megfelelően meg egyeznünk. Megszavaztam a vízi erőművet is, s ez ügyben is csalódott vagyok, hogy nem sikerült elegendő számú szavazatot szerezni, mert a Garam egy része biztosan kulturáltabb, szebb lett volna, és talán még munkahelyek is létesültek volna. Képviselőként még soha nem hiányoztam egy ülésről sem, minden tanácskozáson aktív voltam. Úgy gondolom, sok kezdeményező javaslatot terjesztettem be, ötlettel álltam elő, akár a város ügyeit, akár egyéb dolgokat illetően. Elmondhatom, hogy többé-kevésbé elégedett vagyok a 2009-es évvel. Végezetül a város minden lakosának szeretnék boldog új évet kívánni és jobb 2010-es esztendőt.

(sh)

A város szeretne energiatakarékos lakóházakat építeni

Lapunkban néhányszor már említettük, hogy a város új lakások építését tervezi. Az elmúlt néhány hétben ezek a feltételezett kilátások a beruházás előkészületeivel konkrét formát öltöttek, sőt egy földmérő csoport már ki is mérte az új lakóházak elhelyezkedésének lehetséges területeit. Az előkészített lakóház-építés az Állami Lakásfejlesztési Alap forrásaiból valósul meg, melynek egy részéhez a város vissza nem térítendő támogatást kap. „A területi fejlesztési terv értelmében kijelöltünk néhány területet, ahol felépülhetnek a lakóházak: Szódó központjában, az egykori óvoda épülete mellett, Mikolán, a már létező lakóházak melletti szabad területen, Zselízen, az egykori kórház területe mellett és a Kert utcában, a vízművek épülete

mellett” – jelentette ki Bakonyi Pál polgármester. A klasszikus lakásfejlesztési célokra kívül lehetőség nyílik fölépíteni néhány lakást a mohi atomerőmű bővítésével megnövekedő lakásigények kielégítésére, hiszen a 3. és 4. blokk építése alatt a Szlovák Villamosművek kb. 3000 munkás elszállásolását tervezi. Ennek egy részét nyújtaná városunk is. „Az Állami Lakásfejlesztési Alap a bérházak építését 30%-ban támogatja, a maradék 70%-ra a város rendkívül előnyös, 1,5%-os, 20 éves lejáratú hitelt vesz fel. Az 1-, 2- és 3-szobás lakásokat részesítjük előnyben, fontos, hogy minél magasabb dotációt szerezzünk” – mondta a polgármester, és megjegyezte, hogy maximális

igyekezetet kell kifejteni annak érdekében, hogy az előkészületi munkák mihamarább megvalósuljanak, hiszen a kérvények leadásának határideje az állami alapba március végén lesz. „A többi három lakóháztól eltérően a Kert utcai építkezésnek kissé

A lakásépítés céljára kiszemelt egyik terület Mikolán

más jellege lesz, kétszintes családi házak épülnek földszinttel és beépített tetőtérrel, valamint

kis kertekkel. Minden esetben energiatakarékos konstrukcióval számolunk, hőszivattyús fűtéssel. Ennek a technológiának köszönhetően a lakók az energia 70%-át képesek megtakarítani. Ezzel csökkennek a költségek, több pénzük marad a bérleti díjak fizetésére, melyből a hitelt is törleszteni tudjuk” – mondta a polgármester, aki az alternatív források kihasználását helyesnek és szükségesnek tartja, ezért a tervezőkkel együtt további lehetőségeket is keres majd kihasználásukra, pl. napelemek elhelyezését a lakóházak tetején, melyek segítségével a villamos energia egy részét napenergiából állítanak elő. Jelenleg folynak az előkészületi munkálatok, közben a város felméri a lakosok körében a valós érdeklődést az effajta lakóházak iránt.

(ik)

Jóváhagyták a költségvetést

A zselízi városi képviselő-testület 34. rendes ülésén, amelyre december 15-én a városi hivatal esketési termében került sor, a képviselők jóváhagyták a város program-költségvetésének IV. módosítását, valamint a 2010–2012-es költségvetési javaslatot, miközben tudomásul vették a főellenőr szakvéleményét. Továbbá tudomásul vették az előterjesztett javaslatokat, és jóváhagyták mindkét alapiskola és a városi könyvtár 2010–2012-es költségvetését. Nem hagyták

jóvá a Dexia Bankban levő határidős hitel hitelkeretének növelését, sem pedig a biankóváltóval vállalt hitelkezeséget, viszont jóváhagyták a városi múzeum és a Franz Schubert Emlékszoba alapszabályát, a város területén működő művészeti alapiskola, óvodák és oktatási létesítmények egy tanulóra eső működési és bérköltségek támogatásának meghatározásáról szóló általános érvényű rendeletet, a város főellenőrének 2010 első félévi ellenőrzési tevékenységi tervét, a levegővédelemről és a légszennyezés miatt

szennyezőanyag-kibocsátók működtetőire kiszabható büntetésekről szóló általános érvényű rendeletet. A városi hivatal ezt követően tudomásul vette a városhoz tartozó lakás és nem lakás céljaira szolgáló helyiségek lakbérhátralékainak behajtását szabályozó javaslatot, valamint jóváhagyta az ingatlanok eladására tett javaslatot – a mozi épületét versenypályázat útján, és létrehozta az ennek kiértékelésével foglalkozó bizottságot. Jóváhagyták azt a javaslatot is, amely

a megszüntetett zselízi kórház költségvetési szervezet követeléseinek és kötelezettségeinek átvállalása miatt a város által nem térített követelések és kötelezettségek leírására vonatkozik. A képviselők tudomásul vették az Sznf utca 9. szám alatti óvoda áthelyezésére és működtetésére vonatkozó alternatív megoldási javaslatokat, és jóváhagyták a területfejlesztési terv 5. módosítását és kiegészítését. Tárgyi teher bejegyzését hagyták jóvá a

CEWP Energy Kft. számára, amely kábelek fektetését tervezi városi telkeken. A szél-erőművet működtetni szándékozó vállalat ezért 0,2699 €-t fizet a városnak négyzetméterenként. A testület nem hagyta jóvá, hogy a város telket vásároljon egy polgárától az Sznf utcai családi házak mögötti területen, mivel a nemrég elvégzett felmérés szerint a többi telek tulajdonosainak csupán egy része hajlandó eladni ingatlanját, és a város csupán akkor tudná hasznosítani a területet, ha az összes telket megvenné. Tudomásul vette a lakbérhátralékokról szóló beszámolót, a testületi ülések idei időpontjairól szóló tájékoztatást, és jóváhagyta a városi szervezetek igazgatóinak jutalmát (a szlovák alapiskola igazgatója számára 840 €, a magyar alapiskola igazgatója számára 600 €, a könyvtár igazgatója számára 300 €), valamint a polgármester fél éves, 10%-ban megállapított jutalmát. A határozatok teljesítésének ellenőrzésekor felmerül a városi temető kérdése, az interpellációkban a városi dotációk kifizetését érintette az egyik felszólaló. A vita során az egyik jelenlevő lakos érdeklődött, volna-e lehetőség videofelvétel készítésére az ülésekről, amely hozzáférhetővé válna az interneten, vagy egyéb módon. (sh, ik)

Eladó a mozi

Zselíz városa eladásra kínálta a városi mozi épületét. A városi képviselő-testület decemberi ülésén született határozat szerint nyilvános versenypályázatot hirdettek az épület eladására, egyelőre telek nélkül, amelyet a tulajdonjogi viszonyok rendezése után kínálnak eladásra. A város azért folyamodott ehhez a lépéshez, mert az épület rekonstrukciója elkerülhetetlen. A vételárát minimálisan 93 000 euróban állapították meg, az ingatlan értékének becslése alapján. A város január 14-ig teszi lehetővé a mozi megtekintését, a javaslattétel időpontja január 31-én 11 óráig lesz. A bizottság az ajánlatokat február 15-ig kiértékeli, az eredményt a hirdetőtáblán és a város internetes oldalán hozza nyilvánosságra. (ik)

Az ötösfogat

A városi képviselő-testület öt, ún. független képviselője (Polka Pál, Peter Martosy, Vojtech Tomašovič, Gulyás Róbert és Ladislav Vékony) december 21-én a zselízi kultúrház kistermében találkozott a polgárral. „Végre!” – reagált sok zselízi néhány nappal a meghirdetett találkozó előtt, és sokan nem hagyták ki azt a megjegyzést sem, hogy hasonló találkozókat minimálisan félévente kellene szervezni, és maga a polgármester is összehívhatná; néhányan arról beszéltek, hogy ahhoz bátorság is kellene...

A 25 megjelent lakos némelyike szintén bátorságról tett tanúbizonyságot, amikor kellemetlen kérdésekkel bombázta a képviselőket. Így aztán a város 2007-es állapota, az egykori kórház adósságának törlesztése, a pályázatírás, a gazdasági válság városunkra kifejtett hatása, az óvoda körüli problémák, a kastély állapota, a Franz Schubert emlékszoba rekonstrukciója mellett rákérdeztek arra is, hogy a Béke utcai parkolási tilalom értelmében mi a helyzet a Szlovák Takarékpénztár épülete melletti parkolóval, firtatták, hogy miért feneklettek meg a tárgyalások az érsekújvári Jednota és a város között a kultúrház melletti parkoló kiépítésével kapcsolatban, valamint az összefüggéseket az egykori Vepos városi vállalat privatizációja és az Eurospinn közszolgáltató vállalat létrejötte között...

Annak ellenére, hogy mind az öt képviselőre jellemző a határozott, szuverén véleménynyilvánítás, s ezt mindannyian meg is tették,

mégsem voltak elég meggyőzőek, nem tudtak megnyugtató válaszokat adni. Egyébiránt ez nem is volt lehetséges, aminek oka néhány esetben mindkét fél tájékozatlansága volt. Ennek köszönhetően néhány lakos olyan kérdést tett fel, amelyre megnyugtató választ

nem lehet adni. A legszántabb ellenfél talán az egykori polgármester, Nagy Géza volt. Néhány esetben a képviselők beismerték a sikertelenséget, főleg ha nem sikerült véghezvinniük a számukra fontos ügyet – megvalósítani a takarékosági intézkedéseket, természetesen (hogyon másképp?) a városi hivatal néhány dolgozójának elbocsátásával, „beismerték”, hogy olykor a városi hivatal munkatársai hibáztak, vagy éppen maga a polgármester (személyzeti politika).

S hogy a találkozó nem volt fölösleges, arról az időtartama is tanúskodik – 4 órán át tartott. A jelenlevő lakosok döntő többsége szerint a képviselők tisztességgel helytálltak, s hasonló párbeszéd a lakosoknak és a képviselőknek is javára válna. (sh)

Újévi üdvözet

1→ Feltételezem, hogy a zselíziek már nagyjából meg tudják különböztetni, hogy tizenháromunk közül kinek milyen a szándéka, és ezt hogyan valósítja meg. Gyümölcseről ismerni meg a fát – érvényes nálunk is. S hogy a választási időszak eredményeiben kinek milyen része van, önkormányzatunk újonnan bevezetett munkarendszere szerint kényelmesen kikövetkeztethető. Akit ez érdekel, önkormányzatunk munkaeredményeinek elszámolását részlegenként megtekintheti ebben az újságban vagy városunk internetes oldalán. Hároméves eredményeinkhez nem szükségeltetik az én kommentárom. Számomra ezek a rendkívül jó eredmények 2010-ben a beruházások folyamatainak rutinfelügyeletét, a város dolgozóit által végzett munka szolid színvonalának megtartását jelentik, ezáltal már teljes felállásban.

A választási időszak bónuszaként szükséges lenne javítani a városi rendőrség munkáját, hatékonyabbá tenni a városi épületek, és berendezések karbantartását és rutinjavításait. Minden városi körzetnek és minden ingatlanok egy gazdája kell, hogy legyen, aki úgy gondoskodik rólok, mintha a sajátjáról lenne szó, mintha minden okozott kárt a saját zsebéből kellene fizetnie.

2010-ben mindenekelőtt városunk lakosainak méltóságon aluli helyzetén szeretnék változtatni. Ebben a globalizált, elidegenített világban lehetséges pozitív változásnak látom az egyes községekben, városrészekben kialakítható együttműködő társaságok szigetecskéit. Az a véleményem, hogy elidegenedésünk oka az, hogy nem tudjuk befolyásolni alapvető szükségleteink biztosítását és környezetünk alakítását. A lakosok és városunk sem tudja manapság befolyásolni az olyan alapvető dolgokat, mint pl. a víz-, energia- és élelmiszerellátás vagy ezek árainak alakítása. A nehéz munkával megszerzett pénz könnyen kifolyik pénztárcánkból, sokszor nem tudjuk, hová és miért fizetünk olyan sokat. Próbáljunk ezen változtatni! Ha a víz, az energia, az élelem és minden szolgáltatásunk a sajátunk lesz, a pénzünk nem folyik ki a városból, hanem közöttünk fog forogni. Ha ez sikerülne, megváltozna a lakosok gondolkodása is. A polgár abban a tudatban élhetne, hogy ez az én utcám, ez az én főterem, az én vízgazdálkodóm, energiaellátóm, mezőgazdászom, az én városi hivatalom, az én városi rendőri és az én kereskedőm. Ha sikerülne ezt a folyamatot is elindítani, nyugodt szívvel akaszthatom szögre a politikát.

Mindannyiuknak szeretetteljes és sikeres 2010-es évet kívánok.

Bakonyi Pál

Megnyíltak a szükségszállások

December 22-én ünneplés keretében átadták a városi szükségszállót. A vasút utcai menedékhely földszintjén rendbehozott helyiségek azoknak a helyi lakosoknak szolgálnak majd, akik nehéz élethelyzetbe kerültek. „Az egész tanács nevében kijelentem: örülünk, hogy létrejött ez a létesítmény” – állítja Turza Irén képviselő.

Az épületen külön bejáratot nyitottak – ez volt az emeleti menedékház működtető Nyitrai Kerületi Önkormányzat feltétele. Polka Pál, a menedékház vezetője: „A rendszerváltásra a lakosok bizonyos rétege ráfizetett. A térdre kényszerített emberek az államnak kötelessége segíteni. Erre szolgál az emeleten található menedékház, ahová joga van betérni minden lakosnak Bakabányától Ipolyságig...” Bakonyi Pál polgármester hozzáteszi: „Ezt a szociális hálót az állam köteles biztosítani. A szükségszálló azonban, amelyet a város biztosít, több ennél... Sok olyan eset adódik, amikor az emberek elveszítik lakásukat vagy másképp következik be

vészhelyzet az életükben, vagy ha éppen gyermekes családok kerülnek nehéz helyzetbe. Ez idáig ilyen helyzetekben meg volt kötve a kezünk, nem tudtunk hatékonyan segíteni. Ezért folyamodtunk ehhez a lépéshez, amelynek köszönhetően úgy tudunk segíteni a lakosoknak, hogy elhelyezzük őket arra az időre, amíg a helyzetük megváltozik.” Peter Martosy képviselő emlékeztetett: „Nem titok, hogy életveszélyes épületek minden városban vannak, szanálni kell őket, megsemmisíteni...”

A szükségszálláson a rászorulóknak legtovább másfél évig maradhatnak, és havi 17 eurót, a gyermekekért ennek a felét kell fizetniük. A lakos elhelyezéséről egy 6-tagú bizottság dönt, feltétel lesz az orvosi ellenőrzés elvégzése, amely eredményének a fertőző betegségek tekintetében negatívnak kell lennie.

Nincs mind a tíz szoba berendezve. Számolnak ugyanis a városi lakások nem fizető bérlőivel is, akik a saját bútorukat is magukkal hozzák.

Az utóbbi időszakban haladást értek el a városhoz tartozó lakás és nem lakás céljaira szolgáló helyiségek

laktérhátralekainak behajtásában, miután a városi hivatal nagyobb ellenőrzést tartott az ügyben. Azokban az esetekben, melyekben már volt bírósági döntés, a város jogi képviselője exekúcióval hajtottá be a hátralékot, további esetekben pedig részletfizetésben egyeztek meg a lakókkal. (A városi képviselő-testületben jóváhagyás előtt áll a „Szabályok a városhoz tartozó lakás és nem lakás céljaira szolgáló helyiségek laktérhátralekainak behajtásában” címet viselő általános érvényű rendelet.)

Polka Pál azonban arra figyelmeztetett, hogy a szükségszálláson csak rendes emberek találnak ideiglenes szállást. „Mindenütt, még az ötcillagos szállodákban is létezik bizonyos szabályzat, amelyet be kell tartani. Senkit nem akarunk innen kidobni, egyes emberek sajátos életmódjuknak köszönhetően esnek ki.”

A megnyitón részt vett városunk polgármestere, két alpolgármestere, néhány képviselő és Miroslav Opavský, a kivitelező Espinn vállalat ügyvezetője.

(sh)

Kedves Zselíziek!

1→

Kedves Zselíziek! A legtöbb, amit kívánhatok városunk minden polgárának, az a béke és a szeretet. Hiszem és vallom, hogy az ember nem csak a gazdaság, a válság ezernyí bajával képes megbirkózni, hanem érett elviselni a demokráciát is. Úgy képes szabadon gondolkodni, hogy közben nem téveszt utat. Nem az anarchiát véli demokráciának és nem az egymás gyalázását, sárral való dobálását szabadságnak. Ugyanakkor bízom abban, hogy az új esztendőben a kölcsönös türelem, a szeretet, a tenni akarás vezérel bennünket.

Ezeknek reményében kívánok minden tisztességes embernek békés, közös és személyes sikerekben gazdag, emberséget, szeretetet, boldogságot hozó új esztendőt. **Mocsy Katalin**

Tisztelt Zselíziek!

1→

Ebben segítségünkre lehet a zselízi múzeum. Hiszem, hogy valódi dísz lesz egyelőre nem túl kies városunknak. Az új évben mindannyiuknak jó egészséget, sok boldogságot kívánok.

Polka Pál

LEADER – az első pályázók sikeresek

NAGYSALLÓ (ik) – December végén tartották meg a Leader program keretében az Alsó Garam Menti Fejlesztési Partnerség Helyi Szervezetének tanácskozási Kotorra Marián, a társulás elnöke tájékoztatta a résztvevőket az elmúlt időszak eseményeiről, többek között a program első pályázatainak kiértékeléséről is. Két község, Hontfűzesgyarmat, amely vissza nem térítendő támogatást kért egy többrendeltetésű sportpálya létesítésére és Lekér, amely a projekt keretében korszerűsítene a buszmegállóit. Mindkét projekt átment a szükséges ellenőrzésen. Mivel időhiány miatt mások nem nyújtottak be pályázatot, az első pályázati felhívás keretében mindkét kérelmet jóváhagyták, és megítélték számukra a vissza nem térítendő támogatást. A tanácskozáson tudatták, hogy a helyi szervezet irodáját Zselízen, a városi hivatalban hozzák létre. Egyelőre két alkalmazottja lesz – egy projektmenedzser és egy adminisztratív munkaerő. Az év elején szervez az elnökség egy szemináriumot a tagszervezetek számára a vissza nem térítendő támogatási kérelmek beadásának lehetőségeiről.

„...nem engedi meg a lelkiismeretem, hogy olyan anyagot szavazzak meg, amelyről tudom, hogy nem jó“ – mondja Melczer Gábor képviselő.

6

Újévi üdvözlés

A világon minden embernek megvannak az elképzelései, vágyai. Mindenki sajátosan képzelet el az életet, s akaratát is különféle módon érvényesíti. Természetes, hogy nekünk tizenhármunknak (12 képviselő és én) másfélék az elképzeléseink és véleményünk Zseliz jelenét és jövőjét illetően. Ha pusztán csak lakosok lennénk, nem jelentene ez gondot, de a lakosok által választott képviselőkként találkozniuk kell, meg kell egyezniük és dönteniük kell.

Ki az, aki enged az elképzeléséből, ki az, aki akaratát véghezviszi mások akaratának rovására, és milyen áron? Ez a politikában a legnehezebb, mert e kérdés mindenfajta megoldása mindig és mindenütt megkérdőjelezhető. Ütközet után könnyű tábornoknak lenni. Ha valaki közülnök vállalja a politikai közszereplést, nem térhet ki a felelősség alól, és nem hivatkozhat arra, hogy ő csak a nép hangja.

Szerintem nálunk, Zselizén a probléma nem abban rejlik, hogy csak néhányunknak van igaza, és csak ők akarják a legjobbat, hanem abban, mi módon érvényesítik akaratukat. Néhányan közülnök nyílt lapokkal játszanak, az érthetőséget, a személyes felelősséget választják, mások tetszetős csomagolással palástolják személyes és csoportérdekeiket. Az írott törvények a hozzáállás semmilyen módját nem tiltják, és nem követelik meg, ez szabad akarat kérdése, és minden politikai lelkiismeretén múlik. Egyedül a választópolgár az, aki kiválaszthatja, ki az, aki szívéhez, értelméhez közel áll.

Ez az elmélkedésem természetesen a politikusok megbízható hozzáállására és a választók előtt deklarált becsület szándékuk megvalósítására tett jóhiszemű igyekezetére vonatkozik. A hazugság és a csalás, ami előbb-utóbb kiderül, más alkalommal lehet téma.

→2

ZSELÍZI HÍRMONDÓ

95701@pobox.sk

Városi újság

2010. január, XI. évfolyam

ára: 0,35 euró

A város új lakások építését tervezi. Többek közt Szódón és Mikolán is.

4

Idén 136 ezer euró különített el a testület az Sznf utca 9 alatti óvoda helyreállítására

11

December 22-én ünnepélyes keretek közt átadták rendeltetésének Zselizén a városi szükségállást. A vasút utcai menedékhely földszintjén rendbehozott helyiségek azoknak a helyi lakosoknak szolgálnak majd, akik nehéz élethelyzetbe kerültek. (Bővebben a 2. oldalon.) (Fotó: šh)

Kedves Zselíziek!

Ahogy letéptük a 2009-es naptárból az utolsó lapot, és ránk néz 2010. január 1-je, mi is, mint más százmilliók a világon, egy időre magunkba nézünk. Vajon mit értünk el, és mit nem tettünk meg az elmúlt évben? Meggondoljuk és megfogadjuk, mit és hogyan akarunk cselekedni a most induló új évben.

A múlttal és a jövővel való szembenézés mást jelent az idősnek, mást a fiatalnak. A remény, a bizakodás, a tapasztalat, a siker, a kudarc élményei más arányban jelentkeznek a fiatal és az idős gondolataiban. Ezekből a különböző gondolatokból tevődik össze a társadalom közérzete.

Ma erőt ad a tudat, hogy a jövő irányait mi magunk választhatjuk meg, és ha van erőnk és lesz kitartásunk a munkához, az új év jobb lehet a mögöttünk hagyottnál.

→2

Tisztelt Zselíziek!

Nehezen választom meg a témát az újévi köszöntőmhöz, sok mindenről lehetne szólni. Tehát legalább röviden.

Úgy gondolom, hogy az elmúlt időszakban sok pozitív dolgot sikerült megvalósítanunk, de mégsem mindent, amit munkatársaimmal együtt szerettem volna elérni.

Egyvalami azonban különleges örömmel tölt el. Igen, a Baglyos-házban befejeződtek a munkálatok, és úgy tűnik, immár semmi sem áll annak útjában, hogy városunk múzeummal büszkélkedhessen. Persze a gazdasági válság idején sokan azt mondhatnák, hogy fontosabb dolgokkal is foglalkozhatnánk. Higgyék azonban el, a múzeum olyasvalami, ami felemeli városunkat. Azt mondják, hogy ettől még nem lesz olcsóbb a kenyér, de fontos, hogy legyen valami, amire büszkéek lehetünk, s hogy büszkéek is legyünk zselízi mivoltunkra.

→2